

Міністерство освіти і науки України
Чорноморський державний університет імені Петра Могили

В. Ф. Муратова
І. Ю. Марченкова

ПЕРЕКЛАД ФУНКЦІОНАЛЬНИХ СТИЛІВ

Методичні рекомендації
для студентів-перекладачів III-IV курсів
(з офіційно-ділового, науково-технічного та
газетно-публіцистичного спілкування)

Випуск 217

Миколаїв – 2014

УДК 81'255.4:[811.112.2+811.161.2](076)

ББК 81.2 Нем.

М 91

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Чорноморського державного університету імені Петра
Могили (протокол № 3 від 15 листопада 2013 року).*

Рецензент:

Козак Н. І. – кандидат філологічних наук, доцент, декан факультету іноземної мови Миколаївського національного університету ім. В. О. Сухомлинського.

М 91

Муратова В. Ф.

Переклад функціональних стилів : [методичні рекомендації для студентів-перекладачів III-IV курсів (з офіційно-ділового, науково-технічного та газетно-публіцистичного спілкування)] / В. Ф. Муратова, І. Ю. Марченкова. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ імені Петра Могили, 2014. – 108 с. (Методична серія ; Вип. 217).

Методична розробка «Переклад функціональних стилів» має на меті удосконалити знання та навички студентів у напрямі порівняльного аналізу оригіналу та перекладу. Тексти охоплюють три функціональних стилі – науково-технічний, публіцистичний та діловий. У публікації розглядаються особливості перекладу текстів німецькою мовою, послідовний аналіз оригіналу та українського перекладу. Крім того, в розробці стисло розглянуто основні теоретичні засади класифікації функціональних стилів у німецькій мові.

УДК 81'255.4:[811.112.2+811.161.2](076)

ББК 81.2 Нем.

ISSN 1811-492X

© Муратова В. Ф., Марченкова І. Ю., 2014

© ЧДУ ім. Петра Могили, 2014

ЗМІСТ

1. Передмова.....	4
2. Усталене та дискусійне у тлумаченні поняття «функціональний стиль».....	5
2.1. Класифікація функціональних стилів.....	5
2.2. Перекладознавча специфіка функціональних стилів	6
3. Теорія функціональних стилів	9
4. Практика аналізу функціональних стилів.....	13
4.1. Схема порівняльного аналізу	13
4.2. Приклад порівняльного аналізу оригіналу та перекладу.....	13
5. Тексти з вправами	16
5.1. W.C.Röntgen: Der Entdecker der Röntgenstrahlen	16
5.2. Thomas TWIN tt Aquafilter. Gebrauchsanweisung	19
5.3. Warum altert der menschliche Organismus?	23
5.4. Was lehrt die Natur?	28
5.5. Fruktose überlistet das Sättigungsgefühl im Gehirn	33
5.6. Sicherheitsanweisung	41
5.7. Gebrauchsinformation	50
5.8. Interview mit Hans-Jürgen Raab	62
6. Приклади текстів для порівняльного аналізу	68
7. Загальний словник	95
8. Словник стилістичних засобів	97
9. Список використаних джерел	104

1. ПЕРЕДМОВА

Методична розробка «Переклад функціональних стилів» має на меті удосконалити знання та навички студентів у напрямку порівняльного аналізу оригіналу та перекладу. Тексти складено на основі оригінальних німецьких публікацій, лексика охоплює різні сфери ділового, наукового-технічного та газетного спілкування. Розробка включає багато аналітичних вправ, які вимагають від студентів уміння комбінувати знання з лексикології та теорії перекладу.

Перекладач у своїй професійній діяльності має справу з текстами, які відносяться до різних сфер суспільного життя. Лексика, синтаксичні конструкції або граматичні форми нейтральні або тяжіють до певних функціональних стилів. Навчитися їх розрізняти та проводити всебічний аналіз є одним з головних завдань, що постає перед студентами-перекладачами.

Принцип побудови розробки: студентам пропонується схема порівняльного аналізу оригіналу та перекладу, наводяться приклади такого аналізу, а також тексти з різних функціональних стилів для самостійного опрацювання. Крім того, в розробці зібрано більше 20 текстів, що слугують допоміжним матеріалом викладачам у процесі укладання завдань до курсу «Переклад функціональних стилів». Наприкінці публікації наводиться загальний словник.

Завдання розробки продумані таким чином, щоб підготувати студентів до письмового та усного перекладу текстів різних функціональних стилів. Методичну розробку можна використовувати як у рамках заняття з перекладу стилів, так і для самостійного тренування, під час якого словниковий запас мови закріплюється та вдосконалюється.

2. УСТАЛЕНЕ ТА ДИСКУСІЙНЕ У ТЛУМАЧЕННІ ПОНЯТТЯ «ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТИЛЬ»

Проблема тлумачення поняття «функціонального стилю» (далі – ФС) навіть зараз викликає зацікавленість дослідників з різних галузей дослідження тексту. Зубков М. Г. тлумачить ФС як різновид мови (її функційна підсистема), що схарактеризована відбором таких засобів із багатоманітних мовних ресурсів, які найліпше відповідають завданням спілкування в даних умовах. Це своєрідне мистецтво добору й ефективного вживання системи мовних засобів із певною метою в конкретних умовах та обставинах. Проте, дослідник не використовує саме термін «функціональний стиль», а заміняє його «стилем мовлення». Нам більше імпонує тлумачення ФС подане у працях Виноградова В. В., Головіна Б. М. та Сіротініної О. Б., які розуміють під ФС різновид літературної мови, який сформувався історично чи суспільно, який функціонує в певній галузі суспільної діяльності та спілкування та характеризується особливостями вживання мовних засобів, їх специфічною організацією.

2.1. Класифікація функціональних стилів

В основі класифікації стилів лежить поняття «екстралінгвістичних факторів»: сфери вживання мови, що обумовлює тематику та мету спілкування. Сфери вживання мови співвідносяться з видами діяльності людини, які відповідають формам суспільної свідомості (наука, право, політика, мистецтво тощо). Традиційними та соціально-значущими сферами діяльності вважаються: наукова, ділова (адміністративно-правова), суспільно-політична, художня. Відповідно до цього виділяються стилі офіційного мовлення (книжкові): науковий, офіційно-діловий, публіцистичний, літературно-художній (художній). Їм протиставляється стиль неофіційного мовлення – розмовно-побутовий, екстралінгвістичною основою якого є сфера побутових відносин та побутового спілкування (тобто сфера спілкування за межами професійної та суспільно-політичної діяльності людей).

Сфери вживання мови у значній мірі впливають на тематику та зміст висловлювання. Кожна з них має свої актуальні теми. Наприклад, у науковій сфері обговорюються передусім всі проблеми наукового сприйняття світу, у побутовій сфері – побутові питання. Проте, в різних сферах може обговорюватися одна й та сама проблема, але мета спілкування буде різною, відповідно до цього висловлювання різняться змістом та оформленням.

Часто в науковій літературі класифікацію ФС пов'язують із функціями мови, які розуміються як певна мета комунікації. Так, відома класифікація стилів на основі трьох функцій мови: спілкування, повідомлення та впливу (Пентиліук М. І., Пономарів О.Д.). Функції спілкування найбільш відповідає розмовний стиль, повідомлення – науковий, офіційно-діловий, впливу – публіцистичний та літературно-художній. Проте, при такій класифікації відсутній фактор диференціації, який дозволяє розмежовувати науковий та офіційно-діловий, публіцистичний та літературно-художній. Функції мови в такий спосіб притаманні будь-якому стилю. У мовленнєвій діяльності вказані функції змішуються та взаємодіють між собою, конкретне висловлювання виконує не одну, а відразу декілька функцій. Тому функції мови при класифікації ФС можна розглядати лише у співвідношення з іншими факторами.

Сфера вживання мови, тематика та мета висловлювання визначає суттєві ознаки стилю, його основні стильові риси. Для наукового стилю – це узагальнено-абстрактний характер викладу та підкреслена логічність, для офіційно-ділового – точність, які не допускає різного тлумачення, для розмовного – спонтанність та легкість спілкування тощо. Крім того, стильові фактори зумовлюють особливості функціонування мовних засобів у тому чи іншому стилі, їх специфічну організацію.

Відрізняються стилі мовлення й багатьма іншими ознаками. Але спільним є те, що вони – різновиди однієї мови, представляють усе багатство її виражальних засобів і виконують важливі функції у житті суспільства – забезпечують спілкування в різноманітних сферах і галузях (Партико З.).

У межах кожного ФС сформовано свої різновиди – підстилі, які точніше й доцільніше допомагають відображати певні види спілкування й реалізувати конкретні завдання. Поряд із ФС, урахувавши характер експресивності мовних складників, вирізняємо їх різновиди: урочистий, фамільярний, військовий, інтимно-ласкавий, гумористичний, сатиричний тощо.

2.2. Перекладознавча специфіка функціональних стилів

За визначенням Коміссарова В. Н., *«перевод – вид языкового посредничества, при котором содержание иноязычного текста оригинала передается на другой язык путем создания на этом языке коммуникативно равноценного текста»* [17, с. 248]. У свою чергу, Крупнов В. М. визначає процес перекладу як своєрідну мовну діяльність, спрямовану на якомога повне відтворення іншою мовою

змісту та форми іншомовного тексту [18, с. 29]. Незважаючи на різноманітні теорії стосовно тлумачення поняття «перекладу», спільним залишається визначення головного завдання перекладача – максимально повна передача змісту оригіналу.

Розкриваючи специфіку окремого підвиду перекладу, спеціальна теорія перекладу вивчає три ряди факторів, які повинні враховуватися при описі перекладу:

- приналежність оригіналу до певного функціонального стилю може впливати на характер перекладацького процесу та вимагати від перекладача використання особливих методів та прийомів;
- необхідність вибору таких мовних засобів, які характеризують аналогічний ФС вже в мові перекладу;
- перекладацькі особливості, які пов'язані як із загальними розбіжностями між мовними ознаками аналогічних ФС, так і з особливими умовами та завданнями перекладацького процесу такого типу.

Розглянемо перекладацьку специфіку ФС на прикладі науково-технічного стилю.

З точки зору словникового складу головна особливість текстів такого стилю полягає у насиченості спеціальною термінологією, яка характерна для певної галузі знань. Терміном ми називаємо емоційно-нейтральне слово чи словосполучення, яке передає назву конкретного поняття в певній галузі науки чи техніки. Термін не має конотативних значень (як правило), незалежний від контексту термін перекладається повним чи абсолютним еквівалентом, і відповідно до багатьох учених, не викликає труднощів при перекладі. Проте, в науково-технічному тексті у структурному відношенні терміни можна та потрібно класифікувати, щоб обрати правильний адекватний засіб перекладу.

У такий спосіб, можна виділити:

- прості терміни: *die Glottis, der Thalamus*;
- складні терміни, які найчастіше утворюються словоскладанням: *die Herzanfallerkrankung*;
- словосполучення, компоненти яких знаходяться в атрибутивному зв'язку, тобто один компонент визначає інший: *elektrische Strahlung*.

Часто атрибутивний елемент виражений словосполученням та являє собою семантичну єдність. Ця єдність орфографічно виражається написанням через дефіс: *high-frequency range* – високочастотний діапазон.

- аббревіатура, тобто буквені скорочення словосполучень чи слів: *MRT – Magnetresonanztomographie*;
- скорочення складів, які перетворилися на самостійні слова: *radar (radio detection and ranging)* – радіолокація;

– літерні терміни, в яких атрибутивну роль відіграє буква завдяки її графічній формі: *T-Antenna* – Т-образна антена. Іноді буква лише є символом – *X-rays* (рентгенівські промені).

При перекладі термінів потрібно враховувати наступні моменти:

1. Частина термінів, які мають міжнародний характер, передається транслітерацією та не потребує перекладу: *antenna* – антена, *formant* – формант.

2. Деякі терміни мають прямі відповідники в українській мові та передаються відповідними еквівалентами: *die elektrische Spannung* – електрична напруга.

3. Частина термінів при перекладі калькується, тобто передається за допомогою українських слів та висловів, які дослівно відтворюють слова та вирази німецької чи англійської мов: *superpower system* – верхпотужна система.

4. Іноді словник не дає прямого відповідника терміну. Тоді перекладач повинен застосувати описовий переклад, який точно передає зміст іншомовного слова в конкретному контексті: *das Topornament* – орнамент із теракотового матеріалу.

При перекладі термінів слід уникати використання іншомовних слів, віддаючи перевагу словам українського походження, тобто замість слова «інтенції» вживати «наміри».

Оскільки характерною рисою терміну є чіткість семантичних границь, він володіє значно більшою самостійністю по відношенню до контексту, ніж будь-які інші слова. Залежність терміну від контексту виникає лише за наявності полісемії, тобто, якщо в певній галузі знань за терміном закріплено більше одного значення.

Відсутність повного спів падіння між німецькими та українськими конструкціями в науково-технічних текстах можна виявити при вивченні частоти використання окремих частин мови. Для наукового викладу, зцілому, характерною є номінативність, тобто широке використання іменників, ніж в інших ФС. При цьому, український аналоговий ФС відрізняється більшою частотністю, та при перекладі німецькі дієслова часто замінюються саме іменниками.

Крім цього, при перекладі науково-технічних текстів може відбуватися розширення конструкцій або об'єднання конструкцій. Незважаючи на те, що науковому стилю притаманна чіткість викладу, в німецьких наукових текстах часто зустрічаються емоційні епітети, метафори, образні або фігуральні вирази або інші стилістичні прийоми. Нерідко метафори вводяться у вигляді термінів, тому найчастіше перекладаються дослівно. В інших випадках слід уникати емоційно-стилістичних елементів в українській мові.

3. ТЕОРІЯ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ СТИЛІВ

З огляду на існуючі підходи до класифікації та тлумачення ФС у цій методичній розробці ми розглядаємо три ФС, які певною мірою мають багато спільного та протиставляються художньому та розмовно-побутовому ФС.

Публіцистичний стиль

Сфера вживання – громадсько-політична, суспільно-виробнича, культурно-освітня діяльність, навчання.

Основне призначення: інформаційно-пропагандистськими методами розв'язувати важливі актуальні, злободенні суспільно-політичні проблеми; активний вплив на читача (слухача), спонукання його до діяльності, до потреби зайняти певну громадянську позицію, змінити чи сформувати нові погляди.

Основні ознаки: доступність мови й формулювань (орієнтація на широкий загал); поєднання логічності доказів і полемічності викладу; точні найменування, дат, подій, місцевості, учасників, виклад наукових положень і фактів з емоційно-експресивною образністю; наявність низки яскравих засобів позитивного чи негативного авторського тлумачення, яке має здебільшого тенденційний характер; наявність художніх засобів (епітетів, порівнянь, метафор, гіпербол тощо) [11].

Богушевська Н. до основних ознак публіцистичного стилю відносить:

- Спрямованість на новизну.
- Динамічність.
- Достовірність, що виражає істинність суспільно-політичної інформації для її отримувачів, а також ступінь її засвоєння суспільством і, відповідно, пов'язана з такими її характеристиками, як повнота, глибина.
- Повнота суспільно-політичної інформації, що виражає не всю інформацію, яку можна дістати з явища, про яке повідомляється, події, а лише найбільш суттєву, ту, яка може зумовити правильну реакцію та правильне ухвалення рішення.
- Документально-фактична точність.
- Декларативність.
- Закличність.
- Доступність і переконливість.
- Авторська пристрасть.
- Емоційність [5, С. 118-121].

Основні мовні засоби: насичення лексики суспільно-політичними й соціально-економічними термінами, закликами, гаслами; використання багатозначної образної лексики, емоційно-оцінних слів, експресивних сталих словосполук, перифрази (*keine Wahl ohne Qual*); уживання в переносному значенні наукових, спортивних, музичних, військових й інших термінів; використання чужомовних суфіксів (*Demonstrant*); префіксів (*international*); різні типи питальних, окличних та спонукальних речень, зворотний порядок слів, складні речення ускладненого типу з повторюваними сполучниками тощо; влучні, афористичні заголовки. Публіцистичний стиль за жанрами, мовними особливостями і способами подання інформації поділяють на такі підстили:

а) стиль ЗМІ – засобів масової інформації (часописи, листівки, радіо, телевізія тощо);

б) художньо-публіцистичний стиль (памфлети, фейлетони, політичні доповіді, нариси тощо);

в) есе (короткий нарис вишуканої форми);

г) науково-публіцистичний стиль (літературно-критичні статті, огляди, рецензії тощо) [11].

Науковий стиль

Сфера вживання – наукова діяльність, науково-технічний поступ, освіта.

Основне призначення – викладати наслідки досліджень про людину, суспільство, явища природи, обґрунтовувати гіпотези, доводити істинність теорій, класифікувати й систематизувати знання, роз'яснювати явища, активізуючи інтелект читача для їх усвідомлення.

Основні ознаки: ясність і предметність тлумачень; логічна послідовність і доказовість викладу; узагальненість понять і явищ; об'єктивний аналіз; точність і небагатослівність висловлювань; аргументація й переконливість тверджень; однозначне пояснення причинно-наслідкових відношень; докладні висновки.

Основні мовні засоби спрямовані на інформування, пізнання, вплив і окреслені: значною кількістю наукової термінології; наявністю схем, таблиць, графіків, діаграм, мап, систем математичних, фізичних, хімічних й ін. знаків і значків; оперуванням абстрактними, переважно чужомовними, словами; уживанням суто наукової фразеології, стійких термінологічних словосполук; залученням цитат і посилань на першоджерела; здебільшого відсутністю авторської індивідуальної манери й емоційно-експресивної лексики; наявністю виразної композиційної структури тексту (послідовний поділ на розділи,

частини, пункти, підпункти, параграфи, абзаци із застосуванням цифрової або літерної нумерації); наявністю дієслівних форм, зазвичай безособових, узагальнених чи неозначених, як правило, теперішнього часу, що констатують певні явища й факти; специфічною монологічністю текстів; переважанням різнотипних складних речень, стандартних висловів (кліше).

Науковий стиль унаслідок різноманітності галузей науки й освіти має такі підстили:

а) власне науковий (монографія, рецензія, стаття, наукова доповідь, повідомлення, курсова й дипломна роботи, реферат, тези), який поділяють на науково-технічні та науково-гуманітарні тексти;

б) науково-популярний – застосовують для дохідливого, приступного викладу інформації про наслідки складних досліджень нефаківцям, уживаючи в неспеціальних часописах і книгах навіть засоби художнього й публіцистичного стилів;

в) науково-навчальний – у підручниках, лекціях, бесідах для приступного, логічного й образного викладу [11].

Офіційно-діловий стиль

Офіційно-діловий стиль (ОДС) слугує для спілкування в державно-політичному, громадському й економічному житті, законодавстві, у сфері управління адміністративно-господарською діяльністю. Належить до виразно-об'єктивних стилів; вирізняється найвищою мірою книжності, виконуючи зазвичай настановчо-інформативні й регульовально-роз'яснювальні функції.

Основне призначення – регулювати офіційні ділові стосунки та обслуговувати громадянські потреби людей у типових ситуаціях.

Мовленню у сфері управління притаманна низка специфічних особливостей. Учасниками ділового спілкування є органи й ланки управління – організації, заклади, підприємства, посадовці, працівники. Характер і зміст інформаційних зв'язків, у яких вони можуть бути задіяні, залежать від місця установи в ієрархії органів управління, її компетенції, змісту діяльності. Ці стосунки стабільні й регламентовані чинними правовими нормами.

Специфіка ділового спілкування полягає в тому, що, незалежно від того, хто є безпосередній укладач документа й кому безпосередньо його адресовано, офіційний автор та адресат документа зазвичай є організація в цілому.

Специфіка ОДС полягає в певних стильових рисах (ознаках), що притаманні лише йому, а саме: нейтральний тон викладу змісту лише у прямому значенні; точність і ясність мають поєднуватися з

послідовністю викладу фактів; документальність (кожний офіційний папір має риси документа), наявність реквізитів, котрі мають певну черговість, що дає змогу тривалий час зберігати традиційні стабільні форми; наявність усталених одноманітних мовних зворотів, високе стандартування вислову; суворе регламентування тексту; щоб зорганізувати текст, його поділяють на параграфи, пункти, підпункти.

Ці основні риси є визначальними у формуванні системи мовних одиниць і прийомів їх уживання в текстах ділових (управлінських) документів.

У результаті багатовікового розвитку в ОДС сформовано такі мовні засоби та способи викладу змісту, які дають змогу найефективніше фіксувати управлінську інформацію й відповідати всім вимогам, а саме: використання суспільно-політичної термінології; уживання специфічної фразеології; відсутність у тексті будь-якої авторської мовної індивідуальності й емоційно-експресивної лексики; зведення до мінімуму синонімії, щоб не спричиняти двозначності сприймання; уживання безособових і наказових форм дієслів; регламентування розміщення й будови тексту; обсяг основних частин з обов'язковими стандартними стійкими висловами, певними кліше (що дає змогу користуватися готовими бланками); обмежене вживання складних речень, натомість широке вживання безсполучникових, простих поширених [11].

4. ПРАКТИКА АНАЛІЗУ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ СТИЛІВ

4.1. Схема порівняльного аналізу

Vergleichende Stilanalyse

1. Als Schema der vergleichenden Stilanalyse können der Ausgangstext in der deutschen Sprache und seine ukrainische Übersetzung angeführt werden. Wenn man das Original mit dem Zieltext vergleicht, so sollen in erster Linie folgende Fragen beantwortet werden:

- Hat der Übersetzer Ideengehalt und Textstimmung richtig bestimmt?
- Hat der Übersetzer den individuellen Stil des Autors aufbewahrt?

1. Während der vergleichenden Analyse hat man Transformationen in allen Sprachebenen gefunden:

Das phonetische Niveau: Rhythmus und Euphonie.

Das lexikalische Niveau: Wortschatzschichten.

Das morphologische Niveau: Dominierende Kategorien.

Die syntaktische Ebene: Führende Satzstrukturen.

2. Inhaltsbezogene Besonderheiten des Originals und des Translats.

3. Unterschiede zwischen dem Original und dem Translat, ob sie den Ausgangstext aufbewahrt oder verändert haben.

4. Die eigene Übersetzungsvariante jener Textstellen, die der (die) Studierende als Übersetzungsfehler betrachtet.

5. Besonderheiten des individuellen Stils des Übersetzers.

6. Als Resümee: ist die Übersetzung adäquat, frei, buchstäblich.

7. Anhang: Satzmodelle für die Analyse.

4.2. Приклад порівняльного аналізу оригіналу та українського перекладу

Beispiel

Aus dem Stil der Wissenschaft:

Die Information des Textes ist durch zahlreiche Nomina verdichtet, was das Verständnis erschwert (Nominalstil!). Es ist ratsam bei der Übersetzung, zunächst für die deutschen Termini ukrainische Äquivalente zu finden, damit es leichter wäre, die direkte (inhaltliche) Information herauszuholen.

Der erste Schritt der Analyse ist Bestimmung der inneren (inhaltlichen) Gliederung des Textes. Die Rede ist von ... (wie der Titel des Artikels besagt), es geht um ...

Stilistische Analyse: um eine indirekte, funktionale Information herauszubekommen. Wir erfassen Stilelemente, die auf bestimmte Stilzüge hinweisen, und stellen fest, dass die letzteren den Text als einen wissenschaftlichen markieren:

Phonetische Ebene: Volltönige Rede (keine Synkopen, Apokopen, Aphäresen, kein dialektaler Anschlag in der Aussprache, keine individuellen Besonderheiten der Aussprache); das kann als Ausdruck der Unpersönlichkeit, Präzision, Sachlichkeit interpretiert werden und in der Übersetzung kann man das selbe finden.

Lexische Ebene:

– Termini gelten als Hauptsache jeder Wissenschaft (präzise, kürzere, unpersönliche Darlegung der Information; das Subjektive wird dadurch minimisiert und das Objektive hervorgehoben) aber in der ukrainischen Übersetzung ist es nicht immer möglich entsprechende Äquivalente zu finden, dann gebraucht man morphologische Transformationen, Übersetzung mit einem Kommentar oder Beschreibung;

– die meisten Wörter gehören der 0-Stufe an (normalsprachlich gefärbt; Basis des Textes); ihre Neutralität ist Ausdruck der Objektivität und Sachlichkeit;

– Abstrakta sind ein charakteristischer Bestandteil der wissenschaftlichen Texte, die Wissenschaft abstrahiert sich von den konkreten Dingen und Erscheinungen, sie richtet ihre Abhandlungen an «ratio», nicht an «emotio» und in der Übersetzung ist es auch aufbewahrt;

– alle Wörter in der Übersetzung sind im direkten Sinne gebraucht, das trägt zur Klarheit des Textes bei (die Tropen, die auf der Übertragung der Bedeutung fußen, würden den Inhalt verdunkeln; die Tropen sind auch expressiv, wären in den Texttypen dieser Art völlig fehl am Platze);

– keine bewertenden Wörter;

– die Substantive auf -ung, -heit, -keit (als Ableitungen vom Verb) tragen zur Nominalisierung der wissenschaftlichen Texte (sowie der offiziellen) bei; haben die Fähigkeit, an sich Substantive im Genitiv anzuschließen, die als Rechtsattribute ganze Genitivkette bilden können (der so genannte Nominalstil) aber es ist meistens kompliziert solche Kette richtig in die Übersetzung beizubringen. Das sind Mittel der Kürze, verdichten den Gedanken und ersetzen ganze Nebensätze;

– Komposita (Zusammensetzungen) sind auch Ausdruck der Kürze.

Morphologische Ebene: dominiert das Passiv als Ausdruck der Förmlichkeit und der Unpersönlichkeit; Präsens, bei dem die Allgemeingültigkeit der Aussage wesentlich ist.

Syntaktische Ebene (in der Übersetzung):

- Die Nominalblöcke: Ausdruck der Kürze;
- Attribute in der Vorderposition tragen einen terminologischen Charakter: dadurch kommt Kürze und Objektivität zum Vorschein;
- Paranthesen tragen einen präzisierenden, erklärenden Charakter;
- die nicht expressive grammatische Wortfolge ist Zeugnis der Sachlichkeit und Objektivität;
- Aufzählungen treten als Mittel der Kürze auf.

Das Gesamtheit der sprachlichen Mittel, die klar, genau, abstrakt, folgerichtig, objektiv, unpersönlich den Inhalt wiedergeben, weist auf einen wissenschaftlichen Charakter des Textes hin.

5. ТЕКСТИ З ВПРАВАМИ

5.1. W. C. Röntgen: Der Entdecker der Röntgenstrahlen (Der Weg – Ausgabe 59, 2-2008, S. 6)

Viele der großen Erfindungen und Entdeckungen gehen auf zufällige Beobachtungen zurück. In gewisser Weise gilt dies auch für die Entdeckung der Röntgenstrahlen. Im Jahr 1895 beschäftigte sich der Physiker Wilhelm Conrad Röntgen (1845-1923) mit den so genannten Kathodenstrahlen, und zwar nicht aufgrund einer konkreten Hypothese, sondern weil er der Meinung war, dass verschiedene Phänomene noch nicht erforscht wären. Röntgens Apparatur bestand aus einer Vakuumröhre mit zwei Elektroden, an denen sich elektrische Spannung in Form von Kathodenstrahlung entlud. Um die Entladung besser beobachten zu können, umhüllte er die Röhre mit schwarzem Karton, setzte ein kleines Aluminiumfenster ein und führte den Versuch in einem verdunkelten Raum durch. Am 8. November 1895 testete Röntgen die Versuchsanordnung auf ihre Funktion. Obwohl die Röhre umkleidet war und eigentlich keine Strahlen austreten konnten, leuchtete ein zufällig auf einem Labortisch liegendes Plättchen, das mit einer chemischen Substanz bestrichen war, zeitgleich mit den Entladung der Röhre.

Röntgen ging diesem Phänomen nach. Es war typisch für seine Arbeitsweise, dass er scheinbar unbedeutende Phänomene mit Exaktheit und Gründlichkeit weiter verfolgte, um deren Ursachen zu erforschen. Schnell fand er heraus, dass die Ursache dieses Leuchtens tatsächlich von der verkleideten Röhre ausging und die Strahlen durch den Karton gegangen waren. Später sagte er: *«Ich fand ganz zufällig, dass die Strahlen schwarzes Papier durchdringen. Danach nahm ich Holz und Schulhefte, aber zunächst glaubte ich, das Opfer einer Täuschung zu sein. Dann nahm ich die Fotografie zu Hilfe, und der Versuch gelang»*. Röntgen erkannte, dass Kathodenstrahlen die feste Materie durchdringen und Fotoplatten dunkel färben können.

Вправи до тексту

Лексичні завдання та змістовні завдання:

За допомогою словників з'ясуйте:

- Чи є термін *«Erfindung»* синонімом до терміну *«Entdeckung»*?
- В якому семантичному зв'язку знаходяться слова *«erforschen»*, *«herausfinden»*, *«erkennen»*, *«zurückgehen»*, *«nachgehen»*. Які з них є синонімами, які зовсім не пов'язані між собою?

- Як найкраще перекласти в тексті наступні терміни і слова:
 - «*Kathodenstrahlen*» – «катодне випромінювання», «випромінювання катодів», «катодні промені»?
 - «*verfolgen*» – «переслідувати», «досліджувати», «вивчати»?
 - «*zufällig*» – «рантовий», «випадковий», «несподіваний»?
 - «*entladen*» – «розвантажувати», «розряджати»?
 - «*Gründlichkeit*» – «серйозність», «грунтовність»?

Розбийте текст на тематичні фрагменти, знайдіть основну думку кожного з них та розташуйте ці думки за чергою їх появи в тексті. Порівняйте Вашу схему з наступною і визначте логічні помилки у своїй та у зразку:

- a) Рентген – винахідник катодного випромінювання.
- b) Рентгенівське обладнання.
- c) Експеримент та його результати.
- d) Висновки зроблені вченим.

Перекладацькі завдання:

– Використовуючи виправлену за текстом схему, зробіть усний анований переклад тексту.

– За тих же умов напишіть його реферативний переклад.

– Перекладіть українською наступні речення, запозичені, хоч і трохи перероблені, з тексту. Зробіть це спочатку потрійно усно (синхронно, послідовно та у формі двомовної бесіди: мовець-німець – перекладач – мовець-українець), а потім письмово:

- *Viele Erfindungen und Entdeckungen gehen auf zufällige Beobachtungen zurück.*
- *Im Jahr 1895 beschäftigte sich der Physiker Wilhelm Conrad Röntgen mit den Kathodenstrahlen, weil er der Meinung war, dass verschieden Phänomene noch nicht erforscht wären.*
- *Um die Entladung besser beobachten zu können, umhüllte er die Röhre mit schwarzem Karton, setzte ein kleines Aluminiumfenster ein und führte den Versuch in einem verdunkelten Raum durch.*
- *Es war typisch für ihn Phänomene mit Exaktheit und Gründlichkeit zu verfolgen, um deren Ursachen zu erforschen.*
- *Röntgen erkannte, dass Kathodenstrahlen die feste Materie durchdringen und Fotoplatten dunkel färben können.*
- *Röntgen testete die Versuchsanordnung auf ihre Funktion.*

Перекладіть німецькою наступні речення, спираючись на текст та приклади з попереднього пункту. Зробіть це спочатку потрійно усно (синхронно, послідовно та у формі двомовної бесіди: мовець-українець – перекладач – мовець-німець), а потім письмово:

– Багато винаходів та відкриттів пов'язані з випадковими спостереженнями.

– У 1895 році фізик Вільгельм Конрад Рентген (1845-1923) займався вивченням так званого катодного випромінювання, і він це робив спираючись не на конкретну гіпотезу, а тому що додержувався думки, що різні феномени ще недостатньо досліджені.

– Для того, щоб краще спостерігати за розрядкою катодів він закрив трубку чорним картоном, встановив маленьке віконце з алюмінію і проводив експеримент у затемненій кімнаті.

– Це було типовим для його способу роботи, досліджувати здавалось б незначні явища з точністю і ґрунтовністю для того, щоб дослідити причини виникнення таких феноменів.

– Хоча трубка була закрита і, власно кажучи, жодні промені не могли вийти звідси, на лабораторному столі засвітилася невелика тарілка, яка була обмазана хімічною речовиною, і це відбулося одночасно з розрядкою трубки.

– Рентген відкрив, що випромінювання катодів пронизує тверду матерію і може затемнити фотопластилини.

– Обладнання Рентгена складалося з вакуумної трубки з двома електродами, в якій діяла електрична напруга у формі катодного випромінювання.

Перекладіть текст письмово.

Порівняйте власний переклад з наведеним нижче. Зіставте їх з оригіналом:

В. К. Рентген: винахідник рентгенівського випромінювання (Перекладено фондом студентів-перекладачів)

Багато з великих винаходів та відкриттів пов'язані з випадковими спостереженнями. Певним чином це стосується і відкриття рентгенівського випромінювання.

У 1895 році фізик Вільгельм Конрад Рентген (1845-1923) займався вивченням так званого катодного випромінювання, і він це робив спираючись не на конкретну гіпотезу, а тому, що додержувався думки, що різні феномени ще недостатньо досліджені. Обладнання Рентгена складалося з вакуумної трубки з двома електродами, в якій діяла електрична напруга у формі катодного випромінювання. Для того, щоб краще спостерігати за розрядкою катодів, він закрив трубку чорним картоном, встановив маленьке віконце з алюмінію і проводив експеримент у затемненій кімнаті. 8 жовтня 1895 року Рентген провів кінцевий експеримент. Хоча трубка була закрита і, власно кажучи, жодні промені не могли вийти звідси, на лабораторному столі

засвітилася невелика тарілка, яка була обмазана хімічною речовиною, і це відбулося одночасно з розрядкою трубки.

Рентген почав досліджувати цей феномен. Це було типовим для його способу роботи, досліджувати здавалось б незначні явища з точністю і ґрунтовністю для того, щоб дослідити причини виникнення таких феноменів. Він швидко встановив, що причина такого сяяння явно походить із закритої трубки і що промені пройшли крізь картон. Пізніше він скаже: *«Я виявив зовсім випадково, що промені проходять крізь чорний папір, але спочатку я вважав себе жертвою омані. Потім я взяв на допомогу фотографію, і експеримент вдався»*. Рентген відкрив, що випромінювання катодів пронизує тверду матерію і може затемнити фотопластини.

Зверніть увагу на наступні місця з професійного перекладу, обґрунтуйте їх відповідність або невідповідність оригіналу і дайте власний варіант перекладу аналізованого фрагмента:

- «Strahlen» – «промені», чи «випромінювання»?
- «Apparatur» – «обладнання» (як у тексті перекладу) чи «апаратура» (як у тексті оригіналі)?
- «Spannung» – «напруга» чи «електрична напруга»
- «erforschen» – «досліджувати» чи «вивчати»?
- «in gewisser Weise» – «певним чином» чи «частково»
- «zurückgehen» – «сягати», «брати свій початок», «розпочинатися» чи «бути пов'язаним».

Напишіть рецензію на переклад статті з власними варіантами редагування.

5.2. Thomas TWIN tt Aquafilter. Gebrauchsanweisung

Thomas TWIN tt Aquafilter dient ausschließlich der Nutzung im Haushalt durch Erwachsene. Das Gerät auf keinen Fall in Betrieb nehmen, wenn:

- Die Netzanschlußleitung beschädigt ist;
- Es sichtbare Schäden aufweist;
- Es einmal heruntergefallen sein sollte.

Die Spannungsangabe auf dem Typenschild muss mit der Versorgungsspannung übereinstimmen. Benutzen Sie das Gerät nie in Räumen, in denen feuergefährliche Stoffe lagern oder sich Gase gebildet haben. Lassen Sie das Gerät im eingeschalteten Zustand nie unbeaufsichtigt und achten Sie darauf, dass Kinder nicht am Gerät spielen. Dieses Gerät ist

nicht dafür bestimmt durch Personen (einschließlich Kinder), mit eingeschränkten physischen, sensorischen oder geistigen Fähigkeiten oder mangels Erfahrung und/oder mangels Wissen benutzt zu werden, es sei denn sie werden durch eine für ihre Sicherheit zuständige Person beaufsichtigt oder erhalten von ihr Anweisungen, wie das Gerät zu benutzen ist. Besondere Vorsicht ist geboten, wenn Sie Treppenstufen reinigen. Stellen Sie sicher, dass das Gerät eine feste Stellung auf dem Boden der Treppe hat und sorgen Sie darauf, dass der Schlauch nicht über seine bestehende Länge hinaus angespannt wird. Stellen Sie das gerät des Betriebs nie hochkant auf. Benutzen Sie im Betrieb den TWIN tt Aquafilter nicht für Trockensaugen, wenn das Aquafilter-System nicht entsprechend der Gebrauchsanweisung montiert ist. Das Gerät kann Schaden nehmen. Stellen Sie sich nicht auf das Gerät und überdehnen oder knicken Sie das Schlauchsystem nicht. Düsen und Rohre dürfen nicht in Kopfnähe kommen, Z.B. Gefahr für Augen und Ohren. Vor Reinigung/Pflege/Befüllen/Entleeren sowie bei Störungen, all Schalter ausschalten und Netzstecker herausziehen.

Вправи до тексту

Лексичні завдання та змістовні завдання:

За допомогою словників з'ясуйте:

- Чи є слово «*benutzen*» синонімом до виразу «*in Betrieb nehmen*»?
- У якому семантичному зв'язку знаходяться слова «*Reinigung/Pflege/Befüllen/Entleeren*». Які з них є синонімами, які антонімами, які зовсім не пов'язані між собою?

– Як найкраще перекласти у тексті наступні терміни і слова:

- «*Netzanschlußleitung*» – «з'єднувальний шнур», «електричний шнур», «електричний еднальний шнур», ініше?
- «*Versorgungsspannung*» – «напруга», «електричний струм», «напруга в електромережі»?
- «*Gebrauchsanweisung*» – «інструкція до експлуатації», «інструкція з користуванню», «вказівки щодо експлуатації» ініше?
- «*Thomas TWIN tt Aquafilter*» – «Томас ТВІН тт. Аквафільтер», або не перекладати назву приладу взагалі?
- «*Anweisungen*» – «вказівки», «правила», «поради»?

Розбийте текст на тематичні фрагменти, знайдіть основну думку кожного з них та розташуйте ці думки за чергою їх появи в тексті. Порівняйте Вашу схему з наступною і визначте логічні помилки у своїй та у зразку:

- Правила користування приладом.

- Застереження щодо використання.
- Складові частини приладу та правила їх експлуатації.
- Правила нагляду за приладом.

Перекладацькі завдання:

1. Використовуючи виправлену за текстом схему, зробіть усний анований переклад тексту.

2. За тих же умов напишіть його реферативний переклад.

3. Перекладіть українською наступні речення, запозичені, хоч і трохи перероблені, з тексту. Зробіть це спочатку потрійно усно (синхронно, послідовно та у формі двомовної бесіди: мовець-німець – перекладач – мовець-українець), а потім письмово:

– *Thomas TWIN tt Aquafilter dient der Nutzung im Haushalt durch Erwachsene.*

– *Lassen Sie das Gerät im eingeschalteten Zustand nie unbeaufsichtigt.*

– *Stellen Sie sicher, dass das gerät eine feste Stellung auf dem Boden der Treppe hat.*

– *Benutzen Sie im Betrieb den TWIN tt Aquafilter nicht für Trockensaugen, wenn das Aquafilter-System nicht entsprechend der Gebrauchsanweisung montiert ist.*

– *Das Gerät kann Schaden nehmen.*

– *Düsen und Rohre dürfen nicht in Kopfnähe kommen.*

– *Vor Reinigung/Pflege/Befüllen/Entleeren sowie bei Störungen, all Schalter ausschalten und Netzstecker herausziehen.*

Перекладіть німецькою наступні речення, спираючись на текст та приклади з попереднього пункту. Зробіть це спочатку потрійно усно (синхронно, послідовно та у формі двомовної бесіди: мовець-українець – перекладач – мовець-німець), а потім письмово:

– *Thomas TWIN tt Aquafilter предназначен виключно для використання дорослими у домашньому господарстві.*

– *Пошкоджено з'єднувальний шнур.*

– *Напруга, вказана на паспортній таблиці, повинна відповідати напрузі в мережі.*

– *Даний прилад не предназначен для експлуатації особами (включаючи дітей) з обмеженими фізичними, сенсорними або розумовими здібностями.*

– *Насадки і трубу, яка засмоктує пил, не можна підносити (при увімкненому приладі) до голови.*

– *Перед очисткою/наглядом/наповненням/спустошенням, а також при виникненні несправностей слід вимкнути усі перемикачі.*

– *Ніколи не експлуатуйте прилад у приміщеннях, де зберігаються запалювальні матеріали або утворюються вибухонебезпечні гази.*

Перекладіть текст письмово. Порівняйте власний переклад з наведеним нижче. Зіставте їх з оригіналом:

Thomas TWIN tt Aquafilter

Інструкція з експлуатації

(Перекладено фондом студентів-перекладачів)

Thomas TWIN tt Aquafilter призначений виключно для використання дорослими у домашньому господарстві. Прилад жодному разі не можна вмикати, якщо:

- Пошкоджено з'єднувальний шнур.
- На приладі наявні видимі пошкодження.
- Він впав.

Напруга, вказана на паспортній таблиці, повинна відповідати напрузі в мережі. Ніколи не експлуатуйте прилад у приміщеннях, де зберігаються запалювальні матеріали або утворюються вибухонебезпечні гази. Ніколи не залишайте увімкнений прилад без нагляду і слідкуйте за тим, щоб діти не грали з приладом. Цей прилад не призначений для експлуатації особами (включно дітей) з обмеженими фізичними, сенсорними або розумовими здібностями, або які не володіють навичками та знаннями. Експлуатація можлива, якщо ці особи знаходяться під наглядом тих, хто відповідає за їх безпеку або, якщо вони були проінструктовані стосовно правил користування приладом. Особливо обережними потрібно бути при прибиранні на сходах. Переконайтесь, що прилад міцно стоїть на сходах, і слідкуйте за тим, щоб шланг надмірно не натягувався. Не використовуйте TWIN tt Aquafilter для сухого прибирання, якщо система АКВА-фільтра не встановлена відповідно до інструкції. Це може призвести до пошкодження приладу. Не ставайте на прилад, не розтягуйте і не згинайте систему шлангів. Насадки і трубу, яка засмоктує пил, не можна підносити (при увімкненому приладі) до голови, це небезпечно для очей та вух. Перед очисткою/наглядом/наповненням/спустошенням, а також при виникненні несправностей слід вимкнути усі перемикачі і висмикнути виделку з розетки електропостачання.

Зверніть увагу на наступні місця з перекладу, обґрунтуйте їх відповідність або невідповідність оригіналу і дайте власний варіант перекладу аналізованого фрагмента:

- «Spannungsangabe» – «напруга», чи «показники електричної напруги»?
- «Nutzung» – «обладнання» (як у тексті перекладу) чи «апаратура» (як у тексті оригіналу)?
- «Schalter» – «перемикачі», «каса», «показники» чи інше?
- «übereinstimmen» – «відповідати» чи «узгоджуватися»?
- «in Betrieb nehmen» – «використовувати» чи «вживати», «випускати в користування»?
- «Schaden nehmen» – «заснавати пошкоджень», «бути пошкодженим», «брати пошкодження»?

Напишіть рецензію на переклад статті з власними варіантами редагування.

5.3. Warum altert der menschliche Organismus?

Mancher denkt vielleicht, alle Lebewesen würden früher oder später natürlichem Verschleiß zum Opfer fallen. Autos und Staubsauger, die täglich benutzt werden, stellen irgendwann den Dienst ein. Daher könnte man leicht auf den Gedanken kommen, Lebewesen würden aus ähnlichen Gründen altern und sterben. Doch der Zoologieprofessor Steven Austad erklärt: «Lebende Organismen sind etwas ganz anderes als Maschinen. Das wichtigste Merkmal lebender Organismen ist gerade deren Fähigkeit zur Selbstreparatur.»

Viele sind sehr beeindruckt von der Fähigkeit des menschlichen Körpers, Verletzungen zu reparieren, doch die Routinereparaturen im Körper sind in mancher Hinsicht noch bemerkenswerter. Nehmen wir einmal das Beispiel der Knochen. «Von außen betrachtet erscheinen sie zwar leblos, doch Knochen bestehen aus lebendem Gewebe, das sich bei Erwachsenen im Lauf des Lebens pausenlos selbst zerstört und erneuert», hieß es in der Zeitschrift *Scientific American*. «Durch diesen Erneuerungsprozess wird das gesamte Skelett praktisch alle 10 Jahre ersetzt.» Andere Körperteile erneuern sich noch häufiger. Manche Zellen der Haut, der Leber und des Darms werden fast täglich ersetzt. Jede Sekunde produziert der menschliche Körper etwa 25 Millionen neue Zellen, die andere ersetzen. Wäre das nicht der Fall und würden die einzelnen Teile unseres Körpers nicht ständig repariert oder ausgetauscht, würden wir schon in der Kindheit altern.

Die Tatsache, dass der Mensch nicht einfach verschleißt, erscheint noch bemerkenswerter, seit Biologen die Moleküle in lebenden Zellen näher untersuchen. Jede neue Zelle, die eine Zelle im menschlichen Körper ersetzt, muss eine Kopie unserer DNS enthalten, des Moleküls, in dem nahezu der komplette Bauplan unseres Körpers gespeichert ist. Versuchen wir uns vorzustellen, wie oft die DNS schon reproduziert werden musste, nicht nur seit unserer Geburt, sondern seit Beginn des menschlichen Lebens überhaupt. Das Erstaunliche dieses Vorgangs wird noch deutlicher, wenn man sich klar macht, was passiert, wenn man ein Dokument fotokopiert und von der Kopie dann wiederum eine Kopie herstellt. Je öfter sich dieser Vorgang wiederholt, desto schlechter wird die Qualität der Kopie, bis sie schließlich völlig unleserlich ist. Die Qualität der menschlichen DNS lässt aber durch wiederholte Zellteilungen nicht nach. Warum nicht? Weil die Zelle über viele Möglichkeiten verfügt, Kopierfehler in der DNS zu reparieren. Ohne diese Fähigkeit der Zelle wäre die Menschheit schon längst von der Bildfläche verschwunden!

Da sämtliche Bestandteile des Körpers – von größeren Strukturen bis zu den winzigen Molekülen – ständig ersetzt oder repariert werden, kann Verschleiß alleine den Alterungsprozess nicht erklären. Die zahlreichen Systeme des Körpers können sich jahrzehntlang selbst reparieren oder erneuern, und das auf jeweils andere Weise und in anderem Rhythmus.

Der Alterungsprozess wurde als «das komplexeste aller biologischen Phänomene» bezeichnet. Trotz jahrzehntelanger Bemühungen hat die Wissenschaft immer noch nicht herausgefunden, warum wir altern, und erst recht kein Mittel dagegen gefunden. Im Jahr 2004 druckte die Zeitschrift *Spektrum der Wissenschaft* eine Warnung von 51 Spezialisten für Altersforschung ab. Diese erklärten unter anderem, dass «sich bisher nach allen wissenschaftlichen Erkenntnissen keine einzige der heute vermarkteten Maßnahmen dafür eignet, das natürliche Altern zu verlangsamen, aufzuhalten oder gar rückgängig zu machen». Vernünftige Ernährung und Bewegung können zwar die Gesundheit verbessern und das Risiko senken, vorzeitig an einer Krankheit zu sterben, doch nichts von alledem verlangsamt erwiesenermaßen den Alterungsprozess.

Вправи до тексту

Лексичні завдання:

За допомогою словників з'ясуйте:

Як найкраще перекласти в тексті наступні терміни і слова:

– «*natürlicher Verschleiß*» – «старіння живих організмів», «процес зношування», «природний процес старіння» чи інше?

- «*Ernährung*» – «харчування», «пожива», «живлення», «постачання» чи інші?
- «*Gewebe*» – «павутиння», «тканина», «сітка» чи інші?
- «*Bauplan*» – «план будівництва», «структура» чи інші?
- чи є дієслова «*nachlassen*», «*verschließen*» є синонімами до слова «*alten*»?
- чи є лексеми «*Alterungsprozess*» та «*natürlicher Verschleiß*» контекстуальними синонімами?
- У якому семантичному зв'язку знаходяться слова «*Selbstreparatur*», «*Routinereparatur*», «*Erneuerungsprozess*»?
- З'ясуйте значення абрєвіатури «*DNS*».

Розбийте текст на тематичні фрагменти, знайдіть основну думку кожного з них та розташуйте ці думки за чергою їх появи в тексті. Порівняйте Вашу схему з наступною і визначте логічні помилки у своїй та у зразку:

- відмінність живих організмів;
- природний процес відновлення;
- можливості ДНК;
- копія клітин організму;
- причина старіння.

Перекладацькі завдання:

1. Використовуючи виправлену за текстом схему, зробіть усний анований переклад тексту.

2. За тих же умов напишіть його реферативний переклад.

3. Перекладіть українською наступні речення, запозичені, хоч і трохи перероблені, з тексту. Зробіть це спочатку потрійно усно (синхронно, послідовно та у формі двомовної бесіди: мовець-німець – перекладач – мовець-українець), а потім письмово:

– *Alle Lebewesen fallen früher oder später natürlichem Verschleiß zum Opfer.*

– *Die Fähigkeit zur Selbstreparatur ist das wichtigste Merkmal lebender Organismen.*

– *Der menschliche Körper hat die Fähigkeit, Verletzungen zu reparieren, doch die Routinereparaturen im Körper sind in mancher Hinsicht noch bemerkenswerter.*

– *Durch den Erneuerungsprozess wird das gesamte Skelett praktisch alle 10 Jahre ersetzt.*

- *Die Tatsache, dass der Mensch nicht einfach verschleißt, erscheint noch bemerkenswerter, seit Biologen die Moleküle in lebenden Zellen näher untersuchen.*
- *Die Zelle verfügt über viele Möglichkeiten, Kopierfehler in der DNS zu reparieren.*
- *Der Alterungsprozess wurde als «das komplexeste aller biologischen Phänomene» bezeichnet.*
- *Vernünftige Ernährung und Bewegung können zwar die Gesundheit verbessern und das Risiko senken, vorzeitig an einer Krankheit zu sterben, doch nichts von alledem verlangsamt erwiesenermaßen den Alterungsprozess.*
- *Jede neue Zelle, die eine Zelle im menschlichen Körper ersetzt, muss eine Kopie unserer DNS enthalten, des Moleküls, in dem nahezu der komplette Bauplan unseres Körpers gespeichert ist.*

Перекладіть німецькою наступні речення, спираючись на текст та приклади з попереднього пункту. Зробіть це спочатку потрійно усно (синхронно, послідовно та у формі двомовної бесіди: мовець-українець – мовець-німець), а потім письмово:

- *Старіння живих організмів – це природний, неминучий процес.*
- *Основна відмінність живих організмів у тому, що вони можуть самовідновлюватися.*
- *Організм людини здатен відновлюватися після травми. Природні процеси оновлення, які відбуваються постійно, також варті уваги.*
- *Кожні 10 років скелет повністю оновлюється.*
- *Коли біологи приступили до вивчення клітини на молекулярному рівні, стала зрозумілою здатність організму людини не «зношуватися» клітини здатні усувати помилки, що виникають у результаті копіювання ДНК.*
- *Старіння називають «найскладнішою проблемою біології».*
- *Хоча правильне харчування і фізичні вправи можуть поліпшити здоров'я і зменшити ризик передчасної смерті від якого-небудь захворювання, жодні ліки не здатні віддалити прихід старості.*
- *У процесі оновлення кожна нова клітина повинна мати копію ДНК – молекули, яка містить інформацію, необхідну для оновлення усього організму.*

Перекладіть текст письмово. Порівняйте власний переклад з наведеним нижче. Зіставте їх з оригіналом:

Що є причиною старіння організму людини?

Ймовірно, ви вважаєте, що старіння живих організмів – це природний, неминучий процес. Адже все, що людина використовує в повсякденному житті, врешті-решт зношується і перестає працювати. Тому можна припустити, що подібне відбувається і з тваринами. Але ось що говорить професор зоології Стівен Остед: «Живі організми не можна порівняти з машинами. Основна відмінність живих організмів у тому, що вони можуть самовідновлюватися».

Вартою уваги є здатність організму відновлюватися після травми. До того ж, природні процеси оновлення відбуваються постійно. Узяти, наприклад, кістки. Журнал «Сайентіфік америкен» зазначає: «Кістка може показатися чимось неживим, але насправді це жива тканина, в якій протягом усього життя дорослої людини безперервно відбуваються процеси руйнування і відновлення. Таким чином кожні 10 років скелет повністю оновлюється». Процес оновлення в інших органах відбувається набагато частіше. Наприклад, деякі клітини шкіри, печінки та кишечника оновлюються майже щодня. Кожної секунди організм виробляє близько 25 мільйонів нових кліток. Якби цього не відбувалося і організм не міг самовідновлюватися, люди старіли б ще в дитинстві.

Коли біологи приступили до вивчення клітини на молекулярному рівні, стала зрозумілою здатність організму людини не «зношуватися». В процесі оновлення кожна нова клітина повинна мати копію ДНК – молекули, яка містить інформацію, необхідну для оновлення усього організму. Тільки подумати, скільки разів молекула ДНК відтворювала себе не тільки з початку життя людини, але і з тієї миті, як з'явилася перша людина. Щоб зрозуміти, наскільки унікальним є цей процес, уявімо, що робиться ксерокопія документа, а потім з цієї копії ще одна і так далі. З кожним разом якість буде все гірше і гірше, і врешті-решт неможливо буде прочитати документ. Але якість молекули ДНК не погіршується, і вона не зношується при безперервному поділі клітин. Чому? Тому що клітини здатні усувати помилки, що виникають у результаті копіювання ДНК. Інакше людство давно перестало б існувати.

Весь організм – починаючи з великих органів та елементів і закінчуючи найдрібнішими молекулами – постійно оновлюється. Протягом десятків років різні органи і системи організму відновлюються з різною швидкістю і по-різному.

Старіння називають «найскладнішою проблемою біології». Десятки років досліджень так ні до чого і не призвели: наука не змогла розкрити причину старіння і тим більш знайти «еліксир молодості». В 2004 році журнал «Сайентіфік америкен» опублікував постанову, яка була прийнята вченими, що займаються проблемою старіння. В ньому зазначалося: «На сьогодні не існує засобу, який допоміг би уповільнити, зупинити або повернути назад процес старіння». Хоча правильне харчування і фізичні вправи можуть поліпшити здоров'я і зменшити ризик передчасної смерті від якого-небудь захворювання, жодні ліки не здатні віддалити прихід старості.

Зверніть увагу на наступні місця з перекладу, обґрунтуйте їх відповідність або невідповідність оригіналу і дайте власний варіант перекладу аналізованого фрагмента:

- «*Routinereparatur*» – «рутинне відновлення», «планове відновлення», «природні процеси відновлення»чи інше.
- «*von der Bildfläche verschwinden*» – «бути стертим з обличчя землі», «зникнути», «перестати існувати»чи інше.
- «*die Qualität der DNS lässt nach*» – «якість ДНК не знижується», «якість молекули ДНК не стає гіршою»чи інше.
- «*der komplette Bauplan des Körpers*» – «повний план будови тіла», «будова організму»чи інше.
- «*die Moleküle in lebenden Zellen*» – «молекули в живих клітинах», «клітина на молекулярному рівні»чи інше.

Напишіть рецензію на переклад статті з власними варіантами редагування.

5.4. Was lehrt die Natur?

IN DEN letzten Jahren haben Naturwissenschaftler und Ingenieure einiges von Pflanzen und Tieren gelernt. In der Bionik oder Biomimetik erforschen sie den Aufbau verschiedener Lebewesen und nehmen diese zum Vorbild, um Neues zu entwerfen oder um Vorhandenes zu verbessern.

Von den Flossen eines Wals lernen

Was können sich Flugzeugkonstrukteure beim Buckelwal abschauen? Wie es scheint, eine ganze Menge. Ein ausgewachsener Buckelwal wiegt mindestens 30 Tonnen – so viel wie ein beladener Lastzug – und hat einen recht steifen Körper mit großen, flügelartigen Brustflossen. In seinem Element ist der 12 Meter lange Wal erstaunlich agil. Wenn der Buckelwal auf Nahrung aus ist, schwimmt er unter einem voraussichtlichen Mahl aus

Krill oder Fischchen spiralig aufwärts, wobei er einen «Vorhang» aus Luftblasen erzeugt. Dieses Luftblasennetz – von nur 1,5 Metern Durchmesser – hält den Krill an der Oberfläche gefangen. Dort schnappt der Wal dann nach der angerichteten Mahlzeit.

Die Forscher interessierte vor allem, wie dem Wal trotz seines starren Körpers diese unbegreiflich engen Kreisbewegungen gelingen. Des Rätsels Lösung lag in der Form seiner Brustflossen. Deren Vorderkanten sind nicht glatt wie bei der Tragfläche eines Flugzeugs, sondern mit knotigen Hautverdickungen, Tuberkeln, besetzt – also höckerig.

Wenn der Wal das Wasser durchpflügt, erhöhen die Tuberkel den Auftrieb und vermindern den Strömungswiderstand. Wieso? Die Zeitschrift *Natural History* erklärt, dass durch die Tuberkel das Wasser über der Brustflosse in einer sanften Wirbelströmung beschleunigt wird, und das auch bei sehr steilen Aufstiegs winkeln. Wäre die Vorderkante der Brustflossen glatt, gelängen dem Wal keine solch engen spiraligen Drehungen, weil das Wasser hinter der Brustflosse verwirbeln und keinen Auftrieb mehr erzeugen würde.

Zurzeit entwickelt die zivile Luft- und Raumfahrtbehörde der USA einen mehrbeinigen Roboter, der sich wie ein Skorpion fortbewegt, und finnische Ingenieure haben bereits einen sechsbeinigen Traktor entwickelt, der wie ein Rieseninsekt über Hindernisse hinwegklettert. Andere Forscher haben ein Gewebe entwickelt, das klappbare Teilchen aufweist, die auf- und zugehen wie Kiefernzapfen. Ein Autohersteller entwickelt ein Fahrzeug, bei dem der gelbbraune Kofferrisch wegen seines überraschend niedrigen Strömungswiderstands als Vorlage dient. Und andere Forscher untersuchen die Stoßfestigkeit der Schale des Roten Seeohrs, um noch leichtere und stärkere Schutzwesten herzustellen.

Aus der Natur stammen so viele gute Anregungen, dass man bereits Tausende von biologischen Systemen in einer Datenbank katalogisiert hat. In dieser Datenbank können Wissenschaftler «Lösungen aus der Natur für ihre Konstruktionsprobleme» finden, heißt es im *Economist*. Die biologischen Systeme in dieser Datenbank sind als «biologische Patente» bekannt. In der Regel ist ein Patentinhaber eine Person oder eine Firma, die eine Idee oder ein Gerät zum Patent angemeldet hat. In einer Abhandlung über diese Patentdatenbank heißt es im *Economist*: «Wenn Forscher bionische Lösungen als ‚biologische Patente‘ bezeichnen, unterstreichen sie damit nur, dass eigentlich die Natur die Patentinhaberin ist.».

Вправи до тексту

Лексичні завдання:

За допомогою словників з'ясуйте:

1. Як найкраще перекласти в тексті наступні терміни і слова:
 - «*Lastzug*» – «*грузовий автомобіль*», «*грузовий автопоїзд*», «*грузовий поїзд*» чи *інше*?
 - «*Brustflosse*» – «*грудний плавник*», «*плавник*» чи *інше*?
 - «*Mahl*» – «*стая*», «*косяк*», «*трапеза*» чи *інше*?
 - «*enge Kreibewegungen*» – «*вузькі рухи по колу*», «*крута спіраль*» чи *інше*?
 - «*Auftrieb*» – «*підйом*», «*підйомна сила*», «*плавучість*» чи *інше*?
 - «*Strömungswiderstand*» – «*сила опору*», «*опір*» чи *інше*?
 - «*zivile Behörde der USA*» – «*Національне управління*», «*цивільне управління США*», «*цивільні органи влади США*» чи *інше*?
 - «*Stoßfestigkeit*» – «*амортизуючі властивості*», «*стійкість до поштовху*» чи *інше*?

2. Чи є вирази «*enge Kreisbewegungen*» та «*steile Aufstiegswinkel*» контекстуальними синонімами?

3. З'ясуйте значення термінів «*Beschleunigung*», «*Wirbelströmung*», «*Durchmesser*», а також різновидів тварин «*Buckelwal*», «*Koffersch*», «*Rotes Seeohr*».

4. Розбийте текст на тематичні фрагменти, знайдіть основну думку кожного з них та розташуйте ці думки за чергою їх появи у тексті. Порівняйте Вашу схему з наступною і визначте логічні помилки у своїй та у зразку:

- біологічні принципи у техніці;
- плавники кита – як крила птаха;
- розробки в галузі аеронавтики;
- патент на винахід.

Перекладацькі завдання:

1. Використовуючи виправлену за текстом схему, зробіть усний анований переклад тексту.

2. За тих же умов напишіть його реферативний переклад.

3. Перекладіть українською наступні речення, запозичені, хоч і трохи перероблені, з тексту. Зробіть це спочатку потрібно усно (синхронно, послідовно та у формі двомовної бесіди: мовець-німець – перекладач – мовець-українець), а потім письмово:

- *In seinem Element ist der 12 Meter lange Wal erstaunlich agil.*
- *Wenn der Buckelwal auf Nahrung aus ist, schwimmt er unter einem voraussichtlichen Mahl aus Krill oder Fischchen spiralig aufwärts, wobei er einen «Vorhang» aus Luftblasen erzeugt.*

- *Wenn der Wal das Wasser durchpflügt, erhöhen die Tuberkel den Auftrieb und vermindern den Strömungswiderstand.*
- *Die Zeitschrift Natural History erklärt, dass wenn die Vorderkante der Brustflossen glatt wäre, gelängen dem Wal keine solch engen spiraligen Drehungen, weil das Wasser hinter der Brustflosse verwirbeln und keinen Auftrieb mehr erzeugen würde.*
- *Ein Autohersteller entwickelt ein Fahrzeug, bei dem der gelbbraune Koffersfisch wegen seines überraschend niedrigen Strömungswiderstands als Vorlage dient.*
- *In der Regel ist ein Patentinhaber eine Person oder eine Firma, die eine Idee oder ein Gerät zum Patent angemeldet hat.*
- *In einer Abhandlung über diese Patentdatenbank heißt es im Economist: «...».*

Перекладіть німецькою наступні речення, спираючись на текст та приклади з попереднього пункту. Зробіть це спочатку потрійно усно (синхронно, послідовно та у формі двомовної бесіди: мовець-українець – перекладач – мовець-німець), а потім письмово:

- *Проте цей дванадцятиметровий гігант на диво жвавий у воді.*
- *При полюванні горбатий кит пірнає під зграю криля або косяк дрібної риби і спрямовує рух угору. Одночасно він видуває з дихал масу дрібних пухирців повітря.*
- *Коли кит стрімко розтинає товщі води, ці горбинки збільшують підйомну силу і зменшують силу опору.*
- *В одному журналі з природознавства пояснювалося, що якби передній край плавника був гладким, кит не зміг би підійматися по такій крутій спіралі, оскільки вода утворювала б воронку, закручуючись біля плавників і послаблюючи підйомну силу (Natural History).*
- *Виробники автомобілів працюють над створенням машини, що нагадує формою дивно обтічне тіло рибки-козубеньки.*
- *Звичайно власник патенту – це людина або ціла компанія, які офіційно заявляють про свою нову ідею або винахід.*
- *Журнал «Економіст» підкреслює щодо бази даних біологічних патентів: «...».*

Перекладіть текст письмово. Порівняйте власний переклад з наведеним нижче. Зіставте їх з оригіналом:

Чому вчить природа?

(перекладено фондом студентів-перекладачів)

Останнім часом учені та інженери стали вчитися у рослин і тварин. Вони досліджують і запозичують принципи будови різних біологічних структур, щоб створити нові матеріали та механізми та удосконалити ті, що вже є. Ця галузь інженерії називається біомиметикою.

Плавник кита

Чому авіаційні конструктори можуть навчитися у горбатих китів? Дорослий горбач важить близько 30 тонн – стільки ж, скільки великий важко завантажений автомобіль. Кит має досить жорстке тіло з величезними, подібними до крил плавниками. Проте цей дванадцятиметровий гігант на диво жвавий у воді. Наприклад, при полюванні горбатий кит пірнає під зграю криля або косяк дрібної риби і спрямовує рух угору. Одночасно він видуває з дихал масу дрібних пухирців повітря. За допомогою такої «бульбашкової сітки», яка звичайно не перевищує півтора метра в діаметрі, кит підганяє здобич ближче до поверхні. Тепер йому залишається тільки відкрити рота і проковтнути велику порцію корму.

Більш за все учених цікавило, як ця, здавалося б, неповоротка тварина може рухатися по такій крутій спіралі. Вони виявили, що секрет криється у плавниках кита. На відміну від крил літака передній край його плавників не гладкий, а зазублений і має ряд горбинок.

Коли кит стрімко розтинає товщі води, ці горбинки збільшують підйомну силу і зменшують силу опору. Яким чином? В одному журналі з природознавства пояснювалося, що завдяки горбинкам потік води впорядковано і рівномірно проходить над плавником, навіть якщо кит робить дуже крутий підйом. Якби передній край плавника був гладким, кит не зміг би підійматися по такій крутій спіралі, оскільки вода утворювала б воронку, закручуючись біля плавників і послаблюючи підйомну силу (Natural History).

На сьогодні Національне управління з авіації і дослідження космічного простору працює над створенням багатонаногого робота, що рухається, як скорпіон, а інженери з Фінляндії вже сконструювали трактор на шести ногах, який, подібно гігантській комасі, може долати величезні перешкоди. Інші дослідники створили матеріал з мікроскопічними клапанами, які подібно лускам на соснових шишках можуть розкриватися і закриватися. Виробники автомобілів працюють над створенням машини, що нагадує формою дивно обтічне тіло рибки-козубеньки. Інші фахівці досліджують амортизуючі властивості моллюска «морське вuschko», щоб отримати більш легкий і в той же час більш міцний матеріал для бронежилетів.

У природи можна запозичити так багато корисних ідей, що учені навіть створили спеціальну базу даних, в яку вже занесено декілька

тисяч різних біологічних систем. Як зазначається в журналі «Економіст», ця база даних допоможе інженерам знаходити «узяті з природі рішення для своїх дизайнерських розробок». Біологічні системи, внесені у базу даних, називають «біологічними патентами». Звичайно власник патенту – це людина або ціла компанія, які офіційно заявляють про свою нову ідею або винахід. Журнал «Економіст» підкреслює щодо бази даних біологічних патентів: «Назвавши оригінальні рішення біоміметики «біологічними патентами», учені, по суті, визнали, що природа – володар патенту».

Зверніть увагу на наступні місця з професійного перекладу, обґрунтуйте їх відповідність або невідповідність оригіналу і дайте власний варіант перекладу аналізованого фрагмента:

– *«erstaunlich agil»* – «на диво жвавий», «на диво спритний у воді».

– *«auf Nahrung aus»* – «при полюванні», «на полюванні».

– *«unter einem voraussichtlichen Mahl»* – «пірнає під зграю», «пірнає під ймовірну здобич».

– *«das Wasser wird in einer sanften Wirbelströmung beschleunigt»* – «потік води впорядковано і рівномірно проходить над плавником», «вода спрямовується уперед, як вихор».

– *«zum Patent anmelden»* – «зробити заяву на патент», «офіційно заявити про нову ідею або винахід».

Напишіть рецензію на переклад статті з власними варіантами редагування.

5.5. Fruktose überlistet das Sättigungsgefühl im Gehirn

Fruktose soll die gesündere Alternative zum Zucker sein. Forscher untersuchten, welche Prozesse im Gehirn ablaufen, wenn jemand ein Getränk mit Fruchtzucker konsumiert. Ihr Fazit: Da fehlt etwas.

Fruchtzucker – Fruktose – hat schon längst keinen guten Ruf mehr. In mehreren Studien ist bereits darauf hingewiesen worden, dass mit dem zunehmenden Konsum dieses Zuckers eine steigende Zahl übergewichtiger Menschen einhergeht. Dies könnte mit der Wirkung von Fruktose auf Abläufe im Gehirn zu tun haben, die Forscher jetzt mit Hilfe einer Magnetresonanztomographie (MRT) sichtbar gemacht haben.

Demnach wird nach dem Verzehr von Lebensmitteln, die mit einem mit Fruktose angereichertem Sirup aus Maisstärke (High Fructose Corn Syrup – HFCS) gesüßt wurden, kein Sättigungsgefühl verspürt – ganz anders als nach dem Verzehr von einfacher Glukose (Traubenzucker).

Für die Studie verfolgten Forscher um den Endokrinologen Robert Sherwin von der Yale-University den Blutfluss im Gehirn von 20 jungen normalgewichtigen Personen, nachdem sie ihnen Getränke verabreicht hatten, die entweder Glukose oder HFCS enthielten.

Ofť in Fertiggerichten eingesetzt

Der Versuch wurde im Abstand mehrerer Wochen wiederholt. HFCS besteht zu 55 Prozent aus Fruktose und zu 45 Prozent aus Glukose. Es wird oft in Fertiggerichten eingesetzt, vor allem in süßen Erfrischungsgetränken.

Die MRT-Aufnahmen zeigten, dass nach dem Genuss der Glukosehaltigen Getränke der Teil des Gehirns, der für Belohnung und den Wunsch nach Essen zuständig ist, quasi deaktiviert wurde. Nach dem Verzehr der HFCS-Getränke «sahen wir dies nicht», sagte Sherwin. «Das Ergebnis ist, dass der Wunsch, etwas zu essen, anhält.»

Mit nur 20 Probanden gilt die im Fachblatt «Journal of the American Medical Association» veroffentlichte Untersuchung als sogenannte kleine Studie mit begrenzter Aussagekraft. Experten betonten dennoch ihre Bedeutung bei der Prüfung der Frage, welche Rolle HFCS bei ubergewichtigkeit spielt.

Die üblichen Empfehlungen

Die MRT-Bilder spiegelten exakt die Aussagen der Probanden über ihr Hungerfuhl wider, sagte Jonathan Purnell von der Oregon Health & Science University. Sie bestätigten außerdem die Ergebnisse früherer Tierversuche. Die Studie zeige auf jeden Fall, dass Fruktose im Vergleich zu Glukose schlecht abschneide, wenn es um Nahrungsaufnahme und Gewichtszunahme gehe.

Welche Konsequenzen sollte der Verbraucher nun ziehen? Purnells Vorschläge haben wir alle schon einmal gehört: Seltener Fertiggerichte essen, häufiger selbst etwas kochen, frische Zutaten verwenden und vor allem weniger mit HFCS gesute Erfrischungsgetränke zu sich nehmen, empfiehlt er.

dapd © Axel Springer AG 2012. Alle Rechte vorbehalten

A. Лексичнї завдання

За допомогою словників з'ясуйте:

a) термін «*Glukose, f*» є синонімом чи антонімом до термінів «*Traubenzucker, m*», «*Dextrose, f*», «*Krumelzucker, m*», «*Glykose, f*», а «*Fruktose, f*» та «*Lävulose, f*» до «*Fruchtzucker, m?*»;

b) лексеми «*Untersuchung, f*», «*Erforschung, f*» та «*Forschung, f*» є синонімами чи антонімами до слова «*Studie, f?*»;

в) з'ясуйте значення абрєвіатури «*MRT*»;

з) чи є лексеми «Konsum, m» та «Verzehr, m»; «Forscher, Pl» та «Experten, Pl» синонімами?;

д) чи є лексема «Versuch, m» контекстуальним синонімом до виразу «Prüfung der Frage»?;

е) одно- чи багатозначні у тексті «Fruktose überlistet das Sättigungsgefühl im Gehirn» слова «Probanden, Pl», «Belohnung, f», «Genuß, m»?;

є) в якому семантичному зв'язку знаходяться слова «MRT-Aufnahmen» та «MRT-Bilder»; вирази «Abläufe im Gehirn» та «Prozesse im Gehirn»?;

ж) чи є дієслова «konsumieren», «verzehren» та «zu sich nehmen» синонімами?;

з) як найкраще перекласти в тексті «Fruktose überlistet das Sättigungsgefühl im Gehirn» наступні терміни та слова:

– «die Glukose» – «глюкоза»? «декстроза»? «виноградний цукор»?;

– «die Fruktose» – «фруктоза»? «фруктовий цукор»? «левульоза»?;

– «левулоза»? «плодовий цукор»?;

– «die Magnetresonanztomographie» – «магнітно-резонансна томографія»? «МРТ»?;

– «das Sättigungsgefühl» – «почуття ситості»? «почуття насиченості»? «почуття втамування спраги»?;

– «Fertiggerichte» – «готові страви»? «напівфабрикати»? «консервовані готові страви»?;

– «Erfrischungsgetränke» – «освіжаючі напої»? «прохолоджувальні напої»? «безалкогольні напої»?;

– «die Übergewichtigkeit» – «ожиріння»? «надлишкова вага»? «збільшення ваги»?;

– «das Fachblatt» – «спеціальний журнал»? «фаховий журнал»?;

– «Probanden, Pl» – «випробовувані»? «досліджувані»? «пробанди»? «особи, які беруть участь у тестуванні»?;

– и) як правильно вимовляти та перекладати запозичені власні назви у тексті «Fruktose überlistet das Sättigungsgefühl im Gehirn»:

– «High Fructose Corn Syrup (HFCS)» – «сироп із кукурудзяного крохмалю»? «кукурудзяний сироп»? «кукурудзяна патока»? «глюкозно-фруктозний сироп»?;

– «Yale-University» – «Єльський університет»? «Єль-університет»?;

– «Journal of the American Medical Association» – «щотижневий міжнародний медичний журнал, який видається «American Medical Association»?», «фаховий медичний журнал видавництва

«Американської медичної асоціації»? чи залишити «*Journal of the American Medical Association*»?;

– «*Oregon Health & Science University*» – «університет здоров'я та науки штату Орегон»? чи залишити «*Oregon Health & Science University*»?

Б. Змістовні завдання

Розбийте текст «*Fruktose überlistet das Sättigungsgefühl im Gehirn*» на тематичні фрагменти, знайдіть основну думку кожного з них та розташуйте ці думки за чергою їх появи у тексті. Порівняйте Вашу схему з наступною і визначте логічні помилки у своїй та поданій нижче:

- а) вплив глюкози та фруктози на процеси в головному мозку;
- б) експеримент ендокринологів;
- в) глюкозно-фруктозний сироп у напівфабрикатах;
- г) загальні поради.

В. Перекладацькі завдання

а) Використовуючи виправлену за текстом «*Fruktose überlistet das Sättigungsgefühl im Gehirn*» схему з пункту «Б», зробіть усний анований переклад тексту.

б) За тих же умов напишіть його реферативний переклад.

в) Перекладіть українською наступні речення, запозичені, хоч і трохи перероблені, з тексту. Зробіть це спочатку потрійно усно (синхронно, послідовно та у формі двомовної бесіди: мовець-німець – перекладач – мовець-українець), а потім письмово:

- *Fruktose überlistet das Sättigungsgefühl im Gehirn.*
- *Fruktose ist die gesündere Alternative zum Zucker.*
- *Fruchtzucker – hat schon längst keinen guten Ruf mehr.*
- *In mehreren Studien ist bereits darauf hingewiesen worden, dass mit dem zunehmenden Konsum dieses Zuckers eine steigende Zahl dicker Menschen einhergeht.*
- *Dies könnte mit der Wirkung von Fruktose auf Prozesse im Gehirn zu tun haben, die Forscher jetzt mit Hilfe einer Magnetresonanztomographie sichtbar gemacht haben.*
- *Demnach wird nach dem Konsum von Nahrungsmitteln, die mit einem mit Fruktose angereichertem Sirup aus Maisstärke gesüßt wurden, kein Sättigungsgefühl verspürt.*
- *Die Probe wurde im Abstand mehrerer Wochen wiederholt.*

– *Es wird oft in Fertigmahlzeiten eingesetzt, vor allem in süßen Erfrischungsgetränken.*

– *Die MRT-Bilder zeigten, dass nach dem Konsum der Glukosehaltigen Getränke der Teil des Gehirns, der für Belohnung und den Wunsch nach Essen zuständig ist, quasi deaktiviert wurde.*

– *Die Forschung zeige auf jeden Fall, dass Fruktose im Vergleich zu Glukose schlecht abschneide, wenn es um Nahrungsaufnahme und Gewichtszunahme gehe.*

з) Перекладіть німецькою наступні речення, спираючись на текст та приклади з попереднього пункту «В», запозичуючи з них лексеми, словосполучення і, можливо, цілі синтаксичні фрагменти. Зробіть це спочатку потрійно усно (синхронно, послідовно та у формі двомовної бесіди: мовець-українець – перекладач – мовець-німець), а потім письмово:

– *Vin часто міститься в готових стравах, особливо в солодких прохолоджувальних напоях.*

– *Дослідження показало, що фруктоза порівнянно з глюкозою погано засвоюється, коли мова йде про вживання їжі та збільшення ваги.*

– *Експеримент було повторено з інтервалом у кілька тижнів.*

– *Це може бути пов'язане із впливом фруктози на процеси в головному мозку, які дослідники наразі зробили видимими за допомогою магнітно-резонансної томографії.*

– *Відповідно після споживання продуктів, підсолоджених сиропом з кукурудзяного крохмалю, що насичений фруктозою не відчувається ситості.*

– *У різноманітних дослідженнях вже вказувалося на те, що зі збільшенням споживання цього цукру зростає кількість людей з надмірною вагою.*

– *Фруктоза перехитрила почуття ситості в мозку.*

– *Плодовий цукор вже давно має погану репутацію.*

– *Знімки МРТ показали: після вживання напоїв, які містять глюкозу, частина мозку, відповідальна за харчову винагороду і за бажання їсти, була певною мірою деактивована.*

– *Фруктоза може стати корисною для здоров'я альтернативою цукру.*

д) Перекладіть текст «*Fruktose überlistet das Sättigungsgefühl im Gehirn*» з листа на диктофон, дайте запис іншому студенту для прослуховування та письмової рецензії з детальним редагуванням та професійно оцінкою.

е) Перекладіть текст «*Fruktose überlistet das Sättigungsgefühl im Gehirn*» письмово.

є) Порівняйте власний переклад з наведеним нижче студентським перекладом. Зіставте їх з оригіналом:

Фруктоза перехитрила почуття ситості в мозку

Фруктоза може стати корисною для здоров'я альтернативою цукру. Дослідники вивчали, які процеси відбуваються в мозку, коли хтось споживає напій з плодовим цукром (фруктозою). Їх висновок: чогось бракує.

Плодовий цукор – фруктоза – вже давно має погану репутацію. В різноманітних дослідженнях було відзначено, що зі збільшенням споживання цього цукру зростає кількість людей з надмірною вагою. Це може бути пов'язане із впливом фруктози на процеси в головному мозку. Наразі дослідники зробили ці перебіги видимими за допомогою магнітно-резонансної томографії (МРТ).

Отже, відповідно до цього після споживання продуктів, підсолоджених сиропом із кукурудзяного крохмалю, що насичений фруктозою, не відчувається ситості – зовсім інакше, аніж після споживання простої глюкози (виноградного цукру).

Для дослідження науковці, на чолі з ендокринологом Робертом Шервіном з Єльського університету, спостерігали за процесами кровотечі в мозку у 20 молодих здорових людей з нормальною вагою після того, як вони роздали їм напої, які містили або глюкозу, або сироп з кукурудзяним крохмалем.

Часто міститься в готових стравах

Експеримент було повторено з інтервалом у кілька тижнів. Сироп з кукурудзяного крохмалю складається на 55 відсотків із фруктози і на 45 відсотків із глюкози. Його часто використовують у готових стравах, особливо в солодких безалкогольних напоях.

Знімки МРТ показали, що після ласування напоями, багатими на глюкозу, частина мозку, яка відповідає за харчову винагороду і за бажання їсти була начебто відключена. Після споживання напоїв на основі сиропу із кукурудзяного крохмалю: «Ми цього не побачили», – говорить Шервін. «І як результат – бажання щось з'їсти зникає».

За кількістю лише у 20 досліджуваних осіб, опубліковане у фаховому медичному журналі, який видається «Американською медичною асоціацією» дослідження, вважається так званим маленьким експериментом з обмеженою переконливістю. І все ж експерти підкреслюють його значення стосовно питання про роль сиропу з кукурудзяного крохмалю для надлишкової ваги.

Загальні рекомендації

«Знімки МРТ точно підтверджують дані досліджуваних про їх відчуття голоду», – наголошую Джонатан Пурнель з університету здоров'я та науки штату Орегон. Вони також підтверджують результати попередніх експериментів на тваринах. Дослідження в будь-якому випадку показало, що фруктоза порівнянно з глюкозою погано засвоюється, коли мова йде про прийом їжі та збільшення ваги.

Які ж висновки повинен тепер зробити споживач? Рекомендації Пурнеля ми всі вже чули: рідше їсти напівфабрикати, частіше самостійно щось готувати, використовувати свіжі інгредієнти і в першу чергу вживати якомога менше підсолоджених прохолоджувальних напоїв із вмістом кукурудзяного крохмалю, радить він.

(Перекладено фондом студентів-перекладачів ЧДУ ім. Петра Могили)

ж) Зверніть увагу на наступні місця з перекладу, обґрунтуйте їх відповідність або невідповідність оригіналові і дайте власний варіант перекладу аналізованого фрагмента:

– чи адекватно передано аббревіатуру «MRT» як «MPT»? Чому не «MPPT»? «МАРЕТО»? «МАРТО»? тощо?;

– «Blutfluss, m» – «кровотеча» чи «кровотік», чи це синоніми?;

– яке з українських слів до німецького слова «Abläufe, Pl» адекватне для тексту – «процеси», «перебіги», «розвиток» чи «хід»?;

– «Yale-University» – «Єльський університет» чи «Єль-університет»?;

– «Probe, f» – «експеримент», «тест», «випробування», «спроба» чи «дослід»? чи всі наведені слово синонімічні;

– «Fertiggerichten» – «готові страви», «напівфабрикати», «консерви»?;

– «Es wird oft eingesetzt» – «його часто використовують» чи (зберігаючи лексико-синтаксичний повтор оригіналу з попередніми «es wird») «він часто використовується»/«він часто міститься»?;

– «Glukose-haltigen Getränke» – «багатими на глюкозу» чи «які містять глюкозу»?;

– «Genuss, m» – «ласування», «вживання» чи «насолоджування»?;

– «quasi deaktiviert wurde» – «була певною мірою деактивована» чи краще використати не запозичену лексему «була начебто відключена»?;

– «Belohnung, f» – «харчова винагорода», «нагорода», «подяка», «підтримка» чи «заохочення»?;

– чому вираз *«die gesündere Alternative zum Zucker»* перекладено із додатком: *«корисною для здоров'я альтернативою цукру»*? Це наслідок свавілля індивідуального стилю перекладача чи ситуативна адекватність?;

– чи відмовився перекладач від збереження фразеологізму *«keinen guten Ruf mehr haben»* у реченні *«Fruchtzucker – Fruktose – hat schon längst keinen guten Ruf mehr»* (*«Плодовий цукор – фруктоза – вже давно має погану репутацію»*)? Спробуйте знайти власні варіанти перекладу;

– чи є доречним у перекладі додаток перекладача: *«mit Fruchtzucker»* – *«з плодовим цукром (фруктозою)»*? Чи це ознака багатослівності перекладача?;

– як краще перекласти пасивну конструкцію *«ist bereits darauf hingewiesen worden»* – *«було відзначено»* чи *«вже вказувалося на те, що...»*?;

– в оригіналі використано два синонімічних вислови *«Prozesse im Gehirn»* та *«Abläufe im Gehirn»*. Перекладач в обох випадках подає однаковий переклад: *«процеси в мозку»* та *«процеси в головному мозку»*, додаючи тільки у другому варіанті слово *«головному»*. Запропонуйте свої варіанти перекладу, використавши при цьому різні за звучанням лексеми, які б зберегли синонімію першоджерела.

– чи мав перекладач право розділити одне речення *«Dies könnte mit der Wirkung von Fruktose auf Abläufe im Gehirn zu tun haben, die Forscher jetzt mit Hilfe einer Magnetresonanztomographie (MRT) sichtbar gemacht haben»* на два синтаксичні періоди *«Це може бути пов'язане із впливом фруктози на процеси в головному мозку»* та *«Наразі дослідники зробили ці перебіги видимими за допомогою магнітно-резонансної томографії (МРТ)»*? Зверніть увагу, що перекладач замінює слово *«процеси»* у другому реченні на *«перебіги»*, чи не руйнує така заміна зміст оригіналу?

з) Напишіть рецензію на переклад статті *«Fruktose überlistet das Sättigungsgefühl im Gehirn»* з власними варіантами її редагування.

и) Виступіть перекладачем у двомовній (телефонній або живій) бесіді із проблем надмірного вмісту глюкози/фруктози в готових стравах.

і) Розіграйте прес-конференцію щодо проблем надмірного вмісту глюкози/фруктози у готових стравах у нашій країні з використанням поданих вище матеріалів за схемою: вступне слово провідного ендокринолога країни з перекладом, повідомлення Міністра охорони здоров'я з перекладом, запитання присутніх лікарів та журналістів

різними мовами з перекладом, підсумкове слово міністра та лікаря-ендокринолога.

5.6. Sicherheitsanweisung

Джерело, з якого запозичено оригінал та переклад – «Benutzerhandbuch. Unterbrechungsfreie Stromversorgung / Посібник користувача. Джерело безперебійного живлення». Видання перше, 2004 рік.

BEWAHREN SIE DIESE ANWEISUNGEN AUF – In diesem Handbuch finden Sie wichtige Sicherheitshinweise, die Sie unbedingt bei der Installation und Wartung der PowerMust 400/600/800 USB und der dazu gehörigen Akkus beachten sollten.

PowerMust 400/600/800 USB UPS Benutzerhandbuch

1. Einführung

Diese USV wurde speziell für multifunktionale PCs entwickelt. Ihre leichte und kompakte Bauweise gewährleistet eine problemlose Installation in; engen Arbeitsumgebungen. Der Eingang der USV ist gegen Spannungsspitzen und -Einbrüche geschützt und stabilisiert die Eingangsspannung. Außerdem besitzt sie eine Batterie-Startfunktion. Dadurch kann die USV eingeschaltet werden, ohne dass das Stromnetz funktionsfähig sein muss. Trotz ihrer geringen Abmessungen ist sie mit einem RS-232-Kommunikationsanschluss ausgestattet, der den Funktionsumfang erweitert. Per Software kann der aktuelle Zustand der USV verfolgt werden. Die wichtigsten Eigenschaften der PowerMust 400/600/800 USB sind Folgende:

- Hohe Zuverlässigkeit durch Mikroprozessorsteuerung.
- Spannungsregelkreis zur Stabilisierung der Ausgangsspannung.
- Intelligenter RS-232-Kommunikationsanschluss/ USB-Schnittstelle.
- Free Software. (Für weitere Informationen siehe **Software installieren**).
- Start auf Akkubetrieb.
- Automatischer Neustart bei Wiederherstellung der Stromzufuhr.
- Automatischer Ladevorgang der Akkus auch bei ausgeschalteter USV.

– Überlastungsschutz.

– Überspannungsschutz für Modem – und Telefonleitung.

2. Sicherheitshinweise – WICHTIG!

➤ Die von der USV verwendeten Spannungen können gefährlich sein. Bauen Sie das Gerät nicht auseinander. Im Geräteinnern befinden sich keine

durch den Benutzer zu wartenden Bauteile. Lassen Sie Reparaturen nur durch autorisiertes Fachpersonal durchführen.

- Die interne Akku-Spannung beträgt 12 V.
- Schließen Sie das Gerät niemals an eine andere als eine geerdete Schuko-Steckdose an. Andernfalls können Stromschläge und Brände verursacht werden.

- Im Notfall drücken Sie die OFF-Taste und trennen die Netzverbindung um die USV vollständig auszuschalten.

- Achten Sie darauf, dass keine Flüssigkeiten oder Gegenstände ins Innere der USV gelangen. Stellen Sie keine Getränke oder andere Gefäße, die Flüssigkeit enthalten, auf oder neben das Gerät.

- Dieses Gerät wurde zur Installation in einer geschlossenen Umgebung (Innenraum, temperaturgeregt, frei von leitenden Substanzen) konzipiert. Stellen Sie die USV nicht an Orten auf, wo sie mit Wasser oder zu hoher Feuchtigkeit in Berührung kommt.

- Schließen Sie das Netzkabel der USV niemals an ihren eigenen Ausgang an.

- Schließen Sie das USV-Gerät nicht an eine Verlängerungsschnur oder an einen Spannungsregler an.

- Schließen Sie keine Geräte an die USV-Einheit an, die nichts mit Computern zu tun haben wie z.B. medizinische Geräte, lebenserhaltende Ausrüstungen, Mikrowellengeräte oder Staubsauger.

- Vermeiden Sie eine Überhitzung der USV. Decken Sie nicht die Lüftungsöffnungen des Gerätes zu. Setzen Sie die Einheit nicht direkter Sonnenbestrahlung bzw. anderen Wärmequellen aus wie z.B. Heizlüftern oder Öfen.

- Ziehen Sie vor dem Reinigen der USV-Einheit den Netzstecker. Verwenden Sie zum Reinigen keine flüssigen oder zerstäubenden Reinigungsmittel.

- Werfen Sie die Akkus niemals ins offene Feuer, da sie sonst explodieren können.

- Öffnen oder beschädigen Sie den Akku bzw. die Batterien nicht. Die freigesetzte Batterieflüssigkeit kann gefährlich für Haut und Augen sein. Außerdem ist sie giftig.

- An einem Akku können Stromschläge und sehr hohe Kurzschlussströme auftreten. Beachten Sie beim Arbeiten mit Akkus die folgenden Vorsichtsmaßnahmen:

1. Nehmen Sie Ihre Uhren, Ringe und sonstigen metallenen Schmuckgegenstände ab.

2. Verwenden Sie stets Werkzeuge mit isoliertem Griff.

3. Arbeiten Sie mit Gu-mmihandschuhen und Schuhen mit Gummisohle.

4. Legen Sie keine Werkzeuge oder Metallgegenstände auf den Akkus ab.

5. Trennen Sie das Gerät vom Stromnetz, bevor Sie Verbindungen zu den Batterieklemmen herstellen oder diese trennen.

6. Die Wartung von Akkus darf nur von qualifiziertem Personal unter Beachtung der notwendigen Vorsichtsmaßnahmen und Vorschriften durchgeführt bzw. überwacht werden. Halten Sie nicht autorisierte Personen von Batterien und Akkus fern.

7. Tauschen Sie verbrauchte Batterien stets gegen die gleiche Anzahl neuer, versiegelter Batterien aus.

8. Dieses schaltbare Gerät des Typs A besitzt eine werksseitig vorinstallierte Batterie und ist problemlos von Laien zu bedienen.

9. Achten Sie bei der Installation darauf, dass für die Summe der an da USV angeschlossenen Verbraucher 3,5 mA Kriechstrom nicht überschritten werden.

10. Achtung, Gefahr durch Elektroschock. Auch nach Trennen des Gerätes vom Stromnetz ist durch die Batteriespeisung noch gefährliche Spannung vorhanden. Bei Wartungs- und Reparaturarbeiten im Geräteinnern müssen vorher die Plus- und Minusklemmen von den Batterien getrennt werden.

11. Die Steckdose, an die die USV angeschlossen ist, muss sich in ihrer Nähe befinden und leicht zugänglich sein.

A. Лексичні завдання

За допомогою словників з'ясуйте:

a) термін «*Elektrolyt, m*» є синонімом чи антонімом до термінів «*Batterieflüssigkeit, f*», «*Batteriesäure, f*», «*Füllflüssigkeit, f*», «*Akkumulatorensäure, f*», а «*Netzverbindung, f*» до «*Stromnetz, n*?» та «*Stromzufuhr, f*»;

б) лексеми «*Tension, f*», «*Belastung, f*» та «*Beanspruchung, f*» є синонімами чи антонімами до слова «*Spannung, f*?», а «*Strom, m*» та «*Strömung, f*» до «*Tenne, f*» та «*Trotz, n*?»;

в) з'ясуйте значення абревіатур: «*USB*», «*UPS*», «*PC*», «*USV*», «*Akku*», «*RS*», «*V*», «*mA*», «*bzw.*», «*z.B.*?»;

г) одно- чи багатозначні в тексті слова «*Quellen, Pl*», «*Verbindung, f*», «*Regler, m*?»;

д) в якому семантичному зв'язку знаходяться слова «*Batterie, f*» та «*Akku, m*?»;

е) чи є дієслова «*konzipieren*», «*zusammenstellen*» та «*ausarbeiten*», «*rechnen auf Akk*» синонімами?»;

є) як найкраще перекласти в тексті наступні терміни та слова:

- «die Überlastungsschutz» – «захист від стрибків напруги змінного струму»? «захист від перевантаження»? «максимальний захист»? «запобігання від перевантаження»?;
- «die Verlängerungsschnur» – «шнур-подовжувач»? «блок розеток»? «здовжувач»;
- «der Spannungsregler» – «обмежувач стрибків напруги»? «регулятор напруги»? «стабілізатор напруги»? «реле-регулятор»?;
- «Lüftungsöffnungen, Pl» – «охолоджувальні отвори»? «вентиляційні отвори»? «отвори для провітрювання»? «аерація/вітрення»?;
- «Stromschlag, m» – «ураження електричним струмом»? «удар струмом»? «імпульс електричного струму»?;
- «verbrauchte Batterien» – «старі акумулятори»? «використані батареї»? «зужиті акумулятори»? «використані акумулятори»?;
- «Sicherheitsanweisung, f» – «інструкція з техніки безпеки»? «інструкція з експлуатації»? «вказівки з безпеки використання»? «інструкція з технічного обслуговування»?;
- «Benutzerhandbuch, n» – «посібник користувача»? «керівництво користувача»? «порадник абонента»? «інструкція»?;
- «Bauweise, f» – «дизайн»? «конструкція»? «компонування»? «розташовування»?;
- «enge Arbeitsumgebung» – «маленьке робоче місце»? «вузьке місце роботи»? «тісне виробниче середовище»? «затісне робоче оточення»?;
- «Vorsichtsmaßnahmen, Pl» – «рекомендації»? «запобіжні заходи»? «застережні заходи»?;
- «Ladevorgang, m» – «зарядження»? «процес заряду»? «зарядка»? «процес навантаження»?;
- ж) як правильно вимовляти та перекладати запозичені власні назви у тексті:
 - «Software» – «програмне забезпечення»? «м'який товар»? «товар широкого вжитку»? «комп'ютерна програма»?;
 - «Start» – «функція запуску»? «ввімкнення»? «початок»? «старт»? «запуск»?;
 - «OFF – Taste, f» – «клавіша «OFF»? «клавіша вимкнення»? «вимикач»?.

Б. Змістовні завдання

Розбийте текст інструкції на тематичні фрагменти, знайдіть основну думку кожного з них та розташуйте ці думки за чергою їх

появи в інструкції. Порівняйте Вашу схему з наступною і визначте логічні помилки у своїй та поданій нижче:

- a) вступ;
- б) основні характеристики пристрою;
- в) безпека;
- г) рекомендації перед роботою з акумулятором.

В. Перекладацькі завдання

a) Використовуючи виправлену за текстом схему з пункту «Б», зробіть усний анований переклад тексту.

б) За тих же умов напишіть його реферативний переклад.

в) Перекладіть українською наступні речення, запозичені, хоч і трохи перероблені, з тексту. Зробіть це спочатку потрійно усно (синхронно, послідовно та у формі двомовної бесіди: мовець-німець – перекладач – мовець-українець), а потім письмово:

– *Der Eingang der USV ist gegen Spannungsspitzen und – Einbrüche geschützt und reguliert die Eingangsspannung.*

– *Trotz ihrer geringen Ausmaße ist sie mit einem RS-232-Kommunikationsanschluss ausgestattet, der den Funktionsumfang verbreitet.*

– *Hohe Zuverlässigkeit durch Mikroprozessorsteuerung.*

– *Schließen Sie keine Geräte an die USV-Einheit an, die nichts mit Computern zu tun haben wie z.B. medizinische Einrichtungen, lebenserhaltende Ausstattungen, Mikrowellenöfen oder Haartrockner.*

– *Die Unterhaltung von Akkus darf nur von qualifiziertem Personal unter Beachtung der notwendigen Vorsichtsmaßnahmen und Vorschriften durchgeführt bzw. überwacht werden.*

– *Die Steckdose, an die die USV angeschlossen ist, muss sich in ihrer Nähe befinden und leicht zugänglich sein.*

– *Überspannungsschutz für Modem – und Telefonleitung.*

– *Dieses Gerät wurde zur Installation in einer geschlossenen Umgebung (Innenraum, temperaturgeregelt, frei von leitenden Substanzen) konzipiert. Stellen Sie die USV nicht an Orten auf, wo sie mit Wasser oder zu hoher Feuchtigkeit in Berührung kommt.*

г) Перекладіть німецькою наступні речення, спираючись на текст та приклади з попереднього пункту «В», запозичуючи з них лексеми, словосполучення і, можливо, цілі синтаксичні фрагменти. Зробіть це спочатку потрійно усно (синхронно, послідовно та у формі двомовної бесіди: мовець-українець – перекладач – мовець-німець), а потім письмово:

– *Rosette zмінного струму, до якої підключається ДБЖ, повинна знаходитись поряд із ДБЖ і бути відкритою для швидкого доступу.*

- Пристрій ДБЖ обладнаний АРН (автоматичним регулятором напруги) для стабілізації перепадів вхідної напруги.
 - Технічне обслуговування акумуляторів повинен виконувати кваліфікований фахівець, який знає будову акумуляторів та правила техніки безпеки при роботі з ними. Не дозволяйте некваліфікованим майстрам проводити технічне обслуговування акумуляторів.
 - Керування за допомогою мікропроцесора гарантує високу надійність роботи ДБЖ.
 - Не підключайте до ДБЖ пристрої, які не мають стосунку до комп'ютера, наприклад, медичне обладнання, пристрої підтримки життєдіяльності, мікрохвильові печі або пілососи.
 - Незважаючи на малі розміри пристрій ДБЖ обладнаний портом зв'язку Smart RS-232, який забезпечує додаткову зручність у користуванні.
 - Захист модему/телефонної лінії від стрибків напруги.
 - Цей прилад розрахований для роботи в нормальних умовах (при нормальній температурі, в закритому приміщенні та за відсутності струмопровідних забруднювачів). Не розташовуйте ДБЖ у місцях із підвищеною вологістю та проточною або стоячою водою.
- д) Перекладіть текст інструкції з листа на диктофон, дайте запис іншому студенту для прослуховування та письмової рецензії з детальним редагуванням та професійною оцінкою.
- е) Перекладіть текст письмово.
- є) Порівняйте власний переклад з наведеним нижче професійним перекладом. Зіставте їх з оригіналом:

ІНСТРУКЦІЯ З ТЕХНІКИ БЕЗПЕКИ

ЗБЕРІГАЙТЕ ЦЮ ІНСТРУКЦІЮ – У цьому посібнику наведено інструкції для моделей лінійки PowerMust 400/600/800 USB, яких слід дотримуватися під час встановлення та проведення технічного обслуговування ДБЖ та акумуляторів.

PowerMust 400/600/800 USB ПОСІБНИК КОРИСТУВАЧА

1. Вступ

Цей пристрій ДБЖ призначений для використання з багатофункціональним персональним комп'ютером. Завдяки легковагому та компактному дизайну, він легко поміститься навіть на маленькому робочому місці. Пристрій ДБЖ обладнаний АРН (автоматичним регулятором напруги) для стабілізації перепадів вхідної напруги. Він містить також функцію запуску від постійного струму. Ця функція дозволяє запускати ДБЖ за відсутності живлення від джерела змінного

струму. Незважаючи на малі розміри, пристрій ДБЖ обладнаний портом зв'язку Smart RS-232, який забезпечує додаткову зручність у користуванні. Користувачі можуть також завантажити спеціальне програмне забезпечення, яке допоможе їм стежити за станом ДБЖ. Нижче наведені основні характеристики пристроїв ДБЖ PowerMust 400/600/800 USB.

- Керування за допомогою мікропроцесора гарантує високу надійність роботи ДБЖ.
- Обладнаний АРН (автоматичний регулятор напруги) із багатоступеневим підвищенням та зниженням напруги.
- Вбудований порт зв'язку RS-232/USB.
- Безкоштовне програмне забезпечення (зверніться до розділу «Установлення програмного забезпечення WinPower»).
- Функція запуску від постійного струму.
- Автоматичне вимкнення постійного струму при відновленні живлення від джерела змінного струму.
- Автоматичне зарядження акумулятора навіть, коли прилад ДБЖ вимкнений.
- Захист від стрибків напруги змінного струму.
- Захист модему/телефонної лінії від стрибків напруги.

2. Безпека

У цьому пристрої ДБЖ використовується небезпечна для життя напруга. Не намагайтесь розібрати прилад. Прилад не містить запчастин, придатних для використання. Ремонт ДБЖ може здійснювати тільки фахівець із сервісної служби.

1. Напруга внутрішнього акумулятора становить 12 В. Запакований кислотно-свинцевий акумулятор (без можливості технічного обслуговування).

1. Підключення до будь-яких інших розеток, окрім заземлених двополосних розеток, а також порушення місцевих норм щодо використання електроенергії, може призвести до ураження електричним струмом.

2. В екстрених випадках натисніть клавішу «OFF» та, щоб повністю вимкнути ДБЖ, відключіть шнур живлення з розетки змінного струму.

3. Не допускайте потрапляння у ДБЖ рідин або сторонніх об'єктів. Не ставте біля приладу посудини з напоями або іншими рідинами.

4. Цей прилад розрахований для роботи в нормальних умовах (при нормальній температурі, в закритому приміщенні та за

відсутності струмопровідних забруднювачів). Не розташовуйте ДБЖ у місцях із підвищеною вологістю та проточною або стоячою водою.

5. Не підключайте штепсельну вилку ДБЖ до вихідної розетки ДБЖ.

6. Не підключайте до ДБЖ блок розеток або обмежувач стрибків напруги.

7. Не підключайте до ДБЖ пристрої, які не мають відношення до комп'ютера, наприклад, медичне обладнання, пристрої підтримки життєдіяльності, мікрохвильові печі або пилососи.

8. Для уникнення перегріву цього приладу не закривайте охолоджувальні отвори ДБЖ та не встановлюйте прилад у місцях, відкритих для дії прямого сонячного проміння, або ж поблизу приладів, які випромінюють тепло, наприклад хатніх обігрівачів або печей.

9. Перед чищенням обов'язково відключіть ДБЖ від розетки змінного струму. Не використовуйте для чищення рідкі або газоподібні засоби для миття.

10. Не кидайте акумулятор у вогонь. Акумулятор може вибухнути.

11. Не розбирайте та не пошкоджуйте акумулятор. Витік електроліту може спричинити ураження шкіри та очей. Окрім цього, електроліт може містити отруйні речовини.

12. Акумулятор може стати причиною ураження електричним струмом та короткого замикання. Тому перед роботою з акумулятором слід дотримуватись наступних рекомендацій:

- Зніміть годинник, персні та інші металеві вироби.
- Використовуйте інструменти з ізольованими ручками.
- Вдягніть гумові рукавички та взуття.
- Не кладіть інструменти та металеві деталі на акумулятор.

– Перед підключенням або відключенням клем акумулятора обов'язково відключіть зарядний пристрій. Технічне обслуговування акумуляторів повинен виконувати кваліфікований фахівець, який знає будову акумуляторів та правила техніки безпеки при роботі з ними. Не дозволяйте некваліфікованим майстрам проводити технічне обслуговування акумуляторів.

13. Замінійте старі акумулятори такого ж типу та такої ж моделі кислотно-свинцеві акумулятори такого ж типу та такої ж моделі.

14. Це обладнання належить до електроприладів типу А і постачається зі встановленим акумулятором. Інсталяцію обладнання повинен виконувати фахівець.

15. Під час інсталяції цього обладнання потрібно упевнитись, що сумарна величина струму витоку ДБЖ та підключеного навантаження не перевищує 3.5 мА.

16. Увага! Прилад перебуває під високою напругою. Після відключення цього приладу від розетки змінного струму залишається небезпека ураження електричним струмом, який подається від акумулятора. За необхідності проведення технічного обслуговування ДБЖ потрібно спершу відключити контакти від полюсів акумулятора.

17. Розетка змінного струму, до якої підключається ДБЖ, повинна знаходитись поряд із ДБЖ і бути відкритою для швидкого доступу.

ж) Зверніть увагу на наступні місця з перекладу, обґрунтуйте їх відповідність або невідповідність оригіналові і дайте власний варіант перекладу аналізованого фрагмента:

– чи мав перекладач право вносити в переклад додатки? Це свавілля індивідуального стилю перекладача чи ситуативна адекватність? Порівняйте: Per Software kann der aktuelle Zustand der USV verfolgt werden / *Користувачі можуть також завантажити спеціальне програмне забезпечення, яке допоможе їм стежити за станом ДБЖ. Аналогічно проаналізуйте і такі додатки: Die interne Akku-Spannung beträgt 12 V= / Напруга внутрішнього акумулятора становить 12 В. Запакований кислотно-свинцевий акумулятор (без можливості технічного обслуговування);*

– чи мав перекладач право замінити два німецькі прийменники одним українським: Stellen Sie keine Getränke oder andere Gefäße, die Flüssigkeit enthalten, *auf* oder *neben* das Gerät / Не ставте *біля* приладу посудини з напоями або іншими рідинами.

– як краще перекласти речення: «Arbeiten Sie mit Gummihandschuhen und Schuhen mit Gummisohle» – «Вдягніть гумові рукавички та взуття», «Працюйте в гумових рукавичках та взутті» чи дослівно «Працюйте в гумових рукавичках та взутті з гумовою підошвою». Чи професійний переклад не суттєво змінює оригінал?

– «Die freigesetzte Batterieflüssigkeit kann gefährlich für Haut und Augen sein. Außerdem ist sie *giftig*» – «Витік електроліту може спричинити ураження шкіри та очей. Окрім цього електроліт *може містити отруйні речовини*» чи «... може бути отруйним/токсичним». Чи можна замінити при перекладі прикметник «*giftig*» на сполучення прикметника з іменником «*отруйні речовини*»?

– Schließen Sie das Gerät niemals an eine andere als eine *geerdete Schuko-Steckdose* an. Andernfalls können Stromschläge und Brände verursacht werden / Підключення до будь-яких інших розеток, окрім

заземлених двополюсних розеток, а також порушення місцевих норм щодо використання електроенергії, може призвести до ураження електричним струмом. Чи можна було при перекладі об'єднувати два речення в одне з певними доповненнями? Як би Ви переклали «*geerdete Schuko-Steckdose*» – «заземлена двополюсна розетка» чи «штексельна розетка із захисним (заземленим) контактом»? Ваш варіант?

– «*Schmuckgegenstand*» – «вироби», «прикраси» чи «коштовності», «дорогоцінності»?

– чи правильно зробив перекладач, пояснивши два рази абревіатуру АРН: «Пристрій ДБЖ обладнаний АРН (автоматичним регулятором напруги) для стабілізації перепадів вхідної напруги» та «Обладнаний АРН (автоматичний регулятор напруги) із багатоступеневим підвищенням та зниженням напруги»? Можливо одного пояснення в першому реченні було б достатньо, щоб уникнути повтору?

– «*Netzverbindung*» – «шнур живлення», «мережеве підключення», «мережевий зв'язок»?;

з) Напишіть рецензію на переклад інструкції з власними варіантами її редагування.

и) Виступіть перекладачем у двомовній бесіді між розробником пристрою ДБЖ та спеціалістом з комп'ютерів/ІТ-інженером. Використовуйте текст інструкції та її переклад.

5.7. GEBRAUCHSINFORMATION

**Liebe Patientin, lieber Patient,
bitte lesen Sie die gesamte Gebrauchsinformation sorgfältig durch,
denn sie enthält wichtige Informationen für Sie.**

Dieses Arzneimittel ist auch ohne ärztliche Verschreibung erhältlich. Um einen bestmöglichen Behandlungserfolg zu erzielen, muss Sinupret Tropfen Bionorica jedoch vorschriftsmäßig angewendet werden.

– Heben Sie die Packungsbeilage auf. Vielleicht möchten Sie diese später nochmals lesen.

– Fragen Sie Ihre/n Apothekerin/Apotheker, wenn Sie weitere Informationen oder einen Rat benötigen.

– Wenn sich Ihr Krankheitsbild verschlimmert, müssen Sie eine/n Ärztin/Arzt aufsuchen.

Die Packungsbeilage beinhaltet:

1. Was ist Sinupret Tropfen Bionorica und wofür wird es angewendet?

2. Was müssen Sie vor der Einnahme von Sinupret Tropfen Bionorica beachten?

3. Wie ist Sinupret Tropfen einzunehmen?

4. Welche Nebenwirkungen sind möglich?

5. Wie ist Sinupret Tropfen Bionorica aufzubewahren?

6. Weitere Angaben

Sinupret®

Tropfen Bionorica

Der arzneilich wirksame Bestandteil ist ein Auszug aus Enzianwurzel, Eisenkraut, Gartensauerampferkraut, Holunderblüten, Schlüsselblumenblüten mit Kelch.

100 g Sinupret Tropfen Bionorica enthalten: 29 g Auszug (Droge /Extraktverhältnis 1:11) aus Enzianwurzel, geschnitten; Eisenkraut, geschnitten; Gartensauerampferkraut, geschnitten; Holunderblüten, gerebelt; Schlüsselblumenblüten mit Kelch, geschnitten; (1:3:3:3:3)

Auszugsmittel: Ethanol 59 % (V/V)

Enthält 19 Vol.-% Alkohol

Die sonstigen Bestandteile sind: Gereinigtes Wasser, Alkohol.

Sinupret Tropfen Bionorica ist in Originalpackungen mit 100 ml [N1], 200 ml (2x100 ml) [N2] und 300 ml (3x100 ml) [N3] Lösung erhältlich.

1. WAS IST SINUPRET TROPFEN BIONORICA UND WOFÜR WIRD ES ANGEWENDET?

1.1. Sinupret Tropfen Bionorica ist ein pflanzliches Arzneimittel bei Entzündungen der Nasennebenhöhlen.

1.2.

von:	Mitvertrieb:
BIONORICA AG	Plantamed Arzneimittel GmbH
Kerschensteinerstraße 11-15	Kerschensteinerstraße 11-15
92318 Neumarkt	92318 Neumarkt
Telefon: 09181/231-90	Telefon: 09181/231-0
Telefax: 09181/231-265	Telefax: 09181/21850
Internet: www.bionorica.de	
E-mail: info@bionorica.de	

1.3. Sinupret Tropfen Bionorica wird angewendet bei akuten und chronischen Entzündungen der Nasennebenhöhlen.

Hinweis:

Bei Beschwerden, die länger als 7-14 Tage andauern oder periodisch wiederkehren, ist ein/e Arzt/Ärztin aufzusuchen.

2. WAS MÜSSEN SIE VOR DER EINNAHME VON SINUPRET TROPFEN BIONORICA BEACHTEN?

2.1. Sinupret Tropfen Bionorica darf nicht eingenommen werden:

- Wenn Sie überempfindlich gegenüber dem arzneilich wirksamen Bestandteil oder einen der sonstigen Bestandteile des Arzneimittels sind.
- bei Alkoholkranken

2.2. Besondere Vorsicht bei der Einnahme von Sinupret Tropfen Bionorica ist erforderlich:

Hinweis:

Wegen des Alkoholgehaltes soll das Arzneimittel bei Leberkranken nur nach Rücksprache mit der/dem behandelnden Ärztin/Arzt eingenommen werden.

a) Schwangerschaft:

Wie alle Arzneimittel soll Sinupret Tropfen Bionorica in der Schwangerschaft nur nach strenger Indikationsstellung verordnet bzw. eingenommen werden. Aufgrund des Alkoholgehaltes sollten Sinupret Tropfen Bionorica in der Schwangerschaft jedoch nur eingenommen werden, wenn die Einnahme von Sinupret Dragees Bionorica nicht möglich ist.

Fragen Sie vor der Einnahme von allen Arzneimitteln Ihre/n Ärztin/Arzt oder Apothekerin/Apotheker um Rat.

b) Stillzeit:

Wie alle Arzneimittel soll Sinupret Tropfen Bionorica in der Stillzeit nur nach strenger Indikationsstellung verordnet bzw. eingenommen werden. Aufgrund des Alkoholgehaltes sollten Sinupret Tropfen Bionorica in der Stillzeit jedoch nur eingenommen werden, wenn die Einnahme von Sinupret Dragees Bionorica nicht möglich ist.

Fragen Sie vor der Einnahme von allen Arzneimitteln Ihre/n Ärztin/Arzt oder Apothekerin/Apotheker um Rat.

c) Verkehrstüchtigkeit und das Bedienen von Maschinen:

Es sind keine besonderen Vorsichtsmaßnahmen erforderlich.

2.3 Wechselwirkungen mit anderen Arzneimitteln:

Keine bekannt.

Bitte informieren Sie Ihre/n Ärztin/Arzt oder Apothekerin/Apotheker, wenn Sie andere Arzneimittel einnehmen/ anwenden bzw. vor kurzem eingenommen/angewendet haben, auch wenn es sich um nicht verschreibungspflichtige Arzneimittel handelt.

3. WIE IST SINUPRET TROPFEN BIONORICA EINZUNEHMEN?

Nehmen Sie Sinupret Tropfen BIONORICA immer genau nach der Anweisung in dieser Packungsbeilage ein. Bitte fragen Sie bei Ihrer/Ihrem Ärztin/Arzt oder Apothekerin/Apotheker nach, wenn Sie sich nicht ganz sicher sind.

3.1. Art der Anwendung:

Zum Einnehmen.

3.2. Falls vom Arzt/von der Ärztin nicht anders verordnet, ist die übliche Dosis:

Erwachsene: *Einzeldosis:* 50 Tropfen, entsprechend 3,0 ml.

Tagesdosis: 150 Tropfen (3mal 50), entsprechend 9,0 ml.

Schulkinder: *Einzeldosis:* 25 Tropfen, entsprechend 1,5 ml.

Tagesdosis: 75 Tropfen (3mal 25), entsprechend 4,5 ml.

Kinder von 2 – 6 Jahren: *Einzeldosis:* 15 Tropfen, entsprechend 0,9 ml.

Tagesdosis: 45 Tropfen (3mal 15), entsprechend 2,7 ml.

Sinupret Tropfen Bionorica können gegebenenfalls – z. B. um für Kinder den bitteren Geschmack zu kaschieren – mit etwas Flüssigkeit (z. B. ein Glas Wasser) eingenommen werden.

Die Dauer der Anwendung beträgt soweit nicht anders verordnet: 7-14 Tage.

Flasche zur Entnahme senkrecht halten, s. Abbildung.

Eine leichte Trübung oder Ausflockung kann bei der Lagerung auftreten, sie beeinträchtigt die Wirksamkeit des Präparates nicht.

Vor Gebrauch schütteln!

3.3. Wenn Sie eine größere Menge Sinupret Tropfen Bionorica eingenommen haben, als Sie sollten:

Die Einnahme größerer Mengen des Arzneimittels kann, insbesondere bei Kleinkindern, zu einer Alkoholvergiftung führen; in diesem Fall besteht Lebensgefahr, weshalb unverzüglich ein/eine Arzt/Ärztin aufzusuchen ist.

Bei Einnahme des gesamten Flascheninhaltes werden etwa 16 g Alkohol aufgenommen.

3.4. Wenn Sie die Einnahme von Sinupret Tropfen Bionorica vergessen haben:

Wenn Sie versehentlich einmal zu wenig eingenommen haben, so setzen Sie bitte beim nächsten Mal die Einnahme von Sinupret Tropfen Bionorica wieder wie üblich fort.

4. WELCHE NEBENWIRKUNGEN SIND MÖGLICH?

Wie alle Arzneimittel kann Sinupret Tropfen Bionorica Nebenwirkungen haben.

Bei der Bewertung von Nebenwirkungen werden folgende Häufigkeitsangaben zu Grunde gelegt:

Sehr häufig: mehr als 1 von 10 Behandelten.

Häufig: mehr als 1 von 100 Behandelten.

Gelegentlich: mehr als 1 von 1000 Behandelten.

Selten: mehr als 1 von 10.000 Behandelten.

Sehr selten: 1 oder weniger von 10.000 Behandelten einschließlich Einzelfälle.

4.1 Nebenwirkungen:

Gelegentlich treten Magen-Darm-Beschwerden (u. a. Magenschmerzen, Übelkeit), selten Hautausschlag, Hautrötung sowie Juckreiz und sehr selten Angioödem und Atemnot auf.

Bei Auftreten der genannten Reaktionen sollten Sie Sinupret Tropfen Bionorica nicht weiter einnehmen und eine/n Ärztin/Arzt aufsuchen.

Wenn Sie Nebenwirkungen beobachten, die nicht in dieser Packungsbeilage aufgeführt sind, teilen Sie diese bitte Ihrer/Ihrem Ärztin/Arzt oder Apothekerin/Apotheker mit.

4.2. Gegenmaßnahmen:

Beim Auftreten der genannten Reaktionen sollten Sie Sinupret Tropfen Bionorica nicht weiter einnehmen und eine/n Ärztin/Arzt aufsuchen.

4.3. Informieren Sie Ihre/Ihren Ärztin/Arzt oder Apothekerin/Apotheker, wenn Sie Nebenwirkungen bemerken, die nicht in dieser Packungsbeilage aufgeführt sind.

5. WIE IST SINUPRET TROPFEN BIONORICA AUFZUBEWAHREN?

Arzneimittel für Kinder unzugänglich aufbewahren!

Sie dürfen das Arzneimittel nach dem auf der Faltschachtel und dem Behältnis (Etikett) angegebenen Verfallsdatum nicht mehr verwenden.

Aufbewahrungsbedingungen:

Nach Anbruch 6 Monate haltbar.

Stand der Information:

Dezember 2004.

6. WEITERE ANGABEN:

Diabetiker können Sinupret Tropfen Bionorica unbedenklich einnehmen, da eine Einzeldosis dieses Arzneimittels weniger als 0,03 anrechenbare Broteinheiten (BE) enthält.

Apothekenpflichtig.

Zul.-Nr. 34650.00.01.

Liebe Patientin, lieber Patient,

Sinupret Tropfen Bionorica ist ein gut verträgliches pflanzliches Arzneimittel zur Therapie bei allen Erkrankungen der Nasennebenhöhlen, bei denen eine schleimlösende und entzündungshemmende Wirkung erwünscht ist. Bionorica® The phytoneering company.

A. Лексичні завдання

За допомогою словників з'ясуйте:

a) як перекладаються слова: «*Schwangerschaft*, *f*»? «*Stillzeit*, *f*»? «*Hautausschlag*, *m*», «*Hautrötung*, *f*», «*Juckreiz*, *m*», «*Angioödem*, *n*», «*Atemnot*, *f*»?;

b) термін «*Laktation*, *f*» є синонімом чи антонімом до термінів

«*Milchabsonderung*», «*Milchbildung*», «*Milcherzeugung*» та «*Milchsekretion*»?;

в) лексема «*Ethanol*, *n*» є синонімом чи антонімом до слова – «*Áthanol*, *n*»?;

з) з'ясуйте значення абrevіатур: «*AG*», «*GmbH*», «*BE*»?;

д) чи знаєте Ви значення цих знаків, якщо ні – знайдіть їх тлумачення: ® ™ © ?

е) в якому семантичному зв'язку знаходяться слова «*Diabetiker*, *m*» та «*Zuckerkrankter*, *m*»?;

є) як найкраще перекласти у тексті наступні терміни та слова:

– «*Gebrauchsinformation*, *f*» – «інструкція з прийому», «інструкція для медичного застосування препарату», «інструкція щодо вживання препарату»?;

– «*ärztliche Verschreibung*» – «призначення лікаря», «рецепт від лікаря», «медична довідка»?;

– «*vorschriftsmäßig anwenden*» – «вживати за приписом лікаря», «використовувати за призначення», «пити з припису лікаря», «застосовувати за інструкцією»?;

– «*Krankheitsbild*, *n*» – «картина хвороби», «малюнок захворювання», «обриси слабкості»?;

– «*Packungsbeilage*, *f*» – «листівка», «вкладиш», «інструкція», «аркуш-вкладень», «листок-вкладиш»?;

– «*Nebenwirkungen*» – «побічні ефекти», «побічні дії», «побічний вплив», «вторинна дія», «супровідний ефект»?;

– «*Auszug*, *m*» – «екстракт», «витяжка», «виписка»?;

– «*Magen-Darm-Beschwerden*» – «шлунково-кишкові розлади», «кишково-шлункові слабкості», «скарги на шлунково-кишкові проблеми»?;

– «*Übelkeit*, *f*» – «нудота», «блювота», «млість»?;

Б. Змістовні завдання

Текст інструкції розбито на такі тематичні фрагменти:

а) вступ;

б) що таке краплі Синупрет Біонорика та в яких випадках їх приймають;

в) на що треба звернути увагу перед прийомом крапель Синупрет Біонорика;

з) спосіб застосування та дози крапель Синупрет Біонорика;

д) які побічні ефекти можливі;

е) як зберігати краплі Біонорика Синупрет;

є) додаткова інформація.

Знайдіть основну думку кожного з них та запропонуйте власну схему. Порівняйте Вашу схему з поданою вище і визначте логічні помилки у обох схемах.

В. Перекладацькі завдання

а) Використовуючи виправлену за текстом схему з пункту «Б», зробіть усний анований переклад тексту. Пам'ятайте, що перед вами інструкція медичного застосування лікарського засобу, тому вкрай важливо зазначити при перекладі найважливіші вказівки.

б) За тих же умов напишіть реферативний переклад.

в) Перекладіть українською наступні речення, запозичені, хоч і трохи перероблені, з тексту. Зробіть це спочатку потрійно усно (синхронно, послідовно та у формі двомовної бесіди: мовець-німець – перекладач – мовець-українець), а потім письмово:

– *Sinupret Tropfen Bionorica ist ein gut verträgliches pflanzliches Arzneimittel zur Therapie bei allen Erkrankungen der Nasennebenhöhlen, bei denen eine schleimlösende und entzündungshemmende Wirkung erwünscht ist.*

– *Sinupret Tropfen Bionorica darf nicht eingenommen werden, wenn Sie überempfindlich gegenüber dem arzneilich wirksamen Bestandteil oder einen der sonstigen Bestandteile des Arzneimittels sind.*

– *Bei Auftreten der genannten Reaktionen sollten Sie Sinupret Tropfen Bionorica nicht weiter einnehmen und eine/n Ärztin/Arzt aufsuchen.*

– *Verkehrstüchtigkeit und das Bedienen von Maschinen.*

– *Eine leichte Trübung oder Ausflockung kann bei der Lagerung auftreten, sie beeinträchtigt die Wirksamkeit des Präparates nicht.*

– *Sinupret Tropfen Bionorica wird angewendet bei akuten und chronischen Entzündungen der Nasennebenhöhlen.*

– *Arzneimittel für Kinder unzugänglich aufbewahren!*

– *Zur Anwendung bei Kindern ab 2 Jahren und Erwachsenen.*

– *Wechselwirkungen mit anderen Arzneimitteln sind bisher nicht bekannt.*

– *Nicht über 25°C aufbewahren.*

г) Перекладіть німецькою наступні речення, спираючись на текст та приклади з попереднього пункту «В», запозичуючи з них лексеми, словосполучення і, можливо, цілі синтаксичні фрагменти. Зробіть це спочатку потрійно усно (синхронно, послідовно та у формі двомовної бесіди: мовець – українець – перекладач – мовець – німець), а потім письмово:

– Взаємодія з іншими лікарськими засобами та інші види взаємодій до цього часу невідомі.

– Здатність впливати на швидкість реакції при керуванні автотранспортом або роботі з іншими механізмами.

– Краплі Синупрет Біонорика – це добре засвоюваний рослинний лікарський засіб для терапії всіх захворюваннях придаткових пазух носа, при яких бажано застосовувати муколітичний та протизапальний вплив.

– Краплі Синупрет Біонорика застосовують при гострих та хронічних запалень дихальних шляхів.

– Препарат застосовують для дітей віком старше 2 років та дорослим.

– Під час зберігання препарату можливе його незначне скаламутнення чи випадання незначного осаду, про те це не впливає на дію препарату.

– Якщо спостерігають побічні ефекти, Вам потрібно припинити вживання крапель Синупрет Біонорика та звернутися до лікаря.

– Зберігати при температурі не вище 25°C.

– Краплі Синупрет Біонорика не можна приймати, якщо у Вас підвищена чутливість до компонентів препарату.

– Лікарський засіб зберігати в недоступному для дітей місці.

д) Перекладіть текст інструкції з листа на диктофон, дайте запис іншому студенту для прослуховування та письмової рецензії з детальним редагуванням та професійною оцінкою.

е) Перекладіть текст письмово.

є) Порівняйте власний переклад з наведеним нижче. Зіставте їх з оригіналом:

ІНСТРУКЦІЯ для медичного застосування препарату

Шановні пацієнти, прочитайте, будь ласка, уважно цю загальну інструкцію щодо вживання препарату, оскільки вона містить важливу для Вас інформацію.

Цей медичний препарат відпускається також без рецепта. Щоб досягти найкращого результату лікування, краплі Синупрет Біонорика потрібно вживати за приписом.

– Вийміть інструкцію. Можливо Ви захочете перечитати її пізніше.

– Запитайте в аптекаря, якщо потребуєте детальнішої інформації або поради.

– Якщо картина Вашої хвороби погіршиться, то зверніться до лікаря.

Ця листівка містить наступну інформацію:

1. Що таке краплі Синупрет Біонорика та в яких випадках їх приймають?

2. На що треба звернути увагу перед прийомом крапель Синупрет Біонорика?

3. Як приймати краплі Синупрет?

4. Які побічні ефекти можливі?

5. Як зберігати краплі Синупрет Біонорика?

6. Додаткова інформація.

Краплі **Синупрет® (Sinupret®)** для перорального застосування Біонорика (Bionorica)

Активним лікарським компонентом є екстракт з кореня горечавки, трави вербени, трави кислого городнього щавлю, квіток чорної бузини, квіток первоцвіту з чашечкою. 100 г крапель Синупрет Біонорика містять: 29 г водно-спиртового екстракту (1:11) з наступних видів лікарської рослинної сировини: порізаного кореня тирличу, порізаної трави вербени, порізаної трави кислого городнього щавлю, розлущених квіток чорної бузини, порізаних квіток первоцвіту з чашечкою; (1:3:3:3:3)

Вміст етанолу: 59 % (в об'ємному відношенні).

Містить 19,0 об. % спирту.

Допоміжні речовини: вода очищена, спирт етиловий.

Краплі Синупрет Біонорика випускаються в оригінальних упаковках, що містять 100 мл/200 мл або 300 мл розчину.

1. Що таке краплі Синупрет Біонорика та в яких випадках їх приймають?

1.1 Краплі Синупрет Біонорика – це рослинний препарат, який приймають при запаленнях придаткової пазух носа (синуситах, гайморитах).

1.2.

від:	За сприяння у продажі:
Біонорика АГ	Плантамед Арцнайміттель ГмБХ
Кершенштайнер Штрассе 11-15	Кершенштайнер Штрассе 11-15
92318 Ноймаркт	92318 Ноймаркт
Телефон: 09181/231-90	Телефон: 09181/231-0
Телефакс: 09181/231-265	Телефакс: 09181/21850
Інтернет: www.bionorica.de	
Електронна пошта: info@bionorica.de	

1.3. Краплі Синупрет Біонорика застосовують при гострих та хронічних запалення дихальних шляхів.

Вказівка: Якщо хвороба не відступила упродовж 7-14 днів або періодично повторюється, в такому випадку зверніться до лікаря.

2. На що треба звернути увагу перед прийомом крапель Синупрет Біонорика?

2.1. Краплі Синупрет Біонорика неможна приймати якщо:

- у Вас підвищена чутливість до компонентів препарату.
- у Вас алкогольна залежність.

2.2. Особливі застереження при прийомі крапель Синупрет Біонорика:

Через вміст алкоголю, прийом Синупрету хворим на печінку треба проводити лише із зазначенням лікаря.

а) Застосування у період вагітності та лактації/або годування груддю

Як і всі медикаменти краплі Синупрет Біонорика в період вагітності прописуються або приймаються тільки за чіткою вказівкою лікаря. Через вміст алкоголю краплі Синупрет Біонорика слід вживати тільки в тому випадку, коли прийом драже Синупрет Біонорика неможливий. Препарат не рекомендується приймати в період годування груддю у зв'язку з відсутністю досвіду його застосування в цьому випадку.

Перед прийомом ліків консультиуйтеся з Вашим лікарем або запитуйте у аптекаря поради.

б) Здатність впливати на швидкість реакції при керуванні автотранспортом або роботі з іншими механізмами.

Особливих застережень немає.

2.3. Взаємодії з іншими лікарськими засобами та інші види взаємодій.

До цього часу невідомі.

Будь ласка проінформуйте Вашого лікаря чи аптекаря, якщо Ви вживаєте або нещодавно вживали інший лікарський засіб, навіть якщо йдеться не про обов'язково призначений засіб.

3. Спосіб застосування та дози крапель Синупрет Біонорика.

Вживайте краплі Синупрет Біонорика завжди відповідно до інструкції, яка міститься у додатку до упаковки. Якщо ви невпевнені, будь ласка, запитайте Вашого лікаря або аптекаря.

3.1. Тип препарату: для прийому внутрішньо.

3.2. Якщо лікар не призначив інше, то звичайні дози такі:

Дорослим: *разова доза* по 50 крапель 3 рази на день, еквівалентно 3,0 мл *добова доза* 150 крапель (3 р. по 50), еквівалентно 9,0 мл.

Дітям шкільного віку: *разова доза* по 25 крапель 3 рази на день, еквівалентно 1,5 мл; *добова доза* 75 крапель (3 р. по 25), еквівалентно 4,5 мл;

Діти дошкільного віку (від 2 до 6 років): *разова доза* по 15 крапель 3 рази на день, еквівалентно 0,9 мл; *добова доза* 45 крапель (3 р. по 15), еквівалентно 2,7 мл.

Іноді, наприклад дітям, щоб замаскувати гіркуватий присмак, краплі Синупрет Біонорика приймаються з якоюсь рідиною (наприклад, зі склянкою води, чаю або соку). Звичайно рекомендований курс лікування становить 7-14 днів.

При використанні тримайте пляшечку вертикально, див. малюнок. Під час зберігання препарату можливе його незначне скаламутнення чи випадання незначного осаду, проте це не впливає на дію препарату.

Перед вживанням збовтувати.

3.3. Якщо Ви перевищили звичну дозу крапель Синупрет Біонорика: При прийомі великих доз крапель Синупрет Біонорика, які значно перевищують рекомендовані, можливо отруєння алкоголем, що може становити загрозу для життя (параліч дихання), особливо у дітей, саме тому в такому випадку терміново слід звернутися до лікаря. При прийомі вмісту всього флакону одноразово (100 мл) вживається 16 г спирту етилового.

3.4. У разі, якщо Ви забули прийняти краплі Синупрет Біонорика: Якщо Ви помилково одного разу вжили замало крапель, тоді наступного разу продовжуйте вживання препарату як зазвичай далі.

4. Які побічні ефекти можливі?

Як і всі лікарські засоби, краплі Синупрет Біонорика мають побічні дії. Критерії оцінки частотності виникнення різних побічних реакцій такі:

Дуже часто: більш ніж 1 з 10, що звернулися.

Часто: більш ніж 1 зі 100, що звернулися.

Іноді: більш ніж 1 з 1000, що звернулися.

Рідко: більш ніж 1 з 10.000, що звернулися.

Дуже рідко: 1 або декотрі з 10.000, що звернулися, включаючи поодинокі випадки.

4.1. Побічні ефекти:

У поодиноких випадках спостерігаються шлунково-кишкові розлади (біль у шлунку, нудота), алергічні реакції (шкірний висип, почервоніння шкіри, свербіж, судинний набряк, задишка).

Якщо спостерігають побічні ефекти, Вам потрібно припинити вживання крапель Синупрет Біонорика та звернутися до лікаря.

Якщо ви спостерігаєте не вказані в інструкції побічні дії, то слід звернутися за консультацією до лікаря або аптекаря.

4.2. Належні заходи безпеки.

При появі перерахованих вище реакцій слід припинити прийом препарату і звернутися до лікаря.

4.3. Проінформуйте Вашого лікаря або аптекаря, якщо ви спостерігаєте не вказані в інструкції побічні дії.

5. Як зберігати краплі Біонорика Синупрет?

Лікарський засіб зберігати в недоступному для дітей місці.

Не використовувати лікарський засіб після закінчення терміну придатності, зазначеного на упаковці або пляшці.

Умови зберігання:

Відкритий флакон можна використовувати протягом 6 місяців.

Дата останнього перегляду: грудень 2004 року.

6. Додаткова інформація.

Хворі сахарним діабетом можуть вживати препарат без страху, оскільки одна доза цього лікарського засобу містить менше ніж 0,03 обчислених хлібних одиниць.

Категорія відпуску: в аптеках без рецепта.

Реєстраційне посвідчення № 34650.00.01.

Шановні пацієнти,

Краплі Синупрет Біонорика це добре засвоюваний рослинний лікарський засіб для лікування всіх захворюваннях придаткових пазух носа, при яких бажано вживати муколітичний та протизапальний вплив. Bionorica® The phytoneering company.

(Переклад студентів-перекладачів ЧДУ ім. Петра Могили, 2013 р.)

ж) Зверніть увагу на наступні місця з перекладу, обґрунтуйте їх відповідність або невідповідність оригіналові і дайте власний варіант перекладу аналізованого фрагмента:

– чи доречним є постійний переклад назви ліків як «*краплі Синупрет Біонорика*» (нім. «*Sinupret Tropfen Bionorica*»)? Можливо потрібно було один раз зробити повний переклад, а далі використовувати синоніми: *краплі/Синупрет/препарат/ліки* і т. д.;

– чи не шкодить розумінню оригіналу використання генералізації при звертанні «*Liebe Patientin, lieber Patient*» – «*Шановні пацієнти*» та «*Fragen Sie Ihre/n Apothekerin/Apotheker*» і «*müssen Sie eine/n Ärztin/Arzt aufsuchen*» як «*запитайте в аптекаря*» і «*зверніться до лікаря*» відповідно?

– чи можна перекласти слова «*Enzianwurzel*», та «*Gentianae radix*» як «*корінь тирличу*» або «*корінь горечавки*»? «*Eisenkraut*» та «*Verbenae herba/Verbena L*» як «*трава вербени*»; «*Gartensauerampferkraut*» та «*Rumicis herba*» як «*трава кислого щавлю*»; «*Holunderblüten*» та «*Sambuci flos*» як «*квіти чорної бузини*»; «*Schlüsselblumenblüten mit Kelch*» та «*Primulae flos*» як «*квіти первоцвіту з чашечкою*»? Знайдіть переклад невідомих Вам назв.

- як краще перекласти «*Mitvertrieb, m*», «постачальник», «за сприяння у продажі» чи «реалізатор»? Запропонуйте Ваш варіант.
 - як треба перекладати слово «*Alkohol*» в цій інструкції як «спирт», «етиловий спирт», «алкоголь» або «винний спирт»?
 - чи є слова «етанол» та «етиловий спирт» синонімами, а «діабетик» і «хворий на цукровий діабет»?
 - знайдіть у тексті переклад скорочень: Vol.-% та V/V; g та ml;
 - чи не є помилкою використання транслітерації при перекладі назв фірм, вулиць, міст і т. д.? Можливо треба було залишати написане мовою-оригіналу?
 - чи знаєте Ви, що таке *пероральний* прийом ліків? Навіщо перекладач додав це пояснення у перекладі?;
 - чи доречним є об'єднання при перекладі підпунктів а) та б) у пункті 2.2? Це шкодить розумінню тексту?
 - у перекладі інструкції зустрічається чимало додавань, яких не було в оригіналі. Знайдіть їх та прокоментуйте. Вони є наслідком багатослівності перекладача чи контекстуальною необхідністю?
- з) Напишіть рецензію на переклад інструкції з власними варіантами її редагування.

и) Виступіть перекладачем у двомовній бесіді між лікарями-розробниками препарату краплі Синупрет Біонорика, які переконують пацієнтів з України, що цей засіб є абсолютно безпечним для здоров'я. Використовуйте текст інструкції та її переклад.

5.8. Interview mit Hans-Jürgen Raab

Фрагмент типового інтерв'ю офіційної особи, яка представляє певну сферу діяльності. Для таких інтерв'ю характерним є нейтральний фон офіційної публічної мови, невелика частка розмовності, велика кількість фразеологізмів і кліше. В цьому випадку це інтерв'ю офіційного представника керівництва одного з крупних німецьких банків Ганса Юргена Рааба (Hans-Jürgen Raab) видавництва «Цайт».

Zeit-Verlag: Wir werden jetzt ein Tabu brechen, Herr Raab.

Raab: Das klingt aufregend.

Zeit-Verlag: Wir werden über Geld sprechen, obwohl man bekanntlich über Geld nicht spricht. Warum sind Deutsche bei diesem Thema so zurückhaltend?

Raab: Vielleicht hat diese Zurückhaltung etwas mit unserer kulturellen Eigenart zu tun, ein bißchen dem Gestrigen nachzuhängen. In den Kriegsjahren hatte niemand Geld bis auf ein paar wenige, da mußte man

nicht über Geld reden, auch nicht übers Verdienen, denn es ging allein um die Erhaltung der Existenz.

Zeit-Verlag: Dann kam das Wirtschaftswunder.

Raab: Richtig. Das Wirtschaftswunder hat dann kleine Gruppe von Menschen nach oben gespült, die sehr schnell sehr reich wurden. Und diese Menschen wollen natürlich auch nicht darüber reden, wie sie ans Geld gekommen waren. Ich schätze, dass man in zehn Jahren entspannter mit dem Thema Geld umgeht.

Zeit-Verlag: Wann ist man reich, wann ist man nur wohlhabend?

Raab: Reich ist man meines Erachtens, wenn man sein Geld unternehmerisch managen muss. Wohlhabend ist man, wenn man mehr hat, als zu einem komfortablen Leben nötig ist.

Zeit-Verlag: Können Sie dieses „mehr“ in Zahlen ausdrücken?

Raab: Wohlhabend ist, wer zwischen 500.000 und einer Million Mark an Reserven hat. Ich rede von liquiden Mitteln, Geld, das irgendwo in Depots oder auf Konten liegt.

Zeit-Verlag: Wie viele wohlhabende Menschen gibt es in Deutschland?

Raab: Ich denke, drei Millionen Menschen werden es schon sein.

Джерело оригіналу та російського перекладу: И. С. Алексеева «Устный перевод. Немецкий язык. Курс для начинающих». Издательство «Союз», Санкт-Петербург, 2003 год. Український переклад зроблено студентами ЧДУ ім. Петра Могили на основі російського перекладу.

A. Лексичні завдання.

За допомогою словників з'ясуйте:

а) термін «*Depot, n*» є синонімом чи антонімом до термінів «*Depositum, n*», «*Marge, f*», «*Geldeinlage, f*», «*Bankeinlage, f*», «*Bankguthaben, n*», «*Hinterlegung, f*», «*Bankdepot, n?*» «*Einlage, f*», «*hinterlegtes Geld*», а «*Konto, n*» до «*Zählen, n*», «*Rechnen, n*», «*Guthaben, n*», «*Abzählen, n*», «*Rechnung, f*», «*Faktura, f*», «*Kalkül, m*», «*Forderung, f*», «*Auszählung, f*», «*Nota, f?*»;

б) дієслова «*erwirtschaften*», «*erwerben*» та «*erarbeiten*» є синонімами чи антонімами до дієслова «*verdienen*»?;

в) з'ясуйте значення слова «*liquid*»;

г) чи є лексеми «*Thema, n*» та «*Frage, f*»; «*Geld, n*» та «*Verdienen, n*» синонімами в цьому інтерв'ю?;

д) чи є вираз «*an Reserven haben*» контекстуальним синонімом до прикметника «*vorrätig*» та до дієслова «*dahaben*»?;

е) в якому семантичному зв'язку знаходяться слова «*Existenz, f*» та «*Dasein, n?*»; а вираз «*meiner Meinung/Ansicht nach*» до «*meines Erachtens*»?;

- є) як найкраще перекласти наступні вирази, фразеологізми та слова:
- «*ein Tabu brechen*» – «говорити на заборонені теми»? «руйнувати заборону»? «переступити заборону»? «порушувати табу»?;
 - «*Wirtschaftswunder, n*» – «економічне диво»? «чудо економіки»?;
 - «*ans Geld kommen*» – «заробити гроші»? «прийти до грошей»? «прийти за грошима»?;
 - «*schätzen*» – «рахувати»? «припускати»? «поважити»? «цінувати», «оцінювати»?;
 - «*liquide Mittel*» – «ліквідні кошти»? «вільні засоби»? «високоліквідні активи»?;
 - «*über Geld sprechen*» – «говорити про гроші»? «дискутувати про гроші»? «темою розмови будуть гроші»?;
 - «*aufregend*» – «гостро»? «заманливо»? «хвилююче»? «бентежно»?;
 - «*entspannter*» – «відкрито»? «вільно»? «розслаблено»?.

Б. Змістовні завдання

Розбийте текст інтерв'ю на тематичні фрагменти, знайдіть основну думку кожного з них та розташуйте ці думки за чергою їх появи в тексті. Порівняйте Вашу схему з наступною і визначте логічні помилки у своїй та поданій нижче:

- а) обережність в питанні грошей;
- б) економічне диво;
- в) різниця між багатими і заможними людьми;
- г) заробіток заможних.

В. Перекладацькі завдання

а) Використовуючи виправлену схему з пункту «Б», зробіть усний анований переклад інтерв'ю.

б) За тих же умов напишіть реферативний переклад.

в) Перекладіть українською наступні речення, запозичені, хоч і трохи перероблені, з інтерв'ю. Зробіть це спочатку потрійно усно (синхронно, послідовно та у формі двомовної бесіди: мовець-німець – перекладач – мовець-українець), а потім письмово:

- *Wir werden jetzt ein Tabu brechen.*
- *Man spricht bekanntlich über Geld nicht.*
- *Ich denke, drei Millionen Menschen werden es schon sein.*
- *In den Kriegsjahren hatte niemand Geld bis auf ein paar wenige.*
- *Das Wirtschaftswunder hat dann kleine Gruppe von Menschen nach oben gespült.*

- *Wann ist man reich, wann ist man arm?*
- *Man muss sein Geld unternehmerisch managen.*
- *Man hat mehr, als zu einem komfortablen Leben nötig ist.*
- *Geld liegt irgendwo in Depots oder auf Konten.*
- *Warum sind Deutsche bei diesem Thema so zurückhaltend?*

з) Перекладіть німецькою наступні речення, спираючись на текст та приклади з попереднього пункту «В», запозичуючи з них лексеми, словосполучення і, можливо, цілі синтаксичні фрагменти. Зробіть це спочатку потрійно усно (синхронно, послідовно та у формі двомовної бесіди: мовець-українець – перекладач – мовець-німець), а потім письмово:

- *Чому німці настільки обережні в цьому питанні?*
- *Про гроші не говорять, як відомо.*
- *Економічне чудо викинуло на поверхню невелику групу людей.*
- *Гроші потрібно підприємницькі вкладати.*
- *У воєнні роки гроші були лише у декотрих.*
- *Мати таку кількість грошей, яка необхідна для комфортного життя.*
- *Ми будемо порушувати табу.*
- *Гадаю, мільйони три буде.*
- *Гроші лежать на депозитах та банківських рахунках.*
- *Коли людина багата, а коли – бідна?*

д) Перекладіть інтерв'ю з листа на диктофон, дайте запис іншому студенту для прослуховування та письмової рецензії з детальним редагуванням та професійною оцінкою.

е) Перекладіть інтерв'ю письмово.

є) Порівняйте власний переклад з наведеним нижче студентським перекладом. Зіставте їх з оригіналом.

Переклад

Zeit: Пане Рааб, ми з Вами будемо говорити на заборонені теми.

Raab: Звучить заманливо.

Zeit: Темою нашої розмови будуть гроші, хоча, як відомо, про гроші не говорять. Чому німці настільки обережні в цьому питанні?

Raab: Можливо, ця обережність пов'язана з національною особливістю німців – завжди озиратися на минуле. У роки війни гроші були в одиниць, про гроші говорити не доводилось, про оплату труда – теж, мова тоді йшла просто про підтримання існування.

Zeit: Потім трапилося економічне диво.

Raab: Правильно. Воно викинуло на поверхню невелике угруповання людей, які дуже швидко розбагатіли. І ці люди, звичайно, не хотіли

говорити про те, як вони заробили ці гроші. Можу припустити, що роки через десять ця тема буде більш відкритою.

Zeit: А яку різницю Ви бачите між багатою і просто заможною людиною?

Paab: На мою думку, багатий – це той, кому доводиться кудись вкладати свої гроші. Заможна ж людина просто володіє великою кількістю грошей, ніж це необхідно для комфортного способу життя.

Zeit: Чи не могли б Ви виразити Ваші слова стосовно «великої кількості грошей» у цифрах?

Paab: Заможний – це той, у кого в запасі завжди є від 500.000 до 1 мільйона марок. Я маю на увазі ліквідні кошти, що лежать десь на депозитах і банківських рахунках.

Zeit: Скільки в Німеччині заможних громадян?

Paab: Я думаю, мільйони три набереться.

ж) Щоб закріпити корисну лексику та засвоїти стиль офіційного інтерв'ю перекладіть його український варіант на німецький/російський.

з) Зверніть увагу на наступні місця з перекладу, обґрунтуйте їх відповідність або невідповідність оригіналові і дайте власний варіант перекладу аналізованого фрагмента:

– чи погоджуєтесь Ви з тим, що перекладач мав право речення «*Wir werden über Geld sprechen*» перекласти як «*Темою нашої розмови будуть гроші*». Чи можна було використати дослівний переклад «*Ми будемо говорити про гроші/поговоримо про гроші*»? Перефразування перекладача змінює зміст речення?;

– в оригіналі два рази зустрічаємо іменник «*Thema*», в перекладі читаємо спочатку «*питання*», а далі «*тема*», ці дві лексеми синонімічні в контексті цього інтерв'ю? Чи погоджуєтесь Ви з тим, що перекладач мав право не зберігати повтору як стильову рису автора в реченні?;

– як краще перекласти віддієслівний прикметник «*zurückhaltend*» – «*стримані*»? «*обережні*»? «*замкнуті*»? «*мовчазні*»? «*сором'язливі*»?; відповідно до цього запропонуйте Ваш варіант перекладу іменника «*Zurückhaltung*»;

– чому перекладач замінив «*mit unserer kulturellen Eigenart*» на «*з національною особливістю німців*»? чи є така трансформація заміни частини мови правомірною?

– чому перекладач відмовився від словникового перекладу слова «*Gestrigen*» («*вчорашне*») – «*ein bißchen dem Gestrigen nachzuhängen*» і запропонував «*завжди озиратися на минуле*»?;

– чому перекладач використав антонімічний переклад «*niemand hatte Geld*» – «гроші були в одиниць»?; чи можна було б перекласти «ні в кого не було грошей, лише у декого»?;

– навіщо перекладач додав у запитанні «*Wann ist man reich, wann ist man nur wohlhabend*» слово «різниця» – «А яку різницю Ви бачите між багатогою і просто заможною людиною»?; чи можна було просто запитати «коли людина багата, а коли – просто заможна»?;

– переклад прислівника «*mehr*» як «Ваші слова стосовно «великої кількості грошей» треба сприймати як багатослівність перекладача чи це контекстуальна необхідність?;

– чи не краще було б перекласти вираз «*drei Millionen Menschen werden es schon sein*» не як «мільйони три набереться», а як «мільйони три можна нарахувати», «мільйони три буде»?;

и) Напишіть рецензію на переклад інтерв'ю з власними варіантами його редагування.

і) Виступіть перекладачем у двомовній (телефонній або живій) бесіді з теми: «Значення грошей у житті людей».

6. ПРИКЛАДИ ТЕКСТІВ ДЛЯ ПОРІВНЯЛЬНОГО АНАЛІЗУ

Текст № 1

Fummeln statt klicken

Berührungsempfindliche Bildschirme sind derzeit schwer in Mode. Doch die Geräte leiden häufig noch an Kinderkrankheiten und sind unpraktisch.

Taschen und Streicheln ist derzeit schwer angesagt, wenn es um einen der engsten Begleiter des Menschen geht: das Handy. Kaum ein Hersteller verzichtet in der Herbstkollektion auf berührungsempfindliche Bildschirme, jeder will das iPhone von Apple nachahmen, das ohne Tastatur auskommt.

Aber Digitalkameras, Musikspieler oder Fernbedienungen werden neuerdings ebenfalls mit Touchscreen angeboten. Sogar ein Computertisch mit eingebautem Streichelschirm ist seit kurzem unter dem Namen «Surface» auf dem Markt, entwickelt von Microsoft. Der Software-Gigant will auch die Nachfolgeversion des unbeliebten Betriebssystems Vista durch Berührungsteuerung aufpeppen.

Дотик замість кліку

Сенсорні екрани зараз дійсно у моді. Але прилади часто страждають на «дитячі захворювання» та часто непрактичні.

Дотик та торкання супроводжують в останній час одного із постійних супутників людини – мобільний телефон. Жодний виробник не уникнув у своїй осінній колекції сенсорних екранів, кожний намагається слідувати виробникам Apple iPhone, в яких не має клавіатури.

Але крім цього також і камери, музичні плеєри чи телевізійні пульти зараз пропонуються з сенсорним керуванням. Навіть комп'ютерні екрани, зі вбудованою сенсорною панеллю нещодавно з'явилися на ринку від компанії Microsoft під назвою «Surface». Гігант технічного забезпечення планує також забезпечити і комп'ютерну систему Vista сенсорним керуванням.

Текст № 2

Peter Bonnigut – Journalist

Peter Bonnigut, einer der beliebtesten Fernsehmoderatoren des letzten Jahres, wurde gestern mit dem begehrten Kritikerpreis des deutschen Medienverbandes ausgezeichnet. Bonnigut begann seine Karriere als Lokaljournalist beim Reutlinger Tagblatt in Süddeutschland. Nach mehr als zehn Jahren beim Tagblatt, in denen er bis zum Chefredakteur aufstieg,

wechselte Bonnigut überraschend von der Zeitung zum Fernsehen. 1985 begann er seine Fernsehkarriere als Nachrichtenredakteur beim Schwabenrundfunk in Stuttgart. Nur drei Jahre später ging er nach Hamburg zum Nordrundfunk, in die Redaktion des Tages Journals, dem wohl bekanntesten und beliebtesten deutschen Nachrichtenmagazin. Durch seine bissigen Kommentare und seinen Sinn für Humor machte er sich dort schnell einen Namen und wurde als Mr. Tages Journal in ganz Deutschland bekannt. Auf der Preisverleihung in Berlin am gestrigen Abend, dankte Herr Bonnigut dem Fernsehpublikum für seine Treue. Er erklärte dann: «Dieser Preis bedeutet mir so viel, daß mir die Worte fehlen». Und das passiert Peter Bonnigut nicht oft.

Петер Боннігут – журналіст

Петера Боннігута, одного із найулюбленіших ведучих телебачення останніх років, німецьке товариство мас-медіа нагородило почесною премією критика. Боннігут розпочав кар'єру у якості місцевого журналіста в південно-німецькій Ройтлінгер Тагблатт. Через 10 років роботи в цьому видавництві, де журналіст піднявся до посади головного редактора, він раптом змінює сферу діяльності на телебачення. У 1985 році він починає свою кар'єру на телебаченні як редактор новин на швабській радіостанції у Штутгарті. І через три роки їде до Хамбурга на північну радіостанцію, де працює редактором щоденного журналу, одного з найвідоміших та улюблених німецьких журналів новин. Завдяки його ущипливим коментарям та чудовому гумору Боннігут стає відомим по всій Німеччині. На почесному врученні премії, пан Боннігут подякував публіці за її вірність. Потім він сказав: «Ця премія багато що для мене значить, що в мене не вистачає слів». А це трапляється з ним не часто.

Текст № 3

DAAD: Studienstipendien für Graduierte aller wissenschaftlichen Fächer

(für Bewerber aus dem Bereich Wirtschaft gibt es ERP oder DAAD/OSI-Stipendien, für Bewerber aus dem Bereich Architektur gibt es Studienstipendien für Künstler, für Bewerber aus den Bereichen Politische Wissenschaft, Soziologie, internationale Beziehungen, Jura, internationale Wirtschaft, öffentliche Verwaltung, Bildungsverwaltung, Public Health und Philosophie gibt es auch DAAD/OSI-Programm).

Ziel:

Die Stipendien bieten ausländischen Graduierten aller wissenschaftlichen Fächer die Möglichkeit, an einer staatlichen bzw. staatlich

anerkannten deutschen Hochschule ein Aufbau- oder Masterstudium durchzuführen und in Deutschland einen Hochschulabschluss (Master/Diplom) zu erwerben.

Laufzeit:

Die Stipendienlaufzeit beträgt, in Abhängigkeit von der Dauer des gewählten Studiengangs oder des Studienvorhabens, zwischen 10 und 24 Monaten. Alle Stipendien werden zunächst für ein akademisches Jahr vergeben und bei guten Leistungen entsprechend der Dauer des Studiengangs auf Antrag verlängert.

Stipendienleistungen:

Der DAAD zahlt eine monatliche Stipendienrate von 750 €. Das Stipendium beinhaltet außerdem in der Regel bestimmte Leistungen für den Krankenversicherungsschutz in Deutschland. Darüber hinaus zahlt der DAAD in der Regel eine angemessene Reisekostenpauschale, es sei denn, diese Kosten werden vom Heimatland bzw. von anderer Seite getragen. Weiterhin werden eine Studien- und Forschungsbeihilfe und gegebenenfalls Mietbeihilfen und Familienzuschläge gewährt. Der DAAD übernimmt ggfs. Studiengebühren bis zu einer maximalen Höhe von 500 Euro pro Semester (bei teureren Studiengängen kann man sich evtl. für den Rest über das World Wide Studies Programm bei der Pinchuk Stiftung bewerben).

ДААД: Стипендії на навчання для випускників ВНЗ

(для пошукачів у галузі економіки пропонуються стипендії ERP або DAAD/OSI, для пошукачів у галузі архітектури пропонується стипендії для митців, для пошукачів у галузі політології, соціології, міжнародних відносин, права, економіки, державного управління, управління освітою, охорони здоров'я та філософії пропонується також програма DAAD/OSI).

Мета:

Стипендії пропонують можливість іноземним випускникам ВНЗ навчатися в німецькому державному або державно визнаному ВНЗ на післядипломному курсі або в магістратурі (Aufbaustudium чи Masterprogramm) та отримати ступінь «Diplom» або «Master».

Тривалість стипендії:

Період виплати стипендії залежить від тривалості післядипломного або магістерського курсу або від робочого плану пошукача – він може тривати від 10 до 24 місяців. Рішення про надання стипендії приймається на один рік, при успішному навчанні студента стипендія продовжується після подання відповідної заяви.

Розмір стипендії:

DAAD сплачує щомісячно стипендію у розмірі 750 євро. Стипендія включає також, як правило, плату за медичне страхування в Німеччині.

Крім того, DAAD сплачує, як правило, певну суму на проїзд, якщо ці витрати не беруть на себе організації на Батьківщині стипендіата або інша сторона. Також можлива додаткова допомога на навчання та проведення досліджень, на оренду житла та перебування членів сім'ї.

Текст № 4

Die Massenmedien. Die deutsche Presse-Agentur

Besuch BM Westerwelle: Deutschland und die Ukraine in einer Welt im Wandel

«Deutschland wünscht sich die Ukraine als Teil eines vereinigten Gesamteuropas», so Außenminister Guido Westerwelle bei seinem Besuch in Kiew. Auf dem Weg dorthin biete ein Assoziierungsabkommen große Chancen auf mehr Wachstum und Wohlstand. Westerwelle betonte, er würde einen Abschluss der Verhandlungen über das Abkommen noch in 2011 begrüßen.

Neben der europäischen Perspektive der Ukraine bestimmten auch globale und bilaterale Fragen die Gespräche des Bundesaußenministers in der ukrainischen Hauptstadt. «Unsere Länder verbinden sehr enge Beziehungen», so Westerwelle. Allein tausend deutsche Firmen seien in der Ukraine vertreten, rund zehntausend junge Ukrainer studierten derzeit in Deutschland.

Entscheidend für die europäische Perspektive der Ukraine sei der Reformkurs des Landes. Seit der Orangen Revolution 2004 habe die Ukraine wichtige Fortschritte hin zu mehr Demokratie und Rechtsstaat gemacht. «Wir ermutigen die Gesellschaft und Regierung beim Erreichten nicht stehen zu bleiben», unterstrich der Bundesaußenminister. «Ein echter demokratischer Wandel eröffnet den Menschen spürbar bessere Lebenschancen.»

Neben dem ukrainischen Außenminister Kostjantyn Hryschtschenko traf Westerwelle in Kiew auch Vertreter der Opposition wie Julia Timoschenko. Bei einer Rede vor Studierenden der Nationalen Taras-Schewtschenko-Universität in Kiew unterstrich der Bundesaußenminister, man übersehe nicht, was im Osten Europas geschehe, auch wenn die arabische Welt zur Zeit eine «Zeitenwende» erlebe.

Візит Федерального міністра Вестервелле: Німеччина і Україна у світі, що змінюється

«Німеччина бажає бачити Україну, частиною об'єднаної Європи», – сказав Федеральний міністр закордонних справ Німеччини Гідо Вестервелле під час свого візиту до Києва. На шляху до цієї мети великі можливості для швидшого зростання і більшого добробуту

надає Угода про асоціацію. Вестервелле підкреслив, що був би радий вітати завершення переговорів про цю Угоду ще у 2011 році.

Окрім європейської перспективи України під час зустрічей Федерального міністра закордонних справ в українській столиці визначальними були також глобальні та двосторонні питання. «Наші країни пов'язують дуже тісні відносини», – сказав Вестервелле. Взяти хоча б той факт, що в Україні мають свої представництва тисяча німецьких підприємств, а майже десять тисяч молодих українців навчаються наразі в Німеччині.

Вирішальним для європейської перспективи України є реформаторський курс країни. З часу Помаранчевої революції 2004 року Україна досягла важливого прогресу в напрямку зміцнення демократії і правової держави. «Ми закликаємо суспільство і уряд не зупинятися на досягнутому», – наголосив Федеральний міністр закордонних справ. «Справжні демократичні зміни відкривають для людей можливість для відчутного покращення життя.»

Окрім Міністра закордонних справ України Костянтина Грищенка, Вестервелле зустрівся у Києві також із представниками опозиції, зокрема Юлією Тимошенко. У своєму виступі перед студентами Національного університету імені Тараса Шевченка у Києві Федеральний міністр закордонних справ підкреслив, що у світі бачать, що діється на Сході Європи, незважаючи на те, що арабський світ наразі переживає «злам епох».

Текст № 5

Die OSZE

Nursultan Nazarbayev: Das Schicksal und die Perspektiven der OSZE

Kasachstan beginnt die aktive Phase der Präsidentschaft in dieser internationalen Organisation.

Mit dem Start auf die aktive Phase der Präsidentschaft in dieser einflussreichen internationalen Organisationen wie der Organisation für Sicherheit und Zusammenarbeit in Europa (OSZE), möchte ich einige kritische Fragen zu klären. Dies sind das Schicksal und die Perspektiven der OSZE, ihrer Platz in der entstehenden neuen Weltordnung. Ob die OSZE in das aktuelle Format in der dynamischen Gegebenheiten des XXI. Jahrhundert passen werden? Die Zukunft passiert heute, einschließlich mit der Beteiligung der OSZE. Die Organisation, die regelmäßig an dem Umfang erinnert, und den Raum von Vancouver bis Wladiwostok nimmt, muss sich mit den komplexen und dringenden Problemen der modernen Welt beschäftigen. Aus solchem Verständnis der Dinge kommt Kasachstan

als der heutige OSZE-Vorsitzende. Wir sind sehr bewusst, dass ein Jahr nicht ausreichend ist, um alle Fragen der OSZE-Aktivitäten zu lösen. Wir sind keine Anhänger einer Revolution in der Organisation, aber nicht der Absicht, trägeheitsmäßig zu handeln.

Als Leiter eines souveränen Staates, halte ich die Präsidentschaft der Republik Kasachstan in die OSZE nicht nur als ein strategisches nationales Projekt und eine Beweise auf ein verstärktes internationales Ansehen des Landes, sondern auch als Chance für die Organisation einen neuen Atem, einen neuen Aufschwung zu geben.

In diesem Zusammenhang wende ich mich an die Ursprünge und die Geschichte der wichtigsten Phasen der OSZE. Was ist der Grund ihren internationalen Erfolg? Was sind die wichtigsten Erkenntnisse ihrer Tätigkeit? Wie den «Geist von Helsinki» zu beleben und zu stärken?

ОБСЕ

Нурсултан Назарбаев: Доля та перспективи ОБСЕ

Казахстан входит в активную фазу головування у цій міжнародній організації.

Приступаючи до активної фази головування у такій впливовій міжнародній організації, як Організація з безпеки та співробітництва у Європі (ОБСЕ), я б хотів торкнутися низки важливих питань. Це подальша доля і перспективи ОБСЕ, її місце в новому світовому порядку. Чи впишеться ОБСЕ в сучасний формат динамічних реалій XXI століття? Майбутнє створюється сьогодні, за участю ОБСЕ. Організація, яка постійно нагадує про свою масштабність, і яка займає інформаційний простір від Ванкувера до Владивостока, повинна займатися найскладнішими й найактуальнішими проблемами сучасного світу. Саме з такого розуміння ситуації виходить Казахстан як діючий голова ОБСЕ. Ми чітко усвідомлюємо, що річного строку не вистачить для вирішення всіх питань діяльності ОБСЕ. Ми не прихильники будь-яких революцій в організації, але й не маємо намірів діяти інерційно.

Як голова суверенної держави, я розцінюю головування Республіки Казахстан в ОБСЕ не просто як стратегічний національний проект і свідчення підвищення міжнародного авторитета країни, але як можливість надати організації нового дихання, нового імпульсу.

У зв'язку з цим я звертаюсь до джерел і найважливіших етапів історії ОБСЕ. В чому причини її міжнародного успіху? В чому полягають головні уроки її діяльності? Як відродити та укріпити «дух Хельсінки»?

Текст № 6

Deutschland, die Ukraine und die NATO

Während seines Besuchs in der BRD traf sich der Stellvertretende Außenminister der Ukraine Kostiantyn Yeliseev mit dem Redakteur der deutschen Zeitung «Welt» D. Böhmer und der ukrainischen Journalistin, Korrespondentin der ukrainischen BBC-Redaktion N. Pysanska.

Die Fragen des deutschen Journalisten beantwortend, betonte Herr Yeliseev die Bedeutung der Fortsetzung der weiteren Zusammenarbeit im Bezug auf das Assoziierungsabkommen sowie Schaffung der Freihandelszone zwischen der Ukraine und EU für die europäische Integration der Ukraine, sozialen Schutz der ukrainischen «Ostarbeiter» in Europa, aber auch Vereinfachung des Visaregimes sowie weitere erfolgreiche Fortsetzung des visafreien Dialoges im Rahmen der Ukraine und EU im Einklang mit den Kopenhagener Kriterien.

Der Diplomat bestätigte den außenpolitischen Integrationskurs der Ukraine in die NATO, dessen Unterstützung im Laufe der Bukarest Gipfel 2008 festgelegt wurde. Dabei trete die Ukraine für die gleichberechtigten, stabilen und berechenbaren Beziehungen mit dem Nachbarstaat Russland auf, so Yeliseev.

In die Gespräche mit den Journalisten flossen unter anderem auch die Vorbereitung auf die Ausrichtung der Europafußballmeisterschaft Euro-2012, Gewinn des UEFA-Pokals vom ukrainischen «Schakhtar», aber auch Aufarbeitung der geschichtlichen Vergangenheit, Gedenken der Opfer des Holodomor, usw. ein.

Німеччина, Україна та НАТО

У ході робочого візиту до ФРН відбулась зустріч Заступника Міністра закордонних справ України К. Єлісеєва з редактором відділу міжнародної політики газети «Вельт» Д.-Д. Бьомером та журналісткою української редакції радіостанції Бі-Бі-Сі у Берліні Н. Писанською.

Відповідаючи на запитання німецького журналіста, К. Єлісеєв підкреслив важливість продовження інтенсивної співпраці України з ЄС, зокрема з метою підготовки Угоди про асоціацію і створення зони вільної торгівлі, реалізації досягнутих домовленостей про спрощення візового режиму для українських громадян, а також соціального захисту українських заробітчан у країнах ЄС. Дипломат наголосив на високому потенціалі стратегічного партнерства України та ФРН у контексті подальшого наближення нашої держави до європейської спільноти й успішного досягнення Копенгагенських критеріїв як передумови для набуття членства у Євросоюзі.

У контексті інтеграції до НАТО було наголошено на незмінності курсу нашої держави на впровадження в життя рішень Бухарестського саміту та здійснення відповідного комплексу внутрішньополітичних реформ, не применшуючи при цьому важливості стабільних, передбачуваних і рівноправних відносин з РФ.

Співрозмовники окремо обговорили питання підготовки до фінальної частини Євро – 2012 в Україні, погодившись, що здобуття українським клубом «Шахтар» Кубка УЄФА стало переконливим аргументом на підтвердження потужного потенціалу нашої держави в питаннях розвитку футболу та технічного забезпечення умов для проведення ігор.

В ході інтерв'ю порушувалася й тема історичного минулого в контексті вшанування пам'яті жертв голодоморів та політичних репресій і боротьби з антисемітизмом.

Текст № 7

Doppelnamen

Die Sitte, den Kindern zwei oder mehr Namen zu geben, geht auf fremde Einflüsse zurück. Doppelnamen treten etwa seit dem 16. Jahrhundert auf. Dass auch diese Sitte eine Erscheinung der Mode ist, beweist deren Beliebtheit und rasche Zunahme in der Zeit nach 1900 und ihrer langsamen Abnahme in der Gegenwart. Den Eltern ist es freigestellt, welche und wie viel Vornamen sie ihren Kindern geben wollen. Doch geht man heute selten über 2 Vornamen hinaus. Soweit noch heute mehrere Vornamen erteilt werden, spielt die Tradition eine gewisse Rolle. In manchen Gegenden ist es Sitte, einen bestimmten Vornamen von Generation zu Generation weiterzugeben, zu dem sich dann noch ein zweiter gesellt, in anderen wieder kommt zum Rufnamen der Name eines Großeltern-oder Elternteils, eines Paten usw. In der Gegenwart ist zu beobachten, dass die Eltern es vorziehen, nur einen Namen zu geben. Schließlich kann man das Kind nur mit einem Namen rufen. Die Beliebtheit der Binderstrich-Doppelnamen scheint ebenfalls auf das Bestreben, nur einen Namen zu geben, hinzudeuten...

Подвійні імена

Традиція давати дітям два імена або більше прийшла з інших країн. Подвійні імена з'явилися приблизно з XVI ст. Про те, що цей звичай існує завдяки моді, свідчить їх популярність і швидке поширення після 1900 р. і поступовий занепад у сучасний період. Батьки самостійно вирішують, скільки і які імена давати дитині. Проте сьогодні дітям рідко дають більше двох імен. Якщо сьогодні дитині дається більше одного імені, певну роль відіграє традиція. У деяких регіонах існує

звичай передавати ім'я із покоління у покоління, додаючи друге; в інших – до імені додається ім'я дідуся/бабусі, одного з батьків і т. п. Зараз батьки віддають перевагу одному імені: оскільки в побуті можливо звернення до дитини і за одним ім'ям. Популярність «подвійних імен через дефіс» певним чином можна пояснити бажанням дати лише одне ім'я...

Текст № 8

Einführung in das Thema

Weibliches Schreiben ist ein Paradox. Denn einerseits wissen wir natürlich genau, dass es so etwas gar nicht geben kann: Schreiben hat kein Geschlecht. Engel haben schließlich auch keins. Eine Englische Botschaft also: Schriftsteller und Schriftstellerin verlieren während des Schreibens die Definitionen, die Beschränkungen ihrer Geschlechterrolle. Sie dürfen als Erzähler oder als lyrisches Ich eine Engelsstimme sprechen lassen, ohne die Erdschwere von Biologie und Anatomie. In edler Geschlechtslosigkeit wären die großen und die kleinen Unterschiede verschwunden. Umgekehrt ließe sich auch sagen: Schriftstellerische Produktion verläuft inspiriert und kalkuliert, irrational und rational – und wäre auf diese Weise immer schon die Vereinigung dessen, was man traditionell weiblich und männlich genannt hat. Anhand literarischer Figuren lässt sich männliches und weibliches Bewusstsein darstellen...

Вступ до теми

«Жіноче письмо» – поняття парадоксальне. З одного боку, нам точно відомо, що нічого подібного не може існувати. У письма немає статі. Оскільки у янголів, наприклад, статі також не існує. Мова йде про янгольську вість. Письменника втрачають у процесі письма ознаки й межі своєї статі. Вони можуть підійняти свій голос до янгольського, виступаючи як голос оповідача чи як ліричне «я», позбавившись біологічної й анатомічної сили тяжіння. У підвищеній відчуженості від статі зникають великі й малі розбіжності між жінкою та чоловіком. Одночасно можна справедливо відмітити, що робота письменника здійснюється і з натхненням, і завдяки розрахунку, вона ірраціональна і раціональна – і в цьому сенсі об'єднує в собі все те, що традиційно називають чоловічим та жіночим початком. У літературних героях можна представити чоловічу та жіночу свідомість...

Текст № 9

Thesenpapier zu «Weibliches Schreiben»

Ich glaube nicht, dass es «die» Frauen und dass «die» Männer gibt. Also kann ich auch nicht davon ausgehen; dass es «weibliches Schreiben» an

sich gibt, dass also Frauen grundsätzlich anderes und dann wieder als Geschlecht damit einheitlich und zuordenbar schreiben. Schreiben heißt an Grenzen und über Grenzen zu gehen, Zuordnungen sind Einschränkungen, Behinderungen. Wie eine Frau schreibt, was sie schreibt, hat vorrangig individuelle Gründe und keine, die im biologischen Geschlecht verankert liegen. Ich schreibe nicht als Frau, sondern als ich. Aber ich bin eine Frau. Und als solche habe ich über mein biologisches Geschlecht hinaus auch ein gesellschaftliches zugewiesen bekommen – durch das, was man Sozialisation nennt, werden meine Wahrnehmungen und Erfahrungen gefiltert. Ich kann mich damit auseinandersetzen, Rollenbilder brechen, aber ich werde mit ihnen so oder so leben haben. Und das prägt. Das prägt natürlich auch das Schreiben.

Тезиси до «Жіночого письма»

Не думаю, що існують певні «жінки» й певні «чоловіки». З цієї причини я не можу говорити, що «жіноче письмо» існує як таке, що жінки пишуть принципово по-іншому,¹ ніж чоловіки, і, що вони являють з точки зору статі певну єдність, до якої можна всіх віднести. Писати – вирушати за межі й проникати за них, а будь-яка спроба узагальнення є обмеженням, перешкодою. Те, як жінка пише, про що вона пише, чому вона це робить, у першу чергу має індивідуальні причини, які в жодному разі не пов'язані з її статевою приналежністю. Я пишу не як жінка, а як «Я». Проте я жінка. І, окрім приналежності до жіночої статі, я існую в межах певної соціальної приналежності – у наслідок того, що називається соціалізацією, відбувається фільтрація моїх почуттів й досвіду. Я можу не погоджуватися з цим, можу руйнувати рольові кліше, проте я, тією чи іншою мірою, примушена з ними жити. І це залишає свій відбиток. Це залишає, безсумнівно, відбиток на письмі.

Текст № 10

Schreib-Umwege

Historisch gesehen ist weibliches Schreiben das Unwahrscheinliche – ein Ausnahmefall, eine Systemabweichung, die man entweder gar nicht zur Kenntnis nahm oder als Kuriosum in einer Nische abstellte, wo sie dem männlichen Selbstverständnis des Sprachschöpfungsturms nicht in die Quere kommen konnte. Den Frauen fehlte zum Schreiben fast alles: Bildung, das Recht auf Rede, die Produktionsmittel, Teilnahme an gesellschaftlichen Diskursen, der Subjektstatus, eine Tradition zum Anknüpfen, ein Zimmer für sich allein (wie Virginia Woolf es formulierte). Dennoch haben Frauen geschrieben, und ich möchte das Augenmerk auf dieses *dennoch* richten als

eine spezifischen Produktionsbedingung, vor deren Hintergrund sind bestimmte Strategien und Notwendigkeiten des Schreibens beschreiben lassen. Etwa zur selben Zeit, als der Psychiater Charcot ausgewählte Patientinnen der Salpetriere als Schaustellerinnen seiner Theorie der Hysterie auftreten und fotografieren ließ, haben Frauen ohne ärztliche Anweisung und ohne Publikum – höchst eigenwillige Texte und Bilder produziert...

Обхідні шляхи письма

З історичної точки зору жіноче письмо є дещо неймовірне – надзвичайний випадок, відхилення системи, яке взагалі не бралось до уваги, або розглядалось у якості певного курйозу, що суперечило чоловічому погляду на мовну творчість. У жінок для письма не було майже нічого: ні освіти, ні права на висловлювання, ні засобів писати, ні участі в суспільних дискурсах, ні статусу суб'єкта, ні традиції, яку можна було б взяти за основу, ні окремої кімнати (як це сформулювала Вірджинія Вульф). Незважаючи ні на що, жінки писали, і я хочу підкреслити це «незважаючи ні на що», як певну умову, на фоні якої можна описати певну стратегію письма й жаги до нього. Приблизно саме в той час, коли психіатр Шарко демонстрував і фотографував окремих пацієнок лікарні Сальпетрієр як демонстраційні об'єкти своєї теорії істерії, жінки в психіатричних лікарнях – без вказівки лікарів і без публіки – створювали своєрідні тексти й картини...

Текст № 11

Der deutsche Bundestag – Herz der Demokratie

Im politischen System der Bundesrepublik Deutschland spielt der Deutsche Bundestag eine zentrale Rolle. Bei jeder Bundestagswahl bestimmen die Bürgerinnen und Bürger erneut, wer ihre Interessen vertritt. Das Volk – der Souverän – gibt seine Macht nur auf Zeit an das Parlament ab. «Alle Staatsgewalt geht vom Volk aus», heißt es im Grundgesetz. Artikel 20, Absatz 2. Damit ist der Deutsche Bundestag das höchste Verfassungsorgan Deutschlands und das einzige, das auf Bundesebene direkt vom Volk gewählt wird. Die staatliche Macht orientiert sich an der klassischen Dreiteilung in Gesetzgebung (Legislative), vollziehende Gewalt (Exekutive) und Rechtsprechung (Judikative). In diesem Zusammenspiel der sich gegenseitig kontrollierenden Gewalten kommt der Bundestag die Rolle der Gesetzgebung zu. Damit liegt eine große Verantwortung in den Händen des Parlaments, das die zukünftige Entwicklung von Politik und Gesellschaft steuert und weit in das Leben der Menschen hineinreicht.

Німецький Бундестаг – Серце демократії

У політичній системі Федеративної Республіки Німеччина Німецький Бундестаг відіграє провідну роль. Під час виборів у парламент громадяни визначають того, хто представлятиме їх інтереси. Народ-суверен лише на короткий час делегує свою владу парламенту. «Уся державна влада походить від народу» – йдеться у статті 20, пункті 2 Основного закону. Таким чином, Німецький Бундестаг є найвищим конституційним органом Німеччини і єдиним органом, який безпосередньо обирається народом на федеральному рівні. Державна влада орієнтується на класичне розділення на три гілки влади: законодавчу, виконавчу та судову. В межах взаємодії усіх трьох Бундестагу відводиться роль законодавчої влади. Таким чином, на плечі парламенту, який керує майбутнім розвитком у сфері політики й суспільного життя, лягає велика відповідальність.

Текст № 12

Die Wahl zum Bundestag

Alle Staatsgewalt geht in der Demokratie vom Volk aus. Es sind die Wählerinnen und Wähler, die die Politik bestimmen, die ihre Macht auf Zeit an die Volksvertreter abgeben, Wer das Land regiert, wer die Gesetze macht – alles hängt von zwei kleinen Kreuzen ab, die die Wahlberechtigten auf ihre Stimmzettel machen. Bei den Wahlen zum 16. Deutschen Bundestag am 18. September 2005 waren alle Bürgerinnen und Bürger Deutschlands wahlberechtigt, die am Wahltag mindestens 18 Jahre alt waren. Zur Wahl stellen kann sich jeder mindestens 18 Jahre alte deutsche Staatsbürger. Wer in den Bundestag gewählt wird, erhält vom Bürger ein Mandat (lateinisch mandatum = Auftrag). Er ist Beauftragter des Volkes für eine begrenzte Zeit, bis ein neuer Bundestag gewählt wird. Bei jeder Bundestagswahl haben die Wähler zwei Entscheidungen zu treffen. Mit der Erststimme legt jeder fest, wer ihn ganz persönlich in Berlin vertreten soll...

Вибори у Бундестаг

В умовах демократії вся державна влада походить від народу. Він визначає політику держави і надає певні уповноваження своїм представникам. Саме від народу залежить хто керуватиме державою, хто визначатиме закони. Під час виборів у 16-ий Німецький Бундестаг, який відбувся 18 вересня 2005 року, виборчим правом володіли усі громадяни Німеччини, яким на день виборів виповнилося принаймні 18 років. Виставити свою кандидатуру на виборах може будь-який німецький громадянин, якому виповнилося 18 років. Той, кого обрали у парламент, отримує від громадян мандат (лат. mandatum = доручення).

Він є уповноваженням народу на певний проміжок часу – доки не буде обраний новий Бундестаг. Під час голосування виборці повинні ухвалити два рішення. Перший голос визначає того, хто представлятиме інтереси виборця в Берліні...

Текст № 13

Lieferverzögerung

11.04.2004

Sehr geehrte Frau Coloma,

am 15.02. bestellte ich bei Ihnen 15 Garnituren Korbmöbel, die bis Ende April hätten geliefert werden sollen. Als ich die Lieferung am 15.05. annahmte, erhielt ich einen Anruf von Herrn Orsetti, der fest versprach, die Korbmöbel bis 10.06. zu liefern.

Auch diese Zusage wurde nicht eingehalten.

Der Lieferungsverzug bringt mich in grosse Verlegenheit. Es ist für mich sehr unangenehm, meine Kunden immer wieder vertrösten zu müssen. Als letzten Termin für die Lieferung setze ich nun den 10.07. fest. Sollte die Ware später eintreffen, werde ich die Annahme verweigern. Ausserdem behalte ich mir das Recht vor, Sie für alle Ausfälle haftbar zu machen, die mir durch den Verlust von Kunden entstehen.

Ich bin überzeugt, dass Sie alles tun werden, um eine Beeinträchtigung unserer bisher so angenehmen Geschäftsbeziehungen zu vermeiden.

Mit freundlichen Grüssen

Italo-Möbel Grüntner OHG

Джерело: Григорьева В. С., Кажанова З. Н., Ильина И. Е., Ершова Н. Б.

Письменная деловая коммуникация в сфере экономического бизнеса : [учебное пособие]. – Тамбов : Изд-во Тамб. гос. техн. ун-та, 2005, 128 с.

Запізнення поставки

11.04.2004

Шановна пані Колома,

15.02. я замовив у Вас 15 гарнітурів плетених меблів, які повинні були прибути до кінця квітня. Коли я 15.05. нагадав про поставку, мені зателефонував пан Орзетті і твердо пообіцяв поставити меблі до 10.06.

Але й ця обіцянка не була виконана.

Затримка поставки ставить мене в незручне становище. Мені дуже неприємно, що доводиться переконувати клієнтів зачекати. Останнім терміном поставки я тепер призначаю 10.07. У разі, якщо товар прибуде пізніше, я відмовлюся його прийняти. Крім того, я залишаю за собою право покласти на Вас відповідальність за всі збитки, які виникли в мене через втрату клієнтів.

Переконаний, що Ви зробите все, щоб уникнути погіршення наших досі приємних ділових зв'язків.

З повагою

Італо-меблі Грюнтнер ОХГ

(Перекладено фондом студентів-перекладачів ЧДУ ім. Петра Могили, 2013 р.)

Текст № 14

«Den Standort Deutschland attraktiv machen»

Auszüge aus der Regierungserklärung von Bundeskanzler Helmut Kohl vom 24. April 1996. Der Bundeskanzler begründet darin das «Sparpaket».

Vorübergehende Konjunkturschwäche und der rasante Strukturwandel haben tiefe Spuren auf unserem Arbeitsmarkt hinterlassen. Die Arbeitslosigkeit hat mit über vier Millionen ein Ausmaß erreicht, das wir nicht akzeptieren werden. Stopp und Abbau der Arbeitslosigkeit: Das ist das Wichtigste der deutschen Innenpolitik. Wir haben die Erfahrung machen müssen, daß ein konjunktureller Aufschwung keineswegs automatisch auch zu einem Rückgang der Arbeitslosigkeit führt. Und wir alle wissen ebenso, daß nach jeder Konjunkturschwäche ein höherer Sockel an Arbeitslosigkeit zurückgeblieben ist.

Die Menschen haben längst begriffen, daß wir echte, durchgreifende Veränderungen in Wirtschaft und Gesellschaft brauchen, um mehr Wachstumsdynamik zu ermöglichen und Beschäftigungshemmnisse zu beseitigen. Die Bürger wissen auch, daß dies ohne nachhaltige Sparmaßnahmen nicht geht. Durch Festhalten an Besitzständen schaffen wir keine grundlegende Wende am Arbeitsmarkt ...

Джеспело: «Politik und Unterricht» Herausgeber und Chefredakteur: Siegfried Schiele, Direktor der Landeszentrale für politische Bildung Baden-Württemberg

Verlag: Neekar-Verlag GmbH

1998

«Зробимо розташування Німеччини сприятливим»

Витяг з урядової заяви федерального канцлера Гельмута Коля від 24 квітня 1996 року. Федеральний канцлер обґрунтовує «Шпарpaket».*

Тимчасовий економічний спад і швидкі структурні зміни справили глибокий вплив на наш ринок праці. Безробіття досягло кількості більше чотирьох мільйонів, яку ми не визнаємо. Зупинка і скорочення безробіття: це найголовніше в німецькій внутрішній політиці. Ми повинні були переконатися на досвіді, що економічний підйом автоматично не призводить до зниження рівня безробіття. І всі ми

добре знаємо, що після кожного економічного спаду, вищий щабель п'єдесталу з безробіття відстає.

Люди давно зрозуміли, що ми потребуємо реальних, радикальних змін в економіці та суспільстві з метою забезпечення більшого зростання і усунення перешкод для працевлаштування. Громадяни також знають, що це неможливо без тривалих заходів з метою економії. Ми не створюємо ніяких принципових змін на ринку праці, фіксуємо наявність майна.

**пакет рішень щодо економії бюджетних коштів*

(Перекладено фондом студентів-перекладачів ЧДУ ім. Петра Могили, 2013 р.)

«Робимо Німеччину привабливішою»

Виписки з урядової заяви федерального канцлера Гельмута Коля від 24 квітня 1996. Федеральний канцлер розкривав тему «жорсткої економії».

Тимчасова економічна слабкість і швидкі структурні зміни залишили глибокі сліди на нашому ринку праці. Безробіття більш ніж чотирьох мільйонів досягла межі, що б ми не робили. Зупинити та скоротити безробіття – це найголовніше для німецької внутрішньої політики. Ми повинні пам'ятати з досвіду, що економічний підйом автоматично в жодному разі не призводить до зниження рівня безробіття. І всі ми добре знаємо, що після кожного економічного падіння (кризи), вищий щабель п'єдесталу продовжує посідати безробіття.

Люди давно зрозуміли, що ми потребуємо радикальних змін в економіці і суспільстві з метою забезпечення більшого зростання і усунення бар'єрів з працевлаштування. Громадяни знають також про те, що неможливо без заходів жорсткої економії. Просто дотримуючись корисливих інтересів, ми не створимо фундаментальних зрушень на ринку праці...

(Перекладено фондом студентів-перекладачів ЧДУ ім. Петра Могили, 2013 р.)

Текст № 15

Logitech® Wireless Mouse M185

Funktionen

1. Linke und rechte Maustaste.
2. Tastenrad.
3. Drücken Sie das Tastenrad, um die Funktion der mittleren Taste (je nach Anwendung unterschiedlich) auszuführen.

4. Ein-/Ausschalter.
5. Batteriefachdeckel.
6. USB-Nano-Empfängerfach.

Probleme bei der Einrichtung:

Die Maus funktioniert nicht

1. Ist die Maus eingeschaltet?
2. Ist der Nano-Empfänger fest in einen USB-Anschluss eingesteckt?

Verwenden Sie einen anderen USB-Anschluss.

3. Wenn der Nano-Empfänger an einen USB-Hub angeschlossen ist, stecken Sie ihn direkt in einen USB-Anschluss des Computers ein.

4. Überprüfen Sie die Ausrichtung der Batterie in der Maus.

5. Versuchen Sie es mit einer anderen Unterlage. Entfernen Sie Metallgegenstände zwischen der Maus und dem Nano-Empfänger.

6. Stecken Sie den Nano-Empfänger in einen USB-Anschluss, der sich näher bei der Maus befindet. Wenn Sie einen Tower-PC verwenden, können Sie auf www.logitech.com/usbextender ein USB-Verlängerungskabel bestellen.

7. Unter Windows® können Sie das Dienstprogramm Connect Utility von www.logitech.com/connect_utility herunterladen, um die Verbindung mit der Maus wiederherzustellen.

Logitech® Wireless Mouse M185

Функції

1. Ліва та права кнопки миші.

2. Коліщатко.

3. Натисніть коліщатко для виконання функції середньої кнопки (функція може змінюватися залежно від програмного забезпечення).

4. Перемикач увімкнення/вимкнення.

5. Фіксатор відділення для акумуляторів.

6. Відділення для USB міні-приймача.

Довідка з налаштування: миша не працює.

1. Чи ввімкнено мишу?

2. Чи міні-приймач надійно під'єднано до USB-порту? Спробуйте змінити USB-порти.

3. Якщо міні-приймач під'єднано до концентратора USB, спробуйте під'єднати його безпосередньо до USB-порту комп'ютера.

4. Перевірте, чи правильно розташовано акумулятори всередині миші.

5. Спробуйте скористатися мишею на іншій поверхні. Приберіть металічні предмети, розташовані між мишею та міні-приймачем.

6. Під'єднайте міні-приймач до USB-порту, розташованого ближче до миші. Якщо у вас ПК із вертикальним корпусом, перейдіть за

адресою: www.logitech.com/usbextender, щоб дізнатися про розширювач USB.

7. Якщо у вас ОС Windows®, підключіть мишу за допомогою міні-приймача, запустивши службову програму підключення за адресою: www.logitech.com/connect_utility.

Текст № 16

Vinzer Räte

Sie halten ein Einzelanfertigungsgeschirr aus der Reihe Cast Form von der Firma Vinzer. Es wurde aus hochwertigem Aluminium mit einer Teflonbedeckung von Du Pont hergestellt und ist geht für das Gesundnahrungvorberaiten vor.

Teflon® Platinum ist eine Antihafschicht, die auf heute am kratzfestigsten und abreibungsfestigsten ist. Diese ist die erste Beschichtung aus dem Polymeren Teflon, die Einwirkung von üblichem Metallkochbesteck und reinigenden Schleifbastwischen besteht. Die Beschichtung stellt ein dreischichtiges System mit der Minimaldicke von einem 40 Mikrometer dar und enthält Feinteilchen von einem extraharten Mineral.

Die Dicke von der Aluminiumschicht ist 4mm. Die Metallgegenstände gleiten darüber, ohne Teflonmatrix, wo die Feinteilchen enthalten werden, zu beschädigen. Auf dieser Weise bleiben die Antihafschichteigenschaften der Beschichtung erhalten.

Sie werden sofort die Vorteile des Nahrungvorberaitens im Geschirr aus der Gußreihe von Vizer im Vergleich zu dem gewöhnlichen Geschirr bemerken.

Dank den besonderen Zügen des dreischichtigen Materials können Sie die Nahrung mit der minimalen Menge von Fett oder Öl vorbereiten, dabei brennt das Gericht nie an und werden alle Vitamine und Mikronährstoffe in Ihrer Nahrung erhalten.

Machen Sie die Essenvorbereitung angenehm! Kochen Sie mit Vinzer!

Поради від Vinzer

Ви тримаєте в руках винятковий посуд з нової серії Cast Form від Vinzer. Він виготовлений з високоякісного алюмінію з антипригарним тefлоновим покриттям від Du Pont та призначений для приготування здорової та корисної їжі.

Teflon® Platinum – це антипригарне покриття на сьогодні найбільш стійке щодо подряпин та абразії. Це перше покриття, що може витримати використання звичайного металевого кухонного приладдя та навіть абразивних засобів чищення. Це покриття являє

собою тришарову систему мінімальною товщиною 40 мікрон, що вміщує мікроскопічні часточки надзвичайно твердого мінералу.

Металеві предмети ковзають по цим часточкам, не завдаючи шкоди тефлоновій матриці, в якій вони знаходяться, і, таким чином, зберігаються антипригарні якості цього матеріалу.

Ви легко впевнитесь, наскільки процес приготування їжі в посуді нової серії Cast Form від Vinzer вигідно відрізняється від приготування у вашому звичайному посуді.

Завдяки особливим якостям тришарового матеріалу, Ви зможете готувати з використанням мінімальної кількості олії або жиру, а Ваші страви не підгорять, а також збережуть більшість вітамінів та мікроелементів.

Готуйте із задоволенням! Готуйте з Vinzer!

Текст № 17

Bungee-Springen ohne Seil

Interview mit den Hooligans Kai, Tom und Roy über verabredete Prügeleien, überforderte Polizisten und die Fussball-Weltmeisterschaft in Frankreich

Spiegel: Wie werden die Treffen organisiert?

Kai: Man kennt sich in der Szene, man reist ja gemeinsam zu Länderspielen; dort treten Hooligans ja ab Einheit auf und tauschen Telefonnummern aus. Also verabredet man einen Treffpunkt.

Spiegel: Hooligans reisen in Gruppen bis zu 200 Mann. Wie gelangen Sie an einem Treffpunkt, ohne der Polizei aufzufallen?

Roy: Wenn wir mit dem Auto unterwegs sind, fahren wir Ablenkungsmanöver, oder wir kommen aus verschiedenen Richtungen zum Treffpunkt. Solche Finten gelingen aber nicht immer: Vor drei Jahren in Nürnberg dachten wir, wir könnten unerkannt mit der Lufthansa einschweben und uns gleich mit den Nürnbergern am Flughafen auseinandersetzen. Die warteten dann auch auf uns – aber leider standen da auch 100 Polizisten.

Spiegel: Ende der Dienstreise?

Roy: Nicht ganz. Die Polizei auszutricksen gehört zum Spiel. In Nürnberg musste uns die Polizei über Nacht im Auge behalten, schliesslich ging unser Rückflug erst am anderen Morgen. Also brachte sie uns in die Fankneipe der Nürnberger. Dort sind wir durch den Hintergang abgehauen.

Spiegel: Wie endete das Räuber-und-Gendarm-Spiel?

Roy: Es war eine qualitativ erstklassige Prügelei. Die Nürnberger warteten auf uns in einem Gewerbegebiet. Wir kamen mit Taxis und trafen mitten unter den gegnerischen Hools ein. Die sagten: «Okay, eure Leute

stehen da drüben, sammelt euch, dann geht es los. Zehn Minuten später sind beide Lager aufeinandergeprallt, wie zwei fahrende Autos.

Spiegel: Welcher Reiz bringt einen zu derart gewollten Konfrontationen?

Kai: Es ist nicht das Schlagen an sich. Wenn man den Gegner vor sich hat, funktionieren sowieso nur noch Reflexe, der Reiz liegt in dem Moment, wenn du um die Ecke biegst und 40 Mann auf dich zurennen. Das ist der Kick für den Augenblick. Das ist wie Bungee-Springen – nur ohne Seil.

Tom: Man fühlt noch ein Rauschen im Kopf. Manchmal, wenn kurzzeitig das Hirn wieder einsetzt, macht man einen Rückzieher, weil man erkennt: O Mann, wo stecke ich ja jetzt drin. Aber wenn dann die anderen dich anfeuern, rennst du weiter.

Джерело оригіналу та російського перекладу: І. С. Алексеєва. «Устный перевод Немецкий язык. Курс для начинающих». – Санкт-Петербург : Издательство «Союз», 2003.

Стрибок-банджи без мотузки

Уривок інтерв'ю з хуліганом Каєм, Томом і Роєм на тему задалегідь спланованих бійок, прискіпливих поліцейських та стосовно Чемпіонату світу з футболу.

Шпігель: Як Ви організуєте Ваші хуліганські зустрічі?

Кай: Дізнатися можна в нашому колі спілкування, подорожуючи разом міжнародними змаганнями; там хулігани поводяться як єдність та обмінюються номерами телефонів. Таким чином домовляються про місце зустрічі.

Шпігель: Хулігани їздять групами по 200 осіб. Як же Ви дістаєтеся призначеного місця, щоб не бути поміченими поліцією?

Рой: Коли ми їдемо на машині, ми використовуємо відволікаючі маневри, або ми приїжджаємо до місця зустрічі з різних боків. Такі хитрощі не завжди вдаються: Три роки тому в Нюрнберзі ми думали, що зможемо непоміченими підїхати до аеродрому Lufthansa і також до Нюрнберзького аеропорту. Там уже чекали на нас – але, на жаль, там також уже було 100 поліцейських.

Шпігель: Кінець відрядження?

Рой: Не зовсім. Перехитрити поліцію – це є частина гри. У Нюрнберзі з нас поліція не зводила очей всю ніч, врешті, наш зворотній рейс вилітав наступного ранку. Таким чином, вони супроводжували нас до фан-бару Нюрнберга. Там ми вислизнули через задні двері.

Шпігель: Як закінчилась гра в козаки-розбійники?

Рой: Це була якісна, першокласна бійка. Нюрнберці чекали нас у

промзоні. Ми приїхали на таксі і потрапили в гущу ворожих хуліганів. Вони сказали: «Окей, ваші люди з того боку, збирайте своїх та йдіть». Через десять хвилин обидва табори зіткнулися, як два автомобілі, що рухаються.

Шнігель: Що є стимулом для навмисних зіткнень такого роду?

Кай: Це не бійка лише за себе. Якщо у вас є ворог, функціонують у будь-якому випадку тільки рефлекси. Стимул з'являється в той момент, коли ти повертаєш за ріг і 40 мужиків біжать на тебе. Це миттєвий удар. Це як банджі-джампінг – тільки без мотузки.

Том: Ти ще відчуваєш у себе в голові сп'яніння. Іноді, якщо на деякий час мозок знову вмикається, ти відступаєш, тому що ти усвідомлюєш: «О, чувак, де я зараз». Але коли потім інші тебе підбурюють, ти кидаєшся знову.

(Перекладено фондом студентів-перекладачів ЧДУ ім. Петра Могили, 2013 р.)

Текст № 18

Medizin Wunde im Minilabor

gazeta «Die Zeit» (№ 46, 5 November 2009)

Blutverdünner sind teuflisch kompliziert zu dosieren. Früher waren Gerinnungs-Patienten Dauergast beim Arzt. Heute tragen sie Geräte mit sich herum, die den Doktor ersetzen.

Es ist nicht mehr außergewöhnlich, dass jemand ein Labor im Miniaturformat mit sich herumträgt. Meistens sind es Ältere, in deren Taschen oder Handtaschen ein mobiles Messgerät zur Blutzuckerbestimmung steckt. Es entscheidet darüber, ob ein Törtchen mehr noch drin ist. Diabetiker aber sind nicht die Einzigen, die Körpermanagement per Elektronik betreiben.

Zurzeit wächst eine andere Gruppe von Menschen, die das kleine Labor zwischendurch in Anspruch nehmen. Ohne die Messung müssen sie fürchten, dass sich in ihren Adern spontan Blutgerinnsel bilden und Organe schädigen, etwa die Lunge. Patienten mit künstlichen Herzklappen gehören dazu oder solche, die schon häufiger Gerinnsel in den Beinen oder der Lunge hatten.

500.000 Patienten in Deutschland müssen zeitweilig oder dauerhaft ihre Blutgerinnung regulieren, «das Blut verdünnen», wie sie sagen. Hier kommt das Messgerät ins Spiel. Schon jeder dritte Gerinnungs-Patient hat die Kontrolle in den letzten Jahren selbst in die Hand genommen.

Медичні дослідження в міні-масштабі

Розріджувачі крові жакливо важко дозувати. Раніше пацієнти, яким потрібна була коагулограма, були постійними гостями лікаря. Сьогодні вони носять з собою пристрої, які замінюють лікаря.

Уже не диво, що хтось носить з собою мініатюрну лабораторію. Більшість це люди старшого віку, в кишені або сумочці яких лежить переносний вимірювальний прилад для визначення рівня цукру в крові. Він визначає, чи тортик все ще у Вашій крові. Діабетики не єдині, хто контролює свій організм за допомогою електронних пристроїв.

На сьогодні зростає інша група людей, які використовують маленьку лабораторію. Без вимірювань вони бояться, що раптово в їхніх кровоносних судинах утворюються згустки крові і пошкодять органи, такі як легені. До цієї групи належать пацієнти зі штучними клапанами серця, або ті, хто багато разів мав тромби в ногах і легенях.

500000 пацієнтів у Німеччині тимчасово або постійно повинні регулювати згортання крові, «розріджувати кров», як вони кажуть. Тут у гру вступає вимірювальний пристрій. Уже кожен третій пацієнт, якому необхідна коагулограма, в останні роки взяв контроль у свої руки.

(Перекладено фондом студентів-перекладачів ЧДУ ім. Петра Могили, 2013 р.)

Текст № 19

TIERE

Neuronengeflüster im Endhirn

Von Stockinger, Günther DER SPIEGEL 10/2011

Schlechte Nachrichten für Freunde des Angelsports: Fische sind offenbar weit mehr als bloße Reflexmaschinen. Sie nehmen Schmerzen bewusst wahr und leiden unter ihnen. Forscher fordern deshalb, sie mit Vögeln und Säugetieren auf eine Stufe zu stellen.

Millionen Hobby-Angler und Sportfischer können nicht irren. Der hässliche Haken im Maul, so glauben sie, tue Fischen nicht weh. Das Nervensystem der Wasserbewohner sei viel zu primitiv, als dass sie echten Schmerz empfinden könnten.

Wenn sie angebissen haben, wehren sie sich zwar oft nach Leibeskraften. Aber bestätigt nicht gerade dies, wie wenig sie die Pein spüren? «Wenn Angelhaken schmerzhaft wären, dann würden die Fische beim Drill nicht kämpfen, sondern dem Zug der Schnur so willig folgen wie ein Stier, der mühelos am Nasenring geführt wird», argumentiert der Wiener Angler Johann Brabenetz im Fachblatt «Der Fliegenfischer».

Bisher begegneten die Freunde der Fischjagd eher selten dem Vorwurf der Grausamkeit: Die Beutetiere gelten als niedere Lebewesen. Gefühle wie bei Säugetieren oder Vögeln traute ihnen kaum einer zu. Außerdem pocht das Herz der meisten Menschen ohnehin nur für Warmblüter.

Inzwischen aber hat das Bild von den angeblich roboterartigen Lebewesen mit dem Drei-Sekunden-Gedächtnis Risse bekommen. Die Erkenntnisse von Fischbiologen, Neuroanatomern und Verhaltensforschern belegen, dass die entwicklungsgeschichtlich alten Wirbeltiere alles andere sind als bloße Reflexmaschinen.

Dass Schmerzreize bei den stummen Wasserbewohnern keineswegs im Rückenmark verebben, haben Forscher von der Queen's University in Belfast nachgewiesen. Bei Goldfischen und Forellen entdeckten sie direkt hinter den Kiemendeckeln sensible Hautareale. Mit implantierten Elektroden konnten sie zeigen, dass die Nervenzellen ihre Signale von dort ins Gehirn der Fische funken.

Тварини

Слабкі сигнали нейронів у кінцевому мозку

Штокігер, Гюнтер Журнал «Шнігель», 10/2011

Погані новини для любителів риболовлі: риба, очевидно, це дещо набагато більше, ніж просто скупчення рефлексів. Вони відчувають біль усвідомлено і страждають від нього. Дослідники закликають, поставити риб у класифікації на ряду з птахами і ссавцями.

Мільйон рибалок-любителів і рибалок-спортсменів не можуть помилятися. Потворні гачки в роті, вважають вони, не причиняють риби болю. Нервова система мешканців водойм занадто примітивна, щоб відчувати справжній біль.

Коли вони кліють на приманку, то часто пручаються щосили. Але хіба це ще не підтверджує те, як слабо вони відчувають біль? «Якби рибальські гачки завдавали значного болю, тоді риба не пручалась би незважаючи на муки, а охоче слідувала в напрямку тяги жилки, як віл, якого без особливих зусиль тягнуть за ніс», аргументує віденський рибалка Йоганн Брабенец у журналі «Рибалка-шмагач».

До цього часу любителі риболовлі рідко зіштовхувались зі звинуваченнями в жорстокості: улов розглядався як «нижчі істоти». Навряд чи їх вважали здатними на емоції, як наприклад ссавців чи птахів. Крім того, люди самі теплокровні тварини.

Тим часом, проте, образ так званих істот-роботів з трьох-секундною пам'яттю дав тріщину. За даними досліджень іхтіологів, нейрофізіологів і поведінкових учених, генетично давні хребетні становлять собою дещо інше, ніж просто скупчення рефлексів.

Больові подразнення німих мешканців водойм у жодному випадку не обмежуються в спинному мозку, як довели дослідники Університету королеви в Белфасті. У золотих рибок і форелей, вони виявили позаду

зябрових кришок чутливі ділянки шкіри. За допомогою імплантованих електродів, вони змогли показати, що нервові клітини передали ці сигнали до мозку риб.

Текст № 20

MOULINEX INTERNATIONALE GARANTIE

www.moulinex.com

Dieses Produkt wird von MOULINEX innerhalb und nach der Garantiezeit repariert

Garantie

MOULINEX (Firmenanschrift und Details finden Sie in der Länderliste der internationalen MOULINEX Garantie) gewährt für dieses Produkt eine Garantie auf Material- oder Herstellungsfehler innerhalb der Garantiezeit, beginnend mit dem Datum des Kaufes, in den Ländern, die in der Länderliste auf der letzten Seite der Bedienungsanleitung aufgeführt sind.

Die internationale MOULINEX Herstellergarantie, ist ein zusätzlicher Vorteil, der die gesetzlichen Verbraucherrechte nicht beeinträchtigt.

Die internationale Herstellergarantie deckt alle Kosten ab, die zur Wiederherstellung der ursprünglichen Eigenschaften eines defekten Produktes dienen, durch Reparatur oder Austausch eines defekten Teiles und der dazu erforderlichen Arbeit. MOULINEX behält sie vor, ein Ersatzgerät zu liefern anstelle einer Reparatur des defekten Gerätes. MOULINEX 's einzige und ausschließliche Verpflichtung im Rahmen dieser Garantie beschränkt sich auf die Reparatur oder den Ersatz

MOULINEX МІЖНАРОДНА ОБМЕЖЕНА ГАРАНТІЯ

www.moulinex.com

Цей виріб ремонтується MOULINEX протягом і після закінчення гарантійного терміну

Гарантія

MOULINEX (назва та адреса конкретної компанії містяться в списку країн, що підтримують Міжнародну Гарантію MOULINEX) гарантує усунення будь-якого виробничого дефекту, пов'язаного з недоліком матеріалів або складання, протягом гарантійного терміну, починаючи з дати продажу, у країнах, перерахованих на останній сторінці інструкції з експлуатації. Гарантійний термін зазначено для кожної країни.

Міжнародна гарантія виробника, що надається MOULINEX, є додатковою перевагою та не порушує права споживачів, передбачених законодавством.

Міжнародна гарантія виробника покриває всі витрати, пов'язані з відновленням дефектного виробу до його первісного технічного стану через ремонт або заміну несправних деталей, включаючи вартість необхідної роботи з усуненням виявлених недоліків. На вибір MOULINEX замість ремонту несправний виріб може бути замінено. Зобов'язання MOULINEX і Ваш вибір у рамках цієї гарантії обмежені ремонтом виробу або його заміною.

Текст № 21

WICHTIGER HINWEIS

Warnung! Richtige Verwendung von FINE-Patronen (FINE Cartridges)

Verwenden Sie die FINE-Patronen (FINE Cartridges) sachgemäß, und beachten Sie die unten aufgeführten Warnungen. Eine unsachgemäße Handhabung führt zu Fehlfunktionen und anderen Problemen beim Produkt, ebenso wie zu Schäden an den FINE-Patronen (FINE Cartridges).

Hinweis:

Die Abbildungen weichen möglicherweise von Ihrem Produkt ab.

1) Wenn Sie die FINE-Patronen (FINE Cartridges) in das Produkt einsetzen, setzen Sie die FINE-Patronen (FINE Cartridges) vorsichtig in den Druckkopfhalter, so dass sie die Seiten des FINE-Patron (FINE Cartridge) Halters (A) nicht berühren. Stellen Sie außerdem sicher, dass Sie sie nur in einer gut beleuchteten Umgebung einsetzen. (Weitere Informationen finden Sie in den Installationsanweisungen.)

2) Versuchen Sie nicht die FINE-Patronen (FINE Cartridges) zu zerlegen oder zu modifizieren.

3) Behandeln Sie die FINE-Patronen (FINE Cartridges) vorsichtig, setzen Sie sie keinem starken Druck aus, und lassen Sie sie nicht fallen.

4) Spülen oder wischen Sie die FINE-Patronen (FINE Cartridges) nicht ab.

5) Sobald Sie die FINE-Patronen (FINE Cartridges) installiert haben, entfernen Sie sie nicht grundlos.

ВАЖЛИВА ІНФОРМАЦІЯ

Увага! Правильне поводження з картриджами FINE (FINE Cartridges)

Поводьтеся з картриджами FINE (FINE Cartridges) цього пристрою належним чином, беручи до уваги наведені нижче застереження. Невідповідне поводження може спричинити несправність пристрою або інші проблеми, а також пошкодження картриджів FINE (FINE Cartridges).

Примітка:

Малюнки можуть відрізнятися від вашого вибору.

1. При встановленні картриджів FINE (FINE Cartridges) у пристрій обережно вставте картриджі FINE (FINE Cartridges) в утримувач картриджа FINE (FINE Cartridges) (A), не вдаряючи їх о стінки утримувача. Також перед установкою переконайтеся, що приміщення достатньо освітлене. (Для отримання докладної інформації див. коротку інструкцію з настройки.)

2. Не намагайтеся розібрати або модифікувати картриджі FINE (FINE Cartridges).

3. Не поведіться недбало з картриджами FINE (FINE Cartridges), наприклад, не застосовуйте надмірний тиск проти них і не кидайте їх.

4. Не промивайте і не витирайте картриджі FINE (FINE Cartridges).

5. Коли ви встановили картриджі FINE (FINE Cartridges), не видаляйте їх, якщо в цьому немає нагальної потреби.

Текст № 22

«AUFBRUCH IN DER BILDUNGSPOLITIK»

Aus der Rede von Bundespräsident Roman Herzog auf dem Berliner Bildungsforum am 5. November 1997 im Schauspielhaus am Gendarmenmarkt

Sehr geehrte Damen und Herren, vor einem halben Jahr habe ich unweit von hier einen neuen Aufbruch in der Bildungspolitik gefordert. Bildung, so sagte ich damals, muß in unserem Land zum "Megathema" werden, wenn wir uns in der Wissensgesellschaft des nächsten Jahrhunderts behaupten wollen.

Die Spatzen pfeifen es von den Dächern: Wissen ist heute die wichtigste Ressource in unserem rohstoffarmen Land. Wissen können wir aber nur durch Bildung erschließen. Wer sich den höchsten Lebensstandard, das beste Sozialsystem und den aufwendigsten Umweltschutz leisten will, der muß auch das beste Bildungssystem haben.

Außerdem ist Bildung ein unverzichtbares Mittel des sozialen Ausgleichs. Bildung ist der Schlüssel zum Arbeitsmarkt und noch immer die beste Prophylaxe gegen Arbeitslosigkeit. Sie hält die Mechanismen des sozialen Auf- und Abstiegs offen und hält damit unsere offenen Gesellschaften in Bewegung. Und sie ist zugleich das Lebenselixier der Demokratie in einer Welt, die immer komplexer wird, in der kulturelle Identitäten zu verschwimmen drohen und das Überschreiten der Grenzen zu anderen Kulturen zur Selbstverständlichkeit wird.

«ПРОРИВ У ПОЛІТИЦІ В ГАЛУЗІ ОСВІТИ»

З виступу Президента Романа Герцога на Берлінському форумі з освіти 5 листопада 1997 року в театрі на Жандарменмаркт.

Пані та панове, півроку тому недалеко звідси я запропонував провести ряд реформ у політиці в галузі освіти. Освіта, як я тоді сказав, повинна стати в нашій країні "топ-темою", якщо ми хочемо в наступному столітті утвердити курс, на так звану «економіку знань».

Звідусіль лунає істина: На сьогодні знання є найбільш важливим ресурсом у нашій бідній на запаси країні. Проте, знання ми можемо розкривати тільки через освіту. Той, хто хоче забезпечити собі найвищий рівень життя, найкращу соціальну систему і найдорожчу охорону навколишнього середовища, повинен мати найкращу систему освіти.

Крім того, освіта це невід’ємна складова соціального регулювання. Освіта є ключем до ринку праці і, як і раніше, найкращою профілактикою безробіття. У ній зосереджено механізми соціального підйому і падіння, і таким чином наше мультикультурне суспільство продовжує рухатись. І вона в той же час являє собою світове джерело життєвої сили демократії, яка стає все складнішою, стираючи кордони культурної самотності і перетворюючи асиміляцію культур на звичне явище.

(Перекладено фондом студентів-перекладачів ЧДУ ім. Петра Могили, 2013 р.)

Текст № 23

Die Erfolgsrezepte von Aldi

Billig muss es sein. Und gut. Aldi weiß genau, was die Kunden wollen. Das Aldi-Prinzip wurde oft kopiert, erreicht hat es niemand. Still und heimlich erobern Theo und Karl Albrecht die Welt. Unternehmenszahlen werden der Öffentlichkeit nicht preisgegeben, Interviews gibt es auch nicht. Blicken Sie hinter die Kulisse: So wurde Aldi erfolgreich...

«Warum gründen wir nicht einen Supermarkt, der seinen Kunden einen Rabatt (Discount) auf Produkte gewährt?», dachten sich Karl und Theo Albrecht. Ja, warum eigentlich nicht? Und so machten sie 1946 aus dem elterlichen Lebensmittelladen in der Essener Vorstadt den ersten „Albrecht Discount“ - kurz Aldi. Bereits nach zwei Jahren betrieben die Albrechts 13 Läden im Ruhrgebiet. Das Imperium wuchs immer schneller. Heute rangieren die Brüder laut US-Wirtschaftsmagazin „Forbes“ auf dem dritten Platz der reichsten Menschen der Welt. Geschätztes Vermögen: 26,8 Milliarden Euro. Dennoch leben sie bescheiden.

Джерело оригіналу: «Em neu 2008 Hauptkurs Kursbuch und Arbeitsbuch (Lektion 1-5)».

Рецепти успіху від Альді

Товар повинен бути дешевим та якісним. «Альді» точно знає, чого хочуть клієнти. Принципи «Альді» часто копіювали, але нікому не вдалося їх перевершити. Поступово Тео і Карл Альбрехт захоплюють світ. Прибутки підприємства не оголошуються громадськості, працівники не дають інтерв'ю. Подивимося за куліси: як «Альді» досяг успіху...

«Чому б нам не збудувати супермаркет, який надає знижку на продукти клієнтам? – думали Карл та Тео Альбрехти. – Так, чому власне ні?» І таким чином вони зробили в 1946 р. з батьківського магазину продуктів в Ессенському передмісті перший «Альбрехт Діскаунт» – коротко «Альді». Вже через 2 роки в Альбрехтів з'явилося 13 магазинів у районі Рура. Імперія зростала швидкими темпами. Сьогодні брати згідно з американським економічним журналом «Форбс» посідають третє місце найбагатших людей світу. Їх статок складає: 26,8 млрд євро. Проте вони живуть скромно!

(Перекладено фондом студентів-перекладачів ЧДУ ім. Петра Могили, 2013 р.)

7. ЗАГАЛЬНИЙ СЛОВНИК

Українська	Русский	Deutsch
Автор	Автор	der Autor
Адекватність	Адекватность	die Adäquatheit
Адресат	Адресат	der Adressat, der Empfänger, der Rezipient
Аналіз тексту	Анализ текста	die Textanalyse
Антонімічний переклад	Антонимический перевод	Antonymische Übersetzung / Translation
Буквальний переклад	Буквальный перевод	Wörtliche Übersetzung
Відповідність	Соответствие	die Entsprechung
Вид перекладу	Вид перевода	der Übersetzungstyp
Висновок	Вывод	Die Schlussfolgerung
Вільний переклад	Свободный перевод	Freie Übersetzung
Вірний переклад	Верный перевод	Treue Übersetzung
Власні імена	Имена собственные	die Eigennamen
Генералізація	Генерализация	Die Generalisierung
Граматична заміна	Грамматическая замена	Der grammatische Ersatz
Додавання	Добавление	Die Ergänzung
Еквівалент	Эквивалент	das Äquivalent
Зворотній переклад	Обратный перевод	die Rückübersetzung
Зменшувально-пестлива форма слова	Уменьшительно-ласкательная форма слова	Die Koseform
Інверсія (зворотній порядок слів)	Инверсия (обратный порядок слов)	Die Inversion
Інформація	Информация	die Information
Калькування	Калькирование	die Lehnübersetzung
Компетентність	Компетентность	Die Kompetenz
Конкретизація	Конкретизация	Die Konkretisierung
Контекстуальна заміна	Контекстуальная замена	Der kontextuelle Ersatz
Ланцюжок слів	Цепочка слов	die Wortkette
Лексика	Лексика	Der Wortschatz / Die Lexik
Лексичне додавання	Лексическое добавление	Lexikalischer Zusatz / die Ergänzung
Машинний переклад	Машинный перевод	die Maschinenübersetzung
Мова оригіналу	Язык оригинала	die Ausgangssprache
Мовна картина світу	Языковая картина мира	das Sprachbild
Назва	Название	Der Titel
Неперекладність	Непереводимость	die Unübersetzbarkeit
Об'єднання речень	Объединение предложений	Die Zusammensetzung der Sätze
Оригінал	Оригинал	das Original
Опущення	Опускание	Die Auslassung
Переклад	Перевод	die Dolmetschung (mündlich), die Übersetzung (schriftlich)

Перекладач	Переводчик	der Dolmetscher, der Übersetzer
Переклад з коментарем	Перевод с комментарием	Erläuternde Übersetzung
Перекладність	Переводимость	die Übersetzbarkeit
Перечленування	Перестановка	die Neugliederung
Послідовний переклад	Последовательный перевод	Konsequentes Dolmetschen
Прийом перекладу	Приём перевода	das Übersetzungsverfahren
Процедура перекладу	Процедура перевода	der Übersetzungsprozess
Професійна мова	Профессиональный язык	die Fachsprache
Речення	Предложение	Der Satz
Рівень (мовний)	Уровень (языковой)	Die Ebene/Das Niveau
Сваволя перекладача	Произвол переводчика	die Interpretationsfreiheit
Синонімічний переклад	Синонимический перевод	Synonymische Übersetzung/Translation
Слова-реалії	Слова-реалии	Die Realien
Слово-паразит	Слово-паразит	die Floskel (in der Übersetzung)
Слухач	Слушатель	der Empfänger, der Hörer
Смисл	Смысл	der Sinn
Стиль	Стиль	Der Stil
Текст	Текст	Der Text
Термін	Термин	das Fachwort
Точка зору	Точка зрения	Die Sicht
Точний переклад	Точный перевод	Adäquate Übersetzung
Транскрипція	Транскрипция	die Transkribierung
Трансляція	Трансляция	die Translation
Хибні друзі перекладача	Ложные друзья переводчика	Falsche Freunde des Übersetzters
Художній переклад	Художественный перевод	Literarische Übersetzung
Часова форма (діслова)	Временная форма (глагола)	Die Zeitform
Частина мови	Часть речи	Die Wortart
Членування речення	Членение предложения	Die Satzgliederung

8. СЛОВНИК СТИЛІСТИЧНИХ ЗАСОБІВ

УКРАЇНСЬКА	РУССКИЙ	DEUTSCH
<p>Стилістичні прийоми – не є мовним явищем, формуються в мовленні і більшість із них не існують поза контекстом, являють собою результат ревальвації нейтральних слів, словосполучень та синтаксичних конструкцій.</p>	<p>Стилистические приёмы – не являются языковым явлением, формируются в речи и не существуют вне определённого контекста. Являются результатом ревальвации нейтральных слов, словосочетаний и синтаксических конструкций.</p>	<p>Stilmittel (auch Rhetorische Figuren/Mittel oder Stilfiguren genannt) helfen, Reden, Essays usw. lebendiger und interessanter zu gestalten.</p>
<p>Алітерація – стилістично мотивоване повторення приголосних.</p>	<p>Аллитерация (от лат. ad – к, при и littera – буква), повторение однородных согласных, придающее литературному тексту, обычно стиху, особую звуковую и интонационную выразительность. Напр., «Шипенье пенистых бокалов и пунша пламень голубой» (А. С. Пушкин)</p>	<p>Alliteration – (von lateinisch «zu Buchstabe») Die A. ist ein Begriff zur Bezeichnung des gleichen Anlauts der Stammsilben aufeinanderfolgender Wörter. Es soll eine Wirkung in Art einer Koordination von inhaltlich zusammengehörender Begriffen erzielt werden. Bsp: «Land und Leute», «Haus und Hof».</p>
<p>Метафора – перенесення рис чи властивостей одних предметів чи явищ на інші на основі їхньої подібності.</p>	<p>Метафора (от греч. metaphora – перенесение), троп, перенесение свойств одного предмета (явления) на другой на основании признака, общего или сходного для обоих сопоставляемых членов («говор волн», «бронза мускулов»).</p>	<p>Metapher: (griechisch «die Übertragung») Hier werden die Wörter nicht in der eigentlichen Bedeutung, sondern in einer übertragenen Bedeutung verwendet. Die Sprache springt hierbei gleichsam von einem Vorstellungsbereich in einen anderen. Beispiel: «Das Feuer der Liebe» oder «Ausgesetzt auf den Bergen des Herzens».</p>
<p>Персоніфікація – олюднення, надання предметам, явищам та абстрактним поняттям людських якостей.</p>	<p>Персонификация (от лат. persona – лицо и facio – делаю), представление природных явлений, человеческих свойств, отвлеченных понятий в образе человека. Распространена в мифологии, сказках, притчах.</p>	<p>Personifikation: Die Vermenschlichung von Naturscheinungen, von Gegenständen oder abstrakten Begriffen. Beispiel: «Gelassen stieg die Nacht ans Land».</p>

<p>Перерахування – синтаксичний прийом називання об’єктів таким чином, що виникає низка однорідних частин речення.</p>	<p>Перечисление – синтаксический приём называния объектов таким образом, что возникает ряд однородных частей предложения.</p>	<p>Aufzählung – ist das Nacheinander von gleichartigen Bezeichnungen der Gegenstände, Handlungen, Merkmale. Z.B.: «Das Göttliche in unserem Geschlecht ist also Bildung zur Humanität; alle großen und guten Menschen, Gesetzgeber, Erfinder, Philosophen, Dichter; Künstler, jeder edle Mensch in seinem Stande...hat dazu mitgeholfen».</p>
<p>Синестезія, -ї, ж. Виникнення у людини відчуття не лише в чуттєвому органі, на який діє подразник, а й одночасно в іншому органі чуття. // Збудження відчуттями однієї модальності відчуттів іншої модальності (наприклад, холоду від білого кольору). // Вираження в мовній семантиці фізіологічних асоціацій між даними різних видів відчуттів.</p>	<p>Синестезия – стилистический приём, направленный на создание на основе одних ощущений модальности других. Выражение физиологических ассоциаций.</p>	<p>Synästesie: Verbindung unterschiedlicher Sinneseindrücke. Beispiel: «Durch die Nacht die mich umfängen».</p>
<p>Епітет – художнє означення, за допомогою якого певний предмет чи явище зображується, пояснюється, характеризується, оцінюється.</p>	<p>Эпитет (греч. epitheton, букв. – приложенное), троп, образное определение (выраженное преимущественно прилагательным, но также наречием, существительным, числительным, глаголом), дающее дополнительную художественную характеристику предмета (явления) в виде скрытого сравнения («чистое поле», «парус одинокий»).</p>	<p>Das Epitheton – ist jede Merkmalsbestimmung eines Substantivs, durch die betreffende Begriff logisch-sachlich konkretisiert oder emotional eingeschätzt wird.</p>

Переклад функціональних стилів

<p>Паралелізм (від гр. <i>parallelismos</i> – зіставлення, порівняння) – стилістична фігура поетичної мови, змістом якої є зображення паралельних явищ із різних сфер життя (природа і людина). Паралелізм змісту відображається у паралелізмі будови.</p>	<p>Параллелизм в поезитке, тождественное или сходное расположение элементов речи в смежных частях текста, которые, соотносясь, создают единый поэтический образ. Наряду со словесно-образным, или синтаксическим, параллелизмом («В синем море волны плещут. В синем небе звезды блещут» – А. С. Пушкин; см. также Антитеза, Хиазм) говорят о ритмическом, словесно-звуковом и композиционном параллелизме.</p>	<p>Parallelismus: (griechisch «nebeneinanderstehend») Eine Wiederholung derselben Wortreihenfolge bzw. eine übereinstimmende Konstruktion in zwei oder mehreren aufeinanderfolgenden Sätzen, Satzgliedern oder Versionen.</p>
<p>Асиндетон, -а, ч. Фігура поетичної мови, стилістичний прийом, при якому опускаються сполучники для надання розповіді більшої виразності, стислості.</p>	<p>Асиндетон – (гр. <i>asydeto</i>) бессоюзие стилистическая фигура, заключающаяся в опущении союзов для оживления и усиления речи, напр.: пришел, увидел, победил.</p>	<p>Asyndeton: Reihung ohne Konjunktion.</p>
<p>Тавтологія, -ї, ж. 1. літ., лінгв. Повторне позначення вже названого поняття іншим словом або виразом без додаткового уточнення його змісту; використовується як стилістичний засіб.</p>	<p>Тавтологія – (греч., от <i>tauto</i> то же, и <i>logos</i> слово). Выражение одной и той же идеи различными однозначными словами; ненужное повторение в других выражения сказанного уже раньше.</p>	<p>Tautologie – Wiederholung des Gesagten mit sinnverwandtem Wort.</p>
<p>Метонімія (від гр. <i>metonymia</i> – перейменування) – троп, образний переносний вираз, в якому предмет замінюється іншим, але не за подібністю, а за реально існуючими між ним зв'язками.</p>	<p>Метонимия – (греч.). Риторический троп, в котором причина принимается за следствие, часть за целое, содержащее за содержимое, напр.: у него бойкое перо, весь дом ушел.</p>	<p>Metonymie: (griechisch «Namensvertauschung, Umbenennung») Hier wird ein Begriff durch einen anderen ersetzt, der in unmittelbaren zeitlichen, räumlichen oder ursächlichen Zusammenhang mit dem anderen steht. Beispiel: «Hüte deine Zunge» oder «Moskau hat noch nicht geantwortet».</p>

<p>Порівняння – троп, який народжується на основі подібності. У двох предметах чи явищах знаходять зовнішню чи внутрішню схожість.</p>	<p>Сравнение – категория стилистики и поэтики, образное словесное выражение, в котором изображаемое явление уподобляется другому по какому-либо общему для них признаку с целью выявить в объекте С. новые, важные для субъекта речи свойства.</p>	<p>Vergleich: Verknüpfung zweier semantischer Bereiche durch Hervorhebung des Gemeinsamen. Beispiel: «Achill ist stark wie ein Löwe».</p>
<p>Парадокс – фігура мовлення, коли у вислові наявне протиріччя, але все ж таки є дещо, що стосується істини, реальності.</p>	<p>Парадокс – (от греческого paradoxos – неожиданный, странный), неожиданное, непривычное, расходящееся с традицией утверждение, рассуждение или вывод.</p>	<p>Paradoxon: (griechisch «Unerwartetes») Bezeichnung für eine scheinbar unsinnige Behauptung, oft in einer Form, die bei genauer gedanklicher Betrachtung eine höhere Wahrheit zeigt. Beispiel: «Das Leben ist der Tod, der Tod ist das Leben».</p>
<p>Еліпс (гр. elipsis – нестача, недолік) – стилістична фігура, відсутність передбачуваного слова, в якому немає потреби і без якого фігура є лаконічнішою, динамічнішою, виразнішою.</p>	<p>Эллипс – (от греч. elleipsis – выпадение – опущение), фигура стилистическая, пропуск структурно-необходимого элемента высказывания, обычно легко восстанавливаемого в данном контексте или ситуации.</p>	<p>Ellipse: (von griechisch «Mangel») Dies ist eine Figur, die die Auslassung der für das Verständnis einer Aussage nicht unbedingt nötigen Satzglieder. Ellipsen sind häufig in der Umgangssprache geläufig. Beispiel: «zwei zu fünfzig» (zwei Briefmarken im Wert von 50 Pfennig) oder «je früher desto besser».</p>
<p>Парентеза (гр. parenthesis – внесення) – введення у фразу елементів, не пов'язаних з нею синтаксично (вставні і вставлені слова, словосполучення і речення).</p>	<p>Парентеза – [гр. paretesis вставка] лингв. словосочетание или предложение, введенное в другое предложение (часто не связанное с ним грамматически) и усиливающее или дополняющее КОНТЕКСТ; выделяется знаками препинания.</p>	<p>Die Parenthese – ist eine Absonderung (Rahmenkonstruktion fehlt) in der Zwischenstellung.</p>
<p>Роздроблення – навмисне руйнування синтаксичної структури речення на маленькі частини, які відокремлюються один від одного крапками.</p>	<p>Раздробление – специальное нарушение синтаксической структуры предложения на маленькие части, которые отделяются друг от друга точками.</p>	<p>Die Isolierung – ist die Zerstückelung der Sätze, Z.B.: «Sie standen sich im Hemd gegenüber. Nachts. Um halb drei. In der Küche».</p>

Переклад функціональних стилів

<p>Гіпербола – образний вислів, що містить значне перебільшення можливостей, якостей, форм змальованих життєвих явищ чи людей.</p>	<p>Гипербола – (от греческого hyperbole – преувеличение), поэтический прием: разновидность тропа, основанная на преувеличении («реки крови»).</p>	<p>Hyperbel: (griechisch «über ein Ziel hinauswerfen, übertreffen») Eine extreme, im wörtlichen Sinne oft ungläubwürdige Übertreibung, die der Charakterisierung eines Objektes einen besonderen Nachdruck verleihen soll. Beispiel: «zahlreich wie Sand am Meer» oder «mit dem Telefonmast winken».</p>
<p>Риторичне питання (запитання) – одна із стилістичних фігур поетичної мови, яка полягає у використанні запитання, що містить ствердну відповідь.</p>	<p>Риторический вопрос, так же как риторическое восклицание и риторическое обращение, своеобразные обороты речи, усиливающие ее выразительность, так наз. фигуры (см.). Отличительной чертой этих оборотов является их условность.</p>	<p>Rhetorische Frage: Scheinbare Frage, um einer Aussage besonderen Nachdruck zu verleihen. Beispiel: «Machen wir nicht alle Fehler?».</p>
<p>Оксиморон – фігура контрасту (іноді визначають як троп), комбінація слів, які семантично не сполучуються.</p>	<p>Оксиморон – (оксюморон) (греческое охумого, буквально – остроумно-глупое), стилистическая фигура, сочетание противоположных по значению слов, сжатая и оттого парадоксально звучащая антитеза («живой труп» – Л. Н. Толстой).</p>	<p>Oxymoron: (griechisch «scharfsinnige Dummheit») Eine Verbindung zweier sich dem Wortsinn nach widersprechende Begriffe. Beispiel: «bittersüß», «traurigfroh» oder « kalte Glut», « jauchzender Schmerz».</p>
<p>Антитеза – це стилістична фігура, яка утворюється зіставленням слів або словосполучень, протилежних за своїм змістом.</p>	<p>Антитеза – [тэ], антитезы, жен. (греч. atithesis) (книжн.). Противоположение, противоположность. Сопоставление двух противоположных мыслей или образов для большей силы и яркости выражения (лит.).</p>	<p>Antithese: (von griechisch «Gegensatz») Es ist die Gegenthesse zu einer These (Behauptung, Aussage). In der Rhetorik bedeutet Antithese die Kombination in direktem Gegensatz stehender Begriffe, Gedanken, Wörter usw. Beispiel: «Im Sommer ist mir kalt, im Winter ist mir heiss».</p>

<p>Клімакс (градация) – стилістична фігура, що утворюється завдяки розташуванню елементів тексту – слів та словосполучень – у напрямі поступового наростання їхньої семантичної або емоційної значущості у висловлюванні.</p>	<p>Климакс (литератур.) – Климакс, стилистическая градация: интонационно-синтаксический ряд, члены которого расположены в порядке возрастающей значимости (отличаясь от перечисления, где они обладают равной силой). Например: = Не жалею, не зову, не плачу, = Всё пройдёт.</p>	<p>Klimax: (griechisch «Leiter, Treppe») Eine in sich steigende Reihung von einzelnen Wörtern, Satzgliedern oder Sätzen. Das Gegenteil ist der Antiklimax, also eine Steigerung zum schwächeren Ausdruck hin. Beispiel: «Veni, vidi, vici» oder «Tiefer, breiter, schneller».</p>
<p>Апосіопезис (гр. arosiopesis – недомовлення) – стилістична фігура, що утворюється несподіваною паузою, яка розриває конструкцію. Використовується для вираження вагання або емоцій, розпаду мовця.</p>	<p>Апосіопезис – (от греч. т. е. умолчание, у римлян reticetia) так в поезії и риторике называется остановка в середине предложения, когда известная часть мысли остается недосказанной и слушатель сам должен ее угадать.</p>	<p>Der Satzabbruch (Aposiopese) – ist vorzeitiger Abbruch eines Satzes, oft nach Andeutung des Fortgangs. Er ist graphisch durch drei Pünktchen gekennzeichnet.</p>
<p>Епіфора, -и, ж., літ. Стилістичний прийом, який полягає у повторенні однакових виразів, слів або звукосполучень наприкінці суміжних чи близько розмішених рядків, строф і т. ін. для посилення виразності й мелодійності мови художнього твору; прот. Анафора.</p>	<p>Эпифора – (от греч. epiphora – повторение) – стилистическая фигура, противоположная анафоре: повторение конечных частей (звуков, слов, грамматических форм) смежных отрезков речи (строк, фраз).</p>	<p>Epipher (gr. epipherein: nachtragen) Diese Figur, auch Epipher genannt, ist das Gegenteil der Anapher und meint eine Wiederholung, wo das zu betonende Wort immer am Ende von Sätzen oder Satzteilen steht. – Beispiel: «Mir geht es gut. Meinem Vater geht es gut. Dem Rest meiner Familie geht es gut. Allen geht es gut.» – «Doch alle Lust will Ewigkeit-, will tiefe, tiefe Ewigkeit!» (F. Nietzsche, «Also sprach Zarathustra»).</p>
<p>Анафора (гр. anaphora – піднесення) – стилістична фігура, що створюється повторенням одних і тих самих елементів мови на початку кожного паралельного ряду: рядка, строфи, абзацу... Анафора буває звукова, лексична, морфемна, синтаксична.</p>	<p>Анафора – (греч. anaphora – букв. – вынесение), стилистическая фигура; повторение начальных частей (звуков, слов, синтаксических или ритмических построений) смежных отрезков речи (слов, строк, строф, фраз): «Город пышный, город бедный...».</p>	<p>Anapher: (von griechisch «das Hinauftragen, die Beziehung») Es ist eine häufig verwendete Figur, bei der ein Wort oder eine Wortgruppe am Beginn aufeinanderfolgender Sätze wiederholt wird. Die Anapher eignet sich zur Betonung einer Aussage oder zur Hervorhebung eines Aussageschwerpunktes. Beispiel: «lies keine Oden, mein Sohn, lies die Fahrpläne» (H. M. Enzensberger, «ins lesebuch für die oberstufe», 1957)</p>

Переклад функціональних стилів

Гарне уявлення про... можна отримати завдяки...	Получить хорошее представление о чём-либо.	Einen guten Überblick über... erhält man...
Кожному, хто цікавиться..., ця публікація буде корисною.	Всем, кто интересуется..., данная публикация будет полезной.	Jedem, der sich für... interessiert, wird diese Publikation unentbehrlich sein.
У наведеному нижче тексті мова йде про...	В нижеизложенном тексте речь идёт о...	Bei dem vorliegenden Text von... handelt es sich um...
Автор описує декілька понять, які...	Автор описывает несколько понятий, которые...	Der Autor beschreibt mehrere Begriffe, die...
Завдяки поясненням та уточненням у тексті ... краще описати...	Благодаря объяснениям в тексте... лучше описать...	Mit diesem Text will... durch die Begriffserklärungen... näher beschreiben
На захист цього...	В подтверждение...	Dafür spricht, dass...
Наступним аргументом, який підтверджує...	Следующим аргументом подтверждающим...	Ein weiteres Argument für... ist...
Головним аргументом на захист...	Главным аргументом подтверждающим...	Das Hauptargument für, dass..., ist...
Існує думка (точка зору, позиція), що...	Существует позиция, устоявшееся мнение...	Man vertritt den Standpunkt, dass...
Автор оцінює цю проблему наступним чином...	Автор оценивает данную проблему следующим образом...	Der Autor beurteilt dieses Problem folgendermaßen... (wie folgt)
З цим можна цілком погодитися.	С этим можно только согласиться.	Man kann dem nur voll zustimmen.
Не потрібно також забувати...	Нельзя также забывать и о...	Man sollte aber auch nicht vergessen...

9. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеева И. С. Устный перевод Немецкий язык : [курс для начинающих] / И. С. Алексеева. – Санкт-Петербург : Издательство «Союз», 2003. – 315 с.
2. Арнольд И. В. Стилистика английского языка / И. В. Арнольд. – М., 2005. – 300 с.
3. Бабич Н. Д. Практична стилістика і культура української мови / Н. Д. Бабич. – Львів : Світ, 2003. – 432 с.
4. Бархударов Л. С. Язык и перевод. Вопросы общей и частной теории перевода / Л. С. Бархударов. – М. : Международные отношения, 2005. – 239 с.
5. Богушевська Н. Публіцистичний стиль сучасної німецької мови / Н. Богушевська // Наукові записки. – 2010. – № 89(5). – С. 118–121.
6. Бондаренко В. В. Переклад науково-технічної літератури / В. В. Бондаренко, В. В. Дубічинський, В. М. Кухаренко. – Харків, 2001.
7. Бреус Е. В. Теория и практика перевода с английского на русский / Е. В. Бреус. – М., 2000. – 103 с.
8. Будагов Р. А. Литературный язык и языковые стили / Р. А. Будагов. – М., 2007. – 350 с.
9. Влахов С. Непереводимое в переводе / С. Влахов, С. Флорин, 2006. – 416 с.
10. Войналович О. Російсько-український словник наукової і технічної мови (термінологія процесових понять) / О. Войналович, В. Моргунюк. – К., 1997.
11. Зубков М. Г. Сучасна ділова мова за професійним спрямуванням : [навчальний посібник] / М. Г. Зубков. – Х. : Факт, 2006. – 496 с.
12. Казакова Т. А. Практические основы перевода / Т. А. Казакова, 2001. – 320 с.
13. Кантемір Н. Р. Zu gutem Deutsch: Deutsch als Fremdsprache für Anfänger. Практичний курс німецької мови (для початківців) : [навчальний посібник] / Н. Р. Кантемір, С. О. Кантемір. – 2-е вид., стереотип. – Чернівці : Технодрук, 2012. – 432 с.
14. Кияк Т. Р. Теорія і практика перекладу : [підручник для студентів вищих навчальних закладів] / Т. Р. Кияк, А. М. Науменко, О. Д. Огуй. – Вінниця : Нова книга, 2006. – 592 с.
15. Клименко А. В. Ремесло перевода [Электронный ресурс] / А. В. Клименко. – Режим доступа : /www.1001.vdv.ru/books/.

16. Козеренко Е. Б. Проблема эквивалентности языковых структур при переводе и семантическом выравнивании параллельных текстов (Труды международной конференции «Диалог 2006») [Электронный ресурс] / Е. Б. Козеренко. – Режим доступа : <http://www.dialog-21.ru/dialog2006/materials/html/KozerenkoE.htm>.
17. Комиссаров В. Н. Теория перевода. Лингвистические аспекты / В. Н. Комиссаров. – М. : Высш. шк., 2000. – 253 с.
18. Крупнов В. Н. В творческой лаборатории переводчика / В. Н. Крупнов, 2006. – 180 с.
19. Лихарёва В. Н. Письменный перевод с немецкого на русский в сфере профессиональной коммуникации / В. Н. Лихарёва. – М. : АСТ-Пресс Школа, 2008. – 168 с.
20. Мацько Л. І. Культура української фахової мови / Л. І. Мацько, Л. В. Кравець. – К. : ВЦ «Академія», 2007. – 360 с.
21. Мацюк З. О. Українська мова професійного спілкування / З. О. Мацюк, Н. І. Станкевич. – 2-е вид. – К. : Каравела, 2008. – 352 с.
22. Пентилюк М. І. Культура мови і стилістика / М. І. Пентилюк. – К. : Вежа, 1994. – 240 с.
23. Пономарів О. Д. Стилістика сучасної української мови / О. Д. Пономарів. – 3-тє вид., перероб. і доповн. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2000. – 248 с.
24. Російсько-український словник / За ред. В. В. Жайворонка. – К., 2003.
25. Статті з журналів «Der Weg», «Deutschland», «Vitamin de.», «Der Spiegel».
26. Федоров А. В. Основы общей теории перевода / А. В. Федоров. – Москва, 1983.
27. Langenscheidt Großes Schulwörterbuch Russisch-Deutsch Deutsch-Russisch von E. Daum, W. Schenk. Herausgegeben von der Langenscheidt-Redaktion, Berlin, München, Warschau, Wien, Zürich, New York.
28. Langenscheidt Großwörterbuch Deutsch als Fremdsprache Das einsprachige Wörterbuch für alle, die Deutsch lernen. Herausgeber Professor Dr. Dieter Götz, Professor Dr. Günther Haensch, Professor Dr. Hans Wellmann. In Zusammenarbeit mit der Langenscheidt-Redaktion, Berlin, München, Wien, Zürich, New York.

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

**В. Ф. Мурагова
І. Ю. Марченкова**

ПЕРЕКЛАД ФУНКЦІОНАЛЬНИХ СТИЛІВ

**Методичні рекомендації
для студентів-перекладачів III-IV курсів
(з офіційно-ділового, науково-технічного та
газетно-публіцистичного спілкування)**

Випуск 217

Редактор *О. Авраменко*.
Технічний редактор, комп'ютерна верстка *Б. Василенко*.
Друк *О. Мішалкіна*. Фальцювальньо-палітурні роботи *Ю. Шаповалова*.

Підп. до друку 31.01.2014 р.
Формат 60x84¹/₁₆. Папір офсет.
Гарнітура «Times New Roman». Друк ризограф.
Умовн. друк. арк. 6,27. Обл.-вид. арк. 5,25.
Тираж 50 пр. Зам. № 4314.

Видавець і виготовлювач: ЧДУ ім. Петра Могили.
54003, м. Миколаїв, вул. 68 Десантників, 10.
Тел.: 8 (0512) 50-03-32, 8 (0512) 76-55-81, e-mail: rector@chdu.edu.ua.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3460 від 10.04.2009 р.